

ZAKON

O POTVRĐIVANJU DODATNOG PROTOKOLA 5 UZ SPORAZUM O IZMENI I PRISTUPANJU SPORAZUMU O SLOBODNOJ TRGOVINI U CENTRALNOJ EVROPI I ODLUKE ZAJEDNIČKOG KOMITETA SPORAZUMA O SLOBODNOJ TRGOVINI U CENTRALNOJ EVROPI BROJ 3/2015 USVOJENE 26. NOVEMBRA 2015. O IZMENI ODLUKE ZAJEDNIČKOG KOMITETA SPORAZUMA O SLOBODNOJ TRGOVINI U CENTRALNOJ EVROPI BROJ 3/2013, U VEZI SA ANEKSOM 4 SPORAZUMA O SLOBODNOJ TRGOVINI U CENTRALNOJ EVROPI (CEFTA 2006), PROTOKOL O DEFINICIJI POJMA „PROIZVODI SA POREKLOM” I METODE ADMINISTRATIVNE SARADNJE IZ ČLANA 14. ST. 1. I 3, USVOJENE 20. NOVEMBRA 2013. GODINE

Član 1.

Potvrđuje se Dodatni protokol 5 uz Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi, usvojen 26. maja 2017. godine u Beogradu i Odluka Zajedničkog komiteta Sporazuma o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi broj 3/2015, usvojena 26. novembra 2015. godine u Kišinjevu, o izmeni Odluke Zajedničkog komiteta Sporazuma o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi broj 3/2013, u vezi sa Aneksom 4 Sporazuma o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi (CEFTA 2006), Protokol o definiciji pojma „proizvodi sa poreklom” i metode administrativne saradnje iz člana 14. st. 1. i 3, usvojene 20. novembra 2013. godine, u originalu na engleskom jeziku.

Član 2.

Tekstovi Dodatnog protokola 5 uz Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi i Odluke Zajedničkog komiteta Sporazuma o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi broj 3/2015 o izmeni Odluke Zajedničkog komiteta Sporazuma o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi broj 3/2013, u vezi sa Aneksom 4 Sporazuma o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi (CEFTA 2006), Protokol o definiciji pojma „proizvodi sa poreklom” i metode administrativne saradnje iz člana 14. st. 1. i 3, usvojene 20. novembra 2013. godine, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glase:

ADDITIONAL PROTOCOL 5**TO THE AGREEMENT ON AMENDMENT OF AND ACCESSION TO
THE CENTRAL EUROPEAN FREE TRADE AGREEMENT****Preamble**

Having in mind the Ministerial Conclusions of 21 November 2014 on emphasising the importance of undertaking efforts aimed at deepening the implementation of the Agreement on Amendment of and Accession to the Central European Free Trade Agreement (hereinafter referred to as "CEFTA 2006"), and taking into account the provisions of Articles 12, 13 and 14(4) of the CEFTA 2006;

Having resolved to eliminate the obstacles to their mutual trade, in accordance with the provisions of the Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organisation (hereinafter referred to as "WTO"), and to progressively establish closer trade relations;

Having resolved to conduct their mutual trade relations in accordance with the rules and disciplines of the WTO, whether or not they are Members of the WTO;

Taking into full account of the importance of the positive contribution of trade facilitation to economic development;

Emphasising the role of the EU alignment process in triggering the mutual recognition of programmes, documents, and inspections among CEFTA Parties, as foreseen by this Additional Protocol 5 (hereinafter, the Protocol);

Considering that no provision of this Agreement may be interpreted as exempting the CEFTA Parties from their obligations under other international agreements, especially the WTO;

Having resolved to strengthen trade-economic relations and mutual understanding among CEFTA Parties;

Acknowledging the importance of international cooperation, and also the strive to expand regional cooperation;

Considering that the CEFTA Parties are determined to improve security in the trade in goods entering or exiting their territories, without hampering trade flows;

Seeking to facilitate trade development through the introduction of modern forms and methods of inspection;

Acknowledging the need to exchange data by employing electronic instruments with the aim of strengthening and improving the quality of risk analysis by CEFTA Parties;

Underlining the necessity of investment on information and communication technologies to facilitate the electronic exchange of documents among CEFTA Parties, as required by this Protocol;

Emphasising the importance of a complete review to be undertaken by each CEFTA Party confirming the readiness of its information and communication technology infrastructure for the implementation of the provisions of this Protocol requiring the electronic exchange of data at the national level;

Expressing the readiness of CEFTA Parties to cooperate with the European Union and other international donors willing to co-finance the necessary investments to cater to the information and communication technology needs of CEFTA Parties for the implementation of the Protocol; and

Considering that CEFTA Parties have adequate level of personal data protection;

The CEFTA Joint Committee, in the presence of all CEFTA Parties, has agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Protocol:

- (a) “data” means any data, whether or not processed or analysed, and documents, reports and other communications in any format, including electronic, or certified or authenticated copies thereof;
- (b) “inspections” means any operation whereby the customs authorities or any other inspection or control authority carries out the physical examination or visual inspection of the means of transport or of the goods themselves in order to ascertain that their nature, origin, condition, health, safety, quantity and value are in conformity with the particulars contained in the documents produced;
- (c) “formalities” means any formality to which an economic operator is subject to by the authorities and which consists in the production or examination of documents, certificates accompanying the goods, or other particulars, irrespective of the method or medium employed, relating to the goods or the means of transport;
- (d) “risk” means the likelihood of an event occurring in connection with the entry, exit, transit, transfer and end-use of goods moving between the customs territories of CEFTA Parties and between the customs territory of one of the CEFTA Parties and third countries, and the presence of goods not in free circulation in the territory of one of the CEFTA Parties, which jeopardises safety and security of the CEFTA Parties, the protection of health and life of humans, animals or plants, and the environment;
- (e) “risk management” means the systematic identification of risk and implementation of all measures necessary for limiting exposure to risk. This includes activities such as collecting data and information, analysing and assessing risk, prescribing and taking action and regular monitoring and review of the process and its outcomes, based on sources and strategies defined by the CEFTA Parties, at the national, regional, or international level;
- (f) “risk assessment on pre-arrival data” means risk analysis and other analytical activities using the data sent by the CEFTA Party of export, when the relevant document is accepted in the IT system of the concerned authority of the CEFTA Party of import, and the data for goods in transit;
- (g) “authorised economic operators” means an economic operator established in one of the CEFTA Parties, which is deemed reliable in the context of its customs related operations and that, therefore, is entitled to enjoy benefits in one or more CEFTA Parties; and
- (h) “border” means any crossing point where goods enter into and/or exit from the customs territory of a CEFTA party.

Article 2

Scope

- 2.1. Without prejudice to special provisions in force under legal acts concluded between CEFTA Parties, this Protocol shall apply to the simplification of inspections, reduction of formalities to the possible maximum extent,

exchange of data concerning the carriage of goods between CEFTA Parties and cooperation of trade partnership programmes.

- 2.2. This Protocol shall not apply to inspections or formalities concerning ships and aircraft as means of transport. However, it shall apply to vehicles and goods carried by the said means of transport.
- 2.3. The activities undertaken by the CEFTA Parties for purposes of the implementation of this Protocol shall be in line with their national legislation.

Article 3

General Objective

In accordance with this Protocol and its Annexes, which forms integral part of the Protocol, the CEFTA Parties shall:

- 1) simplify inspections related to all clearance procedures and reduce formalities to the possible maximum extent;
- 2) exchange data between customs authorities to the extent that each national legislation allows;
- 3) mutually recognise the national Authorised Economic Operators' Programmes in each CEFTA Party, provided that both the legislation and implementation of each national programme is fully in line with the relevant EU *acquis*.

Article 4

Extension of the Scope

- 4.1. In order to serve the overall objective of trade facilitation and of deterrent security, and safety related controls, CEFTA Parties may extend the scope of data exchanged electronically in order to include other authorities, than the customs authorities, in the electronic exchange of data and may strengthen the cooperation between their border and other control agencies with respect to the following:
 - a) alignment of working days and hours;
 - b) alignment of procedures and formalities;
 - c) development and sharing of common facilities;
 - d) joint controls; and
 - e) establishment of one stop border post control.
- 4.2. In order to facilitate regional trade through the simplification of customs and other related procedures for the clearance of goods, and to reduce customs clearance formalities, data shall be exchanged among CEFTA Parties upon pre-arrival.
- 4.3. CEFTA Parties shall exchange data contained in customs declarations, documents accompanying customs declarations and certificates, and any other relevant information required for clearance of the goods.

Article 5

Risk Management

- 5.1. CEFTA Parties shall exchange data by means of electronic instruments with the aim of:
 - a) strengthening and improving the quality of their risk analysis and the effectiveness of security-related controls;

- b) establishing a common framework for risk management, common risk criteria and common priority control areas for CEFTA at the regional level; and
 - c) setting up an electronic system to implement joint risk-management among CEFTA Parties.
- 5.2. Each CEFTA Party shall adopt or maintain a risk management system for inspection by all competent authorities at all stages of the customs clearance. The review of the state-of-play shall be reported annually to the CEFTA Committee of Trade Facilitation.
- 5.3. Each CEFTA Party shall design and apply risk management with a view to avoid arbitrary or unjustifiable discrimination between CEFTA Parties where the same conditions prevail, or a disguised restriction on trade between CEFTA Parties.
- 5.4. Each CEFTA Party shall concentrate customs controls and, to the extent possible, other relevant border controls, on high-risk consignments and expedite the release of low-risk consignments. A CEFTA Party also may select, on a random basis, consignments for such controls as part of its risk management.
- 5.5. Each CEFTA Party shall base risk management on an assessment of the risk through appropriate selectivity criteria. Such selectivity criteria may include, *inter alia*, the Harmonized System, nature and description of the goods, country of origin, country from which the goods were shipped, value of the goods, compliance record of traders, and type of means of transport.
- 5.6. CEFTA Parties shall exchange, to the maximum extent possible, the statistical data regarding the performance of the application of their risk analysis, and the results of their inspections and selectivity criteria in the clearance of goods.
- 5.7. Each CEFTA Party shall confirm with other CEFTA Parties, through written communication to the CEFTA Committee of Trade Facilitation, not later than three years after this Protocol enters into force, the following information:
- a) That the competent authorities, which are involved in the clearance of goods, have a team or unit in place tasked with designing, regularly reviewing and updating the risk management systems;
 - b) The contact points within each competent authority that is responsible for risk management; and
 - c) The common or compatible risk management systems for their entire customs territory.
- 5.8. CEFTA Parties are encouraged to adopt procedures allowing risk communication among CEFTA Parties through which information concerning risk may be exchanged among the competent authorities, which are involved in the clearance of goods.

Article 6

Notifications for Enhanced Controls or Inspections

- 6.1. When a CEFTA Party adopts or maintains a system of issuing notifications or guidance to its competent authorities, involved in the clearance of good, for purposes of enhancing the level of controls or inspections at the border with respect to foods, beverages, or feedstuffs covered under the notification or guidance for protecting human, animal, or plant life or health within its

territory, the following disciplines shall apply with respect to their issuance, termination, or suspension:

- (a) the notification or guidance based on risk may be issued, as appropriate;
 - (b) the notification or guidance may be issued, so that it applies uniformly only to those points of entry where the sanitary and phytosanitary conditions on which the notification or guidance are based apply;
 - (c) the notification or guidance shall be promptly terminated or suspended, when circumstances giving rise to it no longer exist, or if changed circumstances can be addressed in a less trade-restrictive manner; and
 - (d) the notification or guidance, when a decision to terminate it or suspend it is made, shall be promptly published. The announcement of its termination or suspension shall be made in a non-discriminatory and easily accessible manner, or information shall be provided to the exporting CEFTA Party or the economic operator.
- 6.2. All the notifications, as foreseen in this paragraph, will be made electronically available in the websites of the competent authorities of the CEFTA Parties issuing the notifications. Each CEFTA Party shall make available, in its national language and in English, a list identifying which information and/or notification shall be communicated on which websites of their administrations. The same list shall be published in the CEFTA Transparency Pack.
- 6.3. A CEFTA Party shall promptly inform the carrier or importer in case of detention of goods declared for importation, for inspection by customs or any other competent authority.
- 6.4. A CEFTA Party may, upon request, grant an opportunity for a second test in case the first test result of a sample, taken by the competent authority upon arrival of the goods declared for importation, shows an adverse finding.
- 6.5. A CEFTA Party shall either publish, in a non-discriminatory and easily accessible manner, the name and address of any laboratory where the test can be carried out, or provide this information to the importer when it is granted the opportunity provided under Paragraph 6.4.
- 6.6. A CEFTA Party shall consider the result of the second test, if any, conducted under Paragraph 6.4, for the release and clearance of goods and, if appropriate, shall accept the results of such test.

Article 7

Publication of Fees and Charges Imposed on or in Connection with Importation and Exportation and Penalties

- 7.1. The provisions of this Article shall apply to all fees and charges, other than import and export duties and other than taxes within the purview of Article III of GATT 1994, imposed by CEFTA Parties on or in connection with the importation or exportation of goods.
- 7.2. Information on fees and charges shall be made electronically available by the competent authorities of each CEFTA Party, and shall be published in accordance with Article 1 of the WTO Agreement on Trade Facilitation. This information shall include the fees and charges that will be applied, the reason for such fees and charges, the responsible authority, and when and how payment is to be made.
- 7.3. In the implementation of this Article, the publications of all fees and charges, including all the details as specified by Paragraph 7.2, shall be made

available both in the national language of the CEFTA Party issuing the publications and in English.

- 7.4. All the publications related to fees and charges, as foreseen in Paragraph 7.2, shall be made electronically available in the websites of the relevant competent authorities of the CEFTA Parties. Each CEFTA Party shall make available for the CEFTA Transparency Pack a single list, in its national language and in English, exhaustively identifying and compiling all the fees and charges, the reasons for such fees and charges, and the competent authority, as well as information on when and how the payment is to be made. These single lists provided by CEFTA Parties shall be reviewed annually, and shall be promptly updated by the relevant CEFTA Party after a change is made in the composition of these single lists.
- 7.5. No new or amended fees and charges shall be applied before an adequate time period has lapsed since their publication, except in urgent circumstances. CEFTA Parties will ensure that legislation on new or amended fees and charges shall be available in accordance with Paragraph 7.3 before time period has lapsed since their publication and application. In case of urgency, the CEFTA Party shall inform the CEFTA Committee of Trade Facilitation, in written form, of the date of entry into force of new or amended fees and charges, and the reasons for urgency action.
- 7.6. Each CEFTA Party shall periodically review its fees and charges with a view to reducing their number and diversity, where practicable. These periodical reviews shall be made annually by the CEFTA Parties. The reports of annual reviews shall be submitted to the CEFTA Committee of Trade Facilitation by each CEFTA Party. The first review reports shall be submitted at the first meeting of the CEFTA Committee of Trade Facilitation held one year after the date of entry into force of the Protocol.
- 7.7. Fees and charges for customs processing:
 - a) shall be limited in the amount to the approximate cost of the services rendered in connection with the specific import or export operation in question; and
 - b) are not required to be linked to a specific import or export operation, provided that they are levied for services that are closely connected to the customs processing of goods.
- 7.8. For the purpose of Paragraphs 9 to 15, the term “penalties” shall mean those imposed by a CEFTA Party’s customs administration, or other competent authorities responsible for the clearance of imported/exported goods or goods in transit, as a consequence of a breach of the CEFTA Party’s customs laws, regulations, or procedural requirements, or of any other law, regulation, or procedural requirement applicable to imports, exports, and transit.
- 7.9. Each CEFTA Party shall ensure that penalties for a breach of a customs law, regulation, or procedural requirement, or all other laws, regulations, or procedural requirements applicable for exports, imports and transit, are imposed only on the person(s) responsible for the breach under its laws.
- 7.10. The penalty imposed shall depend on the facts and circumstances of the case and shall be commensurate to the degree and severity of the breach.
- 7.11. Each CEFTA Party shall ensure that it maintains measures to avoid:
 - (a) conflicts of interest in the assessment and collection of penalties and duties; and

- (b) the creation of an incentive for the assessment or collection of a penalty that is inconsistent with paragraph 7.8.
- 7.12. Each CEFTA Party shall ensure that, when a penalty is imposed for a breach of customs laws, regulations, or procedural requirements or of all other laws, regulations, or procedural requirements applicable to imports, exports, and transit, an explanation in writing is provided to the person(s) upon whom the penalty is imposed specifying the nature of the breach and the applicable law, regulation or procedure under which the amount or range of penalty for the breach has been prescribed.
- 7.13. When a person voluntarily discloses to a CEFTA Party's customs administration the circumstances of a breach of a customs law, regulation, or procedural requirement, or to other agencies the circumstance of a breach of other laws, regulations, or procedural requirements applicable to imports, exports, and transit prior to the discovery of the breach by the customs administration or by other agencies, the CEFTA Party is encouraged to, where appropriate, consider this fact as a potential mitigating factor when establishing a penalty for that person.
- 7.14. The provisions of this paragraph shall apply to the penalties on traffic in transit referred to in paragraph 7.1.
- 7.15. Each CEFTA Party shall provide that any person, to whom customs authorities or other competent authorities responsible for the clearance of goods issue an administrative decision, has the right, within its territory, to:
- a) an administrative appeal to or review by an administrative authority higher than, or independent of, the official or office that issued the decision;
- and /or
- b) a judicial appeal or review of the decision.

Article 8

Formalities Connected with Importation, Exportation and Transit

- 8.1. With a view to minimizing the incidence and complexity of import, export, and transit formalities and to decreasing and simplifying import, export, and transit documentation requirements, while taking into account the legitimate policy objectives and other factors such as changed circumstances, relevant new information, business practices, availability of techniques and technology, international best practices, and inputs from interested parties, each CEFTA Party shall review such formalities and documentation requirements and, based on the results of the review, ensure, as appropriate, that such formalities and documentation requirements are:
- (a) adopted and/or applied with a view to a rapid release and clearance of goods, particularly perishable goods;
 - (b) adopted and/or applied in a manner that aims at reducing the time and cost of compliance for traders and operators;
 - (c) the least trade restrictive measure chosen, where two or more alternative measures are reasonably available for fulfilling the policy objective or objectives in question; and
 - (d) not maintained, including parts thereof, if no longer required.
- 8.2. CEFTA Parties shall review the requirements on formalities and documentation connected with importation, exportation and transit not later

than one year after this Protocol enters into force. Following the completion of the first review, the next reviews shall be conducted every two years. The CEFTA Joint Committee shall develop procedures for the reviews, and for the sharing of relevant information and best practices by CEFTA Parties, as appropriate, within six months after this Protocol enters into force.

- 8.3. Each CEFTA Party shall, where appropriate, endeavour to accept paper or electronic copies of supporting documents required for import, export, or transit formalities by customs authorities and other competent authorities.
- 8.4. Where the competent authority of a CEFTA Party already holds the original of such documents, any other competent authority of that CEFTA Party shall accept paper or electronic copies, where applicable, from the competent authority holding the original *in lieu* of the original documents. Each CEFTA Party shall confirm that the Memoranda of Understanding are signed between their competent authorities to secure mutual acceptance of paper or electronic copies of documents between competent authorities, as required by this Paragraph. The confirmation regarding the signature of Memoranda of Understanding shall be sent in writing to the CEFTA Committee of Trade Facilitation not later than six months after this Protocol enters into force. All the Memoranda of Understanding signed between the competent authorities and customs authorities, and notified to the CEFTA Committee of Trade Facilitation, shall be indicated in the Matrix attached to this Protocol as Annex II, as foreseen in Article 18.1.
- 8.5. A CEFTA Party shall not require an original or copy of export declarations submitted to the customs authorities of the exporting CEFTA Party as a requirement for importation. Nothing in this Paragraph precludes a CEFTA Party from requiring documents such as certificates, permits or licenses as a requirement for the importation of controlled or regulated goods.
- 8.6. CEFTA Parties are encouraged to use relevant international standards or parts thereof as a basis for their import, export, or transit formalities and procedures, except as otherwise provided for in this Protocol. CEFTA Parties shall decide the frequency of periodic reviews to be undertaken, so as to inform other CEFTA Parties of which international standards or parts thereof are used as a basis for their import, export, or transit formalities and procedures. The first review shall be made not later than one year after this Protocol enters into force.
- 8.7. CEFTA Parties are encouraged to coordinate their positions and take part, within the limits of their resources, in the preparation and periodic review of relevant international standards by the appropriate international organizations.
- 8.8. The CEFTA Joint Committee shall develop procedures for the sharing of relevant information, and best practices, on the implementation of international standards by CEFTA Parties, as appropriate.

Article 9

Common Border Procedures and Uniform Documentation Requirements

- 9.1. Each CEFTA Party shall, subject to Paragraph 9.2, apply common customs procedures and uniform documentation requirements for the release and clearance of goods throughout its territory. Nothing in Paragraph 9.2 shall be implemented to constitute an arbitrary or unjustifiable discrimination or a

disguised restriction between CEFTA Parties where the same conditions prevail.

- 9.2. Nothing in this Article shall prevent a CEFTA Party from:
- (a) differentiating its procedures and documentation requirements based on the nature and type of goods, or their means of transport;
 - (b) differentiating its procedures and documentation requirements for goods based on risk management;
 - (c) differentiating its procedures and documentation requirements in order to provide total or partial exemption from import duties or taxes;
 - (d) applying electronic filing or processing; or
 - (e) differentiating its procedures and documentation requirements in a manner consistent with the WTO Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures.

Article 10

Rejected Goods

- 10.1. Where goods presented for import are rejected by the competent authority of a CEFTA Party on account of their failure to meet prescribed sanitary or phytosanitary regulations or technical regulations, the CEFTA Party shall, subject to and consistently with its laws and regulations, allow the importer to re-consign or to return the rejected goods to the exporter or another person designated by the exporter.
- 10.2. When such an option under paragraph 10.1 is given, and the importer fails to exercise it within a reasonable period of time, the competent authority may take a different course of action in order to deal with such non-compliant goods.

Article 11

Temporary Admission of Goods and Inward and Outward Processing

- 11.1. Temporary Admission of Goods
- Each CEFTA Party shall allow, as provided for in its laws and regulations, goods to be brought into its customs territory conditionally relieved, totally or partially, from payment of import duties and taxes if such goods are brought into its customs territory for a specific purpose, are intended for re-exportation within a specific period, and have not undergone any change except normal depreciation and wastage due to the use made of them.
- 11.2. Inward and Outward Processing
- (a) Each CEFTA Party shall allow, as provided for in its laws and regulations, inward and outward processing of goods. Goods allowed for outward processing may be reimported with total or partial exemption from import duties and taxes in accordance with the CEFTA Party's laws and regulations.
 - (b) For the purposes of this Article, the term "inward processing" means the customs procedure under which certain goods can be brought into a CEFTA Party's customs territory conditionally relieved, totally or partially, from payment of import duties and taxes, or eligible for duty drawback, on the basis that such goods are intended for manufacturing, processing, or repair and subsequent exportation.

- (c) For the purposes of this Article, the term “outward processing” means the customs procedure under which goods, which are in free circulation in a CEFTA Party’s customs territory, may be temporarily exported for manufacturing, processing, or repair abroad and then re-imported.

Article 12

Freedom of Transit

- 12.1. Any regulations or formalities, in connection with traffic in transit imposed by a CEFTA Party, shall not be:
- (a) maintained if the circumstances or objectives giving rise to their adoption no longer exist or if the changed circumstances or objectives can be addressed in a reasonably available less trade-restrictive manner;
 - (b) applied in a manner that would constitute a disguised restriction on traffic in transit.
- 12.2. Traffic in transit shall not be conditioned upon collection of any fees or charges imposed in respect of transit, except the charges for transportation or those commensurate with administrative expenses entailed by transit or with the cost of services rendered.
- 12.3. CEFTA Parties shall not seek, take, or maintain any voluntary restraints or any other similar measures on traffic in transit. This is without prejudice to existing and future national regulations, bilateral or multilateral arrangements related to regulating transport, consistent with WTO rules.
- 12.4. Each CEFTA Party shall accord to products, which will be in transit through the territory of any other CEFTA Party, treatment no less favourable than that which would be accorded to such products if they were being transported from their place of origin to their destination without going through the territory of such other CEFTA Party.
- 12.5. Formalities, documentation requirements, and customs controls in connection with traffic in transit shall not be more burdensome than necessary to:
- a) identify the goods; and
 - b) ensure fulfilment of transit requirements.
- 12.6. Once goods have been put under a transit procedure and have been authorized to proceed from the point of origination in a CEFTA Party’s territory, they will not be subject to any customs charges nor unnecessary delays or restrictions until they conclude their transit at the point of destination within the CEFTA Party’s territory.
- 12.7. CEFTA Parties shall not apply technical regulations and conformity assessment procedures within the meaning of the WTO Agreement on Technical Barriers to Trade to goods in transit.
- 12.8. CEFTA Parties shall allow and provide for advance filing and processing of transit documentation and data prior to the arrival of goods.
- 12.9. Once traffic in transit has reached the customs office where it exits the territory of a CEFTA Party, that office shall promptly terminate the transit operation if transit requirements have been met.
- 12.10. Where a CEFTA Party requires a guarantee in the form of a surety, deposit or other appropriate monetary or non-monetary instrument for traffic in transit, such guarantee shall be limited to ensuring that requirements arising from such traffic in transit are fulfilled.

- 12.11. Once a CEFTA Party has determined that its transit requirements have been satisfied, the guarantee shall be discharged without delay.
- 12.12. Each CEFTA Party shall, in a manner consistent with its laws and regulations, allow for comprehensive guarantees, which include multiple transactions for same operators or renewal of guarantees without discharge for subsequent consignments.
- 12.13. Each CEFTA Party shall make publicly available the relevant information it uses to set the guarantee, including single transaction and, where applicable, multiple transaction guarantees. All the information, as foreseen in this Paragraph, shall be made electronically available in the websites of the relevant competent authorities of the CEFTA Parties. Each CEFTA Party shall make available the relevant publication in their national language and in English. The same information shall be published in the CEFTA Transparency Pack.
- 12.14. Each CEFTA Party may require the use of customs convoys or customs escorts for traffic in transit only in circumstances presenting high risks or when compliance with customs laws and regulations cannot be ensured through the use of guarantees. General rules applicable to customs convoys or customs escorts shall be published in accordance with Article 1 of the WTO Agreement on Trade Facilitation. All the publications, as foreseen in this Paragraph, shall be made electronically available in the websites of the customs authorities of the CEFTA Parties. Each CEFTA Party shall make available the relevant publications in their national language and in English.
- 12.15. CEFTA Parties shall endeavour to cooperate and coordinate with one another with a view to enhancing freedom of transit. Such cooperation and coordination may include, but is not limited to, an understanding on:
- (a) charges;
 - (b) formalities and legal requirements; and
 - (c) the practical operation of transit regimes.
- 12.16. Any issue of cooperation and coordination, as mentioned in Paragraph 12.15, shall be referred to the CEFTA Subcommittee on Customs and Rules of Origin as a priority issue in case no other bi-lateral solution has been found earlier.
- 12.17. Each CEFTA Party shall endeavour to appoint a national transit coordinator to which all enquiries and proposals by other CEFTA Parties, relating to the good functioning of transit operations, can be addressed. CEFTA Parties shall make available all the communication details of their national transit coordinator with each other through the Systematic Electronic Exchange of Data (SEED) or any other means of electronic communication available for all CEFTA Parties.

Article 13

Specific Provisions Related to Exchange of Data

- 13.1. Data shall be exchanged, both at national and international level, between customs authorities and competent authorities involved in goods clearance by using of the established customs-to-customs data exchange infrastructure in accordance with the Annex I herewith, which forms integral part of this Protocol. CEFTA Parties shall exchange no less data than that specified in the minimum list of data, without prejudice to the scope of data agreed to be exchanged bi-laterally between CEFTA Parties.

- 13.2. All bi-lateral data lists, to be electronically exchanged between CEFTA Parties in addition to the minimum list of data in accordance with Paragraph 1, shall be notified by the relevant CEFTA Parties to the CEFTA Joint Committee not later than three months after the Protocol enters into force. In the case of any amendments to the notified bilateral lists to be agreed bi-laterally between CEFTA Parties after this date. The relevant CEFTA Parties shall notify the amendments to the CEFTA Chair in office, who shall inform all other CEFTA Parties about the bi-lateral data lists agreed between CEFTA Parties or amendments thereof promptly after the receipt of such notification. None of the Articles of this Protocol shall apply to any bi-lateral data exchange, agreed between CEFTA Parties, that has not been notified.
- 13.3. The scope of data to be exchanged across the frontiers may be different than the one exchanged at national level.
- 13.4. Each CEFTA Party shall adopt or maintain procedures allowing for the submission of import documentation and other required information, including manifests, in order to begin processing prior to the arrival of goods with a view to expediting the release of goods upon arrival.
- 13.5. Each CEFTA Party shall provide, for purposes of advance lodging, documents in electronic format for the pre-arrival processing of such documents.
- 13.6. Each CEFTA Party shall process pre-arrival data, which are transmitted electronically in the risk management of all competent authorities involved in the clearance of goods, with a purpose to concentrate their inspections on high-risk consignments in accordance to Article 5.4. CEFTA Parties shall review the scope of data exchanged in the framework of this Protocol not later than two years after this Protocol enters into force, with a view to assess whether the existing scope of data exchange is sufficient for the effectiveness of risk management systems of CEFTA Parties both for trade facilitation and for deterrent security and safety control purposes.
- 13.7. The Republic of Moldova shall initiate to exchange electronically data as specified in Annex I regarding minimum list of data only after its access to the Systematic Electronic Exchange of Data (SEED) has occurred.

Article 14

Security of Connection

CEFTA Parties, using national information resources, shall adjust their own national information resources to exchange data using a safe Internet connection, applying Systematic Electronic Exchange of Data (SEED) / Virtual Private Network (VPN).

Article 15

Software and Hardware Complex for Information Exchange

For purposes of enhancing interoperability, each CEFTA Party, when implementing the provisions of this Protocol to establish the software and hardware complex, shall:

- a) form its own hardware complex, including software and communication system, that provides mutual information exchange;
- b) determine norms that specify the degree of exposure and procedures for documentation, access, storage, dissemination and protection of data;
- c) ensure the conformity of its electronic data exchange software and hardware complex for information security, in accordance with standards of concerned CEFTA Party;

- d) determine and implement procurement procedures for further maintenance, after implementation, with national or other budgetary support; and
- e) ensure complete, trustworthy and timely provision of data.

Article 16

Timing of Electronic Exchange of Information

- 16.1. Electronic exchange of information shall be in real time and in accordance with the agreed data transfer structure, composition, format and standards, in accordance with Annex I.
- 16.2. Data transfer structure, format and standards shall be uniform in all CEFTA Parties.

Article 17

Data Confidentiality

- 17.1. Data provided by CEFTA Parties shall be confidential and used solely for the purposes of this Protocol.
- 17.2. Without the consent of the CEFTA Party providing the data, received pursuant to this Protocol, it shall not be transferred to other CEFTA Parties.

Article 18

Transparency in Data Exchange at the National Level

- 18.1. CEFTA Parties shall undertake all the necessary steps as required by their domestic legislation in order to ensure exchange of data between their customs authorities and other competent authorities involved in the clearance of goods. For the purpose of transparency, the arrangements at the national level, ensuring inter-agency data exchange, are indicated in a matrix to be attached to this Protocol (Annex II).
- 18.2. CEFTA Parties shall update the list of Memoranda of Understanding/Cooperation at the national level, whenever a change is made in these Memoranda, by means of a matrix to be attached to this Protocol. Notifications of updates shall be made in written form to the CEFTA Committee of Trade Facilitation.

Article 19

Electronic Payment

- 19.1. Each CEFTA Party shall adopt and maintain procedures allowing the option of electronic payment for duties, taxes, fees, and charges collected by customs authorities upon importation and/or exportation.
- 19.2. CEFTA Parties shall notify to the CEFTA Joint Committee, not later than one year after this Protocol enters into force, in written form and in English, the list of procedures allowing electronic payments for duties, taxes, fees, and charges as foreseen in Paragraph 19.1.

Article 20

Separation of Release from Final Determination of Customs Duties, Taxes, Fees and Charges

- 20.1. Each CEFTA Party shall adopt or maintain procedures allowing the release of goods prior to the final determination of customs duties, taxes, fees, and charges, if such determination is not done prior to, or upon arrival of goods, or

as rapidly as possible after arrival, and provided that all other import/export requirements have been met.

- 20.2. As a condition for such release, CEFTA Parties may require:
- (a) payment of customs duties, taxes, fees, and charges determined prior to, or upon arrival of goods, and a guarantee for any amount not yet determined in the form of a surety, a deposit, or another appropriate instrument provided for in their legislation; or
 - (b) a guarantee in the form of a surety, a deposit, or another appropriate instrument provided for in their legislation.
- 20.3. Such guarantee shall not be greater than the amount that CEFTA Parties require to ensure payment of customs duties, taxes, fees, and charges ultimately due for the goods covered by the guarantee.
- 20.4. In cases where an offence requiring imposition of monetary penalties or fines has been detected, a guarantee may be required for the penalties and fines that may be imposed.
- 20.5. The guarantee, as set out in Paragraphs 20.2(a) and 20.2(b) shall be released when it is no longer required.
- 20.6. Nothing in these provisions shall affect the right of CEFTA Parties to examine, detain, seize or confiscate, or deal with goods in any manner not otherwise inconsistent with the rules under the relevant WTO Agreements.

Article 21

Post-clearance Audit

- 21.1. With a view to expediting the release of goods, each CEFTA Party shall adopt or maintain post-clearance audit to ensure compliance with customs and other related legislation.
- 21.2. Each CEFTA Party shall select any economic operator or consignment for post-clearance audit in a risk-based manner, which may include appropriate selectivity criteria. Each CEFTA Party shall conduct post-clearance audits in a transparent manner. Where the economic operator is involved in the audit process and conclusive results have been achieved, the CEFTA Party shall, without delay, notify the economic operator whose record is being audited, of the results, the economic operator's rights and obligations, and the reasons for the results.
- 21.3. The information obtained in post-clearance audits may be used in further administrative or judicial proceedings.
- 21.4. CEFTA Parties shall use the result of post-clearance audits in applying risk management.

Article 22

Establishment and Publication of Average Release Times

- 22.1. CEFTA Parties aim at measuring and publishing their average release time of goods periodically and in a consistent manner, using tools such as, *inter alia*, the Time Release Study of the World Customs Organization (referred to in this Protocol as the "WCO"). Each CEFTA Party may determine the scope and methodology of such average release time measurements in accordance with its needs and capacity. Each CEFTA Party shall confirm in written form to the CEFTA Committee of Trade Facilitation the scope and methodology of its average release time measurements promptly after this Protocol enters

into force. In this notification, CEFTA Parties may decide on a transition period to implement this Article. This transition period shall not be longer than one year after this Protocol enters into force.

- 22.2. CEFTA Parties are committed to share with the CEFTA Committee of Trade Facilitation their experiences in measuring average release times, including the methodologies used, bottlenecks identified, and any resulting effects on efficiency.

Article 23

Perishable Goods¹

- 23.1. With a view to preventing avoidable loss or deterioration of perishable goods, and provided that all regulatory requirements have been met, each CEFTA Party shall release perishable goods:
- (a) under normal circumstances, within the shortest possible time; and
 - (b) in exceptional circumstances, where appropriate, outside the business hours of customs and other competent authorities.
- 23.2. Each CEFTA Party shall give priority to perishable goods when scheduling any examinations that may be required.
- 23.3. Each CEFTA Party shall either arrange or allow an economic operator to arrange for the proper storage of perishable goods pending their release. CEFTA Parties may require that any storage facilities arranged by the economic operator have been approved or designated by its relevant authorities. The movement of goods to those storage facilities, including authorizations for the operator moving the goods, may be subject to the approval, where required, of the competent authorities. CEFTA Parties shall, where practicable and consistent with domestic legislation, upon the request of the economic operator, provide for any procedures necessary for release to take place at those storage facilities.
- 23.4. In cases of significant delay in the release of perishable goods, and upon written request, the importing CEFTA Party shall, to the extent practicable, provide a communication of the reasons for the delay.

Article 24

Border and Other Agency Cooperation

- 24.1. Each CEFTA Party shall ensure that its competent authorities, responsible for border and other controls and procedures dealing with the importation, exportation, and transit of goods, cooperate with one another and coordinate their activities in order to facilitate trade.
- 24.2. CEFTA Parties shall see to it that, by express delegation by the competent authorities and on their behalf, one of the other services represented, and preferably the customs service, may carry out inspections for which those authorities are responsible and, insofar as such inspections relate to the requirement to produce the necessary documents, checks on the validity and authenticity thereof and on the identity of the goods declared in such documents. In that event, the authorities concerned shall ensure that the means required for carrying out such checks are made available.

¹ For the purposes of this provision, perishable goods are goods that rapidly decay due to their natural characteristics, in particular in the absence of appropriate storage conditions.

- 24.3. CEFTA Parties shall, in the event of goods being imported or entering in transit, recognise the legislation and procedures related to the inspections carried out and the documents drawn up by the competent authorities of the other CEFTA Party, which certify that the goods comply with the legal requirements of the country of import or equivalent requirements in the country of export, provided that these legislation and procedures, and their implementation, are fully in line with the relevant EU *acquis*. The validation of the status of EU harmonisation shall be undertaken in accordance with the relevant procedures for the validation of EU alignment. The procedures of validation shall be adopted by the CEFTA Joint Committee. No recognition of the inspections and documents are possible before this validation, as foreseen by this Paragraph without prejudice to any bi-lateral legal instrument between CEFTA Parties.
- 24.4. Where the volume of traffic so warrants, the CEFTA Parties shall see to it that:
- (a) frontier posts are open, except when traffic is prohibited, so that:
- frontiers can be crossed 24 hours a day with the corresponding inspections and formalities in respect of goods placed under a customs transit procedure, their means of transport and vehicles travelling unladen, save where frontier inspection is necessary in order to prevent the spread of disease or to protect animals;
 - inspections and formalities relating to the movement of means of transport and goods, which are not moving under a customs transit procedure, may be performed from Monday to Friday during an uninterrupted period of at least 10 hours and on Saturday during an uninterrupted period of at least 6 hours, unless those days are public holidays;
- (b) as regards vehicles and goods transported by air, the periods referred to in the second indent of point (a) shall be adapted in such a way as to meet actual needs and, for that purpose, shall be split or extended if necessary.
- 24.5. Where several frontier posts are situated in the immediate vicinity of a given frontier zone, CEFTA Parties may jointly agree, for some of these posts, to derogate from Paragraph 24.1, provided that the other posts in that zone are able to clear goods and vehicles in accordance with that Paragraph.
- 24.6. As regards the frontier posts and customs offices and services referred to in Paragraph 24.1, and under the conditions laid down by the CEFTA Parties, the competent authorities shall, if specifically requested during business hours and for compelling reasons, provide for inspections and formalities to be carried out, as an exception, outside business hours, on condition that, where relevant, payment is made for services so rendered.
- 24.7. CEFTA Parties shall endeavour to establish at frontier posts, where technically possible and justified by the volume of traffic, express lanes reserved for goods placed under a customs transit procedure, their means of transport, vehicles travelling unladen, and all goods subject to such inspections and formalities, as do not exceed those required in respect of goods placed under a transit procedure.
- 24.8. Implementation of Articles 24.4, 24.5, 24.6, and 24.7 shall start two years after this Protocol enters into force without prejudice to any bi-lateral legal acts between CEFTA Parties to agree on earlier than this date. All the

relevant bi-lateral legal acts, concluded earlier than this date, shall be promptly notified, in written form and in English, to the CEFTA Committee of Trade Facilitation after the relevant bi-lateral legal acts enters into force.

Article 25

Authorised Economic Operator (AEO)

- 25.1. The status of "Authorised Economic Operator" (AEO) shall be granted by each CEFTA Party in line with Annex III of this Protocol. Suspension, rejection, revocation and annulment of the status of authorised economic operator shall be done also in accordance with Annex III. The status of AEO shall be recognised by other CEFTA Parties on the condition that the implementation of AEO Programmes, are fully in line with Annex III. The status of alignment and implementation of each AEO Programme shall be validated by other CEFTA Parties, without prejudice to customs inspections, in accordance with the relevant procedures, which shall be adopted by the CEFTA Joint Committee.
- 25.2. In each CEFTA Party, AEOs shall enjoy facilitations with respect to all customs controls as specified by Annex 3.

Article 26

Exchange of Information between CEFTA Parties on their AEO Programme

CEFTA Parties shall regularly inform each other of the identities of their AEOs, for the purposes of security, and include the following information:

- a) the trader identification;
- b) the name and address of the AEO;
- c) the number of the document granting the status of AEO;
- d) the current status (active, suspended, revoked);
- e) the periods of changed status;
- f) the date on which the certificate becomes effective; and
- g) the authority which issued the certificate.

Article 27

Protection of Professional Secrecy and Personal Data

- 27.1. The data exchanged by CEFTA Parties shall enjoy the protection extended to professional secrecy and personal data, as defined in the relevant legislation applicable in the territory of the recipient CEFTA Party.
- 27.2. In particular, this data shall not be transferred to persons other than the competent authorities in the CEFTA Party concerned, nor shall it be used by those authorities for purposes other than those provided for in this Protocol.

Article 28

Notification of New Inspections and Formalities

- 28.1. Where a CEFTA Party intends to introduce a new inspection or formality in an area other than those covered by this Protocol, it shall inform the other CEFTA Parties at least sixty days prior to its introduction.

- 28.2. The CEFTA Party concerned shall ensure that the measures taken to facilitate the crossing of frontiers are not rendered inoperative through the application of such new inspections or formalities.

Article 29

Prohibitions or Restrictions on the Import, Export or Transit of Goods

- 29.1. The provisions of this Protocol shall not preclude prohibitions or restrictions on the import, export or transit of goods enacted by CEFTA Parties and justified on grounds of public morality, public policy or public security, the protection of the health and life of humans, animals, plants or the environment, the protection of national treasures possessing artistic, historical or archaeological value, or the protection of industrial or commercial property.
- 29.2. Each CEFTA Party shall implement this Article in a manner as to avoid arbitrary or unjustifiable discrimination between CEFTA Parties where the same conditions prevail, or a disguised restriction on trade between CEFTA Parties.

Article 30

Implementation Body

The CEFTA Joint Committee shall supervise and administer the implementation of this Protocol in accordance with Articles 40 and 41 of the CEFTA 2006.

Article 31

Dispute Settlement

In accordance with Article 14.4 of the CEFTA 2006, CEFTA Parties shall implement all the provisions of this Protocol for simplification and facilitation of customs procedures and reduce the formalities imposed on trade. Any dispute between CEFTA Parties, concerning the interpretation or application of this Protocol, shall be subject to the procedure as foreseen by Article 42 of the CEFTA 2006.

Article 32

Implementation

Each CEFTA Party shall take the appropriate measures to ensure that the provisions of this Protocol are effectively and harmoniously applied, taking into account the need to facilitate goods crossing frontiers and the need to achieve mutually satisfactory solutions of any difficulties arising out of the application of the said provisions.

Article 33

Revision

This Protocol and its Annexes form integral part of the CEFTA 2006. Any amendment of this Protocol shall be made in accordance with Article 47 of the CEFTA 2006.

Article 34

Discrepancy

In case of significant data discrepancy in mutual information exchange, CEFTA Parties shall conduct bilateral consultations to identify the reasons, within one month of the discrepancy having been notified, and eliminate errors at the earliest convenience.

Article 35

Ratification

- 35.1. This Protocol is subject to ratification, acceptance or approval in accordance with the requirements foreseen by the domestic legislation of each CEFTA Party. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Depository.
- 35.2. This Protocol shall enter into force on the thirtieth day upon depositing of the third instrument of ratification, acceptance or approval.
- 35.3. For each CEFTA Party that deposits its instrument of ratification, acceptance or approval after the date of the deposit of the third instrument of ratification, acceptance or approval, this Additional Protocol 5 shall enter into force on the thirtieth day after the day on which said CEFTA Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval.
- 35.4. If constitutional requirements permit, any CEFTA Party may apply this Protocol provisionally. Provisional application of this Protocol, in accordance with this Paragraph, shall be notified to the Depository.

IN WITNESS WHEREOF, the Plenipotentiaries of all CEFTA Parties, being duly authorised thereto, have adopted this Protocol.

Done in Belgrade, on 26th May 2017, in a single authentic copy in the English language, which shall be deposited with the Depository of the CEFTA 2006, which shall transmit certified copies to all CEFTA Parties.

ANNEX I

Electronic Exchange of Data

- 1. Simplification of inspections related to clearance procedures and reducing formalities to the maximum extent possible**
- 1.1. Data exchange between competent authorities involved in the clearance of goods**

This section defines:

- a) Institutions that shall exchange data;
- b) Types of documents that shall be exchanged between CEFTA Parties;
- c) Relevant international standard / model used;

Detailed specifications of the purpose, expected advantages for governmental institutions / business community, entities, data cluster, trigger, interface, integration and communication layers of data exchange between competent authorities involved in the clearance of goods are presented in the Appendix I of this Annexe.

Table 1.1. (1) : Documents to be exchanged

	Document Type	Issuing CEFTA Party	Receiving CEFTA Party	Standard* / Model used
1.	Veterinary Health Certificate for products of animal origin	Party of Export - Veterinary authority / National Food Authority/ Ministry of Agriculture	Party of Import – Veterinary authority / National Food Authority/ Ministry of Agriculture	European Union – Veterinary Certificate to EU
2.	Veterinary Health Certificate live animals	Party of Export - Veterinary authority / National Food Authority/ Ministry of Agriculture	Party of Import – Veterinary authority / National Food Authority/ Ministry of Agriculture	European Union – Veterinary Certificate to EU
3.	Phytosanitary Certificate for Export	Party of Export – Phytosanitary / Agricultural / National Food Authority/ Ministry of Agriculture	Party of Import – Phytosanitary / Agricultural / National Food Authority / Ministry of Agriculture	International Plant Protection Convention – ISPM 12 ((International standards for phytosanitary measures –12)- Annex 1 Model Phytosanitary Certificate for export
4.	Phytosanitary Certificate for Re-Export	Party of Export – Phytosanitary /Agricultural authority / Ministry of Agriculture	Party of Export – Phytosanitary / Agricultural authority / Ministry of Agriculture	International Plant Protection Convention – ISPM 12 (International standards for phytosanitary measures –12)- Annex 2 Model Phytosanitary Certificate for re-export
5.	Certificate of a Pharmaceutical Product	Party of Export - Agency for Medicines /Ministry of Health	Party of Import - Agency for Medicines / Ministry of Health	World Health Organisation (WHO) - Model certificate of a pharmaceutical product
6.	Export permit for groups of medicines containing controlled substances	Party of Export - Agency for Medicines / Ministry of Health	Party of Import - Agency for Medicines / Ministry of Health	No specific standard / model used

**Additional Protocol 5, Article 8.6.: CEFTA Parties are encouraged to use relevant international standards or parts thereof as a basis for their import, export, or transit formalities and procedures, except as otherwise provided in this Protocol.*

1.2. Detailed specifications of the Entities layer and Data cluster layer

This section defines common data sets from the documents presented in the Table 1.1. (1) that shall be exchanged between CEFTA Parties:

- First column specifies references to the appropriate box of the document concerned (if any);

- Second column presents the name of the data filed to be exchanged;
- Third column specifies whether data filed is:
 - M – Mandatory;
 - O – Optional;
 - C – Conditional;

Table 1.2.(1) : Veterinary health certificate for products of animal origin

1.	Veterinary health certificate for products of animal origin	M/O/C
I	Part I- Information concerning consignor/consignee	
I.1.	Consignor	
	Name	M
	Address	M
	Tel.	M
I.2.	Certificate Reference Number	M
I.3.	Central Competent Authority	M
I.4.	Local Competent Authority	M
I.5.	Consignee	
	Name	M
	Address	M
	Postal code	O
	Tel.	O
I.6.	Person responsible for the consignment at destination	
	Name	M
	Address	M
	Postal code	O
	Tel.	O
I.7.	Country of origin (Country of origin / ISO Code)	M
I.8.	Region of origin (Region of origin / Code)	M
I.9.	Country of Destination (Country of Destination / ISO Code)	M
I.10.	Region of destination (Region of destination / Code)	O
I.11.	Place of origin	
	Name	M
	Approval Number	M
	Address	M
I.12.	Place of Destination	
	Place of Destination	M
	Address	M
I.13.	Place of loading	
	Place of loading	M
	Address	M
	Approval Number	M
I.14.	Date of departure	M
I.15.	Means of transport (tick appropriate boxes)	
	Airplane-Railway Wagon-Road Vehicle-Other / Identification / Documentary References	M
I.16.	Entry BIP in the CEFTA Party of Import	M
I.17.	No(s) of CITES	O
I.18.	Description of commodity	M
I.19.	Commodity code (HS Code)	M

1.	Veterinary health certificate for products of animal origin	M/O/C
I.20.	Quantity	M
I.21.	Temperature of product (<i>tick appropriate boxes</i>)	
	Ambient-Chilled-Frozen	M
I.22.	Number of Packages	M
I.23.	Identification of container / Seal Number	M
I.24.	Type of Packaging	M
I.25.	Commodities certified for: (<i>tick appropriate boxes</i>)	
	Human consumption - Animal feed - Technical use	M
I.26.	For transit to third country (Country / ISO Code)	O
I.27.	For import or admission into CEFTA Party of Import	M
I.28.	Identification of commodities	
	Species [Scientific name]	M
	Approved number of the facility	M
	Nature of commodity	M
	Treatment type	M
	Abattoir	M
	Number of Packages	M
	Approval Number	M
	Net Weight	M
	Cutting plant	O
	Batch number	M
	Cold store	M
	Official Inspector	
	Name	M
	Qualification and title	M
	Date	M
	The competent authority	M
II ²	Part II – Certification (Health Information)	M
II.1.	Health Attestation	M
II.2.	Public Health Attestation	M
II.2.	Animal Health Attestation	M
	Notes	O

² Exact text of the certification part that shall be exchanged between Parties is agreed and defined on bilateral basis (between each pair of the CEFTA Parties) and specifically for each type of goods that require Veterinary Health Certificate. Amendments of the text in the certification part shall be agreed on bilateral basis between CEFTA Parties concerned.

Table 1.2.(2): Veterinary Health Certificate for live animals

2.	Veterinary health certificate for live animals	M/O/C
I	Part I- Information concerning consignor/consignee	
I.1.	Consignor	
	Name	M
	Address	M
	Tel	M
I.2.	Certificate Reference Number	M
I.3.	Central Competent Authority	M
I.4.	Local Competent Authority	M
I.5.	Consignee	
	Name	M
	Address	M
	Postal code	O
	Tel.	O
I.6.	Person responsible for the consignment at destination	
	Name	M
	Address	M
	Postal code	O
	Tel.	O
I.7.	Country of origin (Country of origin / ISO Code)	M
I.8.	Region of origin (Region of origin / Code)	O
I.9.	Country of Destination (Country of Destination / ISO Code)	M
I.10.	Region of destination (Region of destination / Code)	M
I.11.	Place of origin	
	Name	M
	Approval Number	M
	Address	M
I.12.	Place of Destination	
	Place of Destination	M
	Address	M
I.13.	Place of loading	
	Place of loading	M
	Address	M
	Approval Number	M
I.14.	Date of departure	M
I.15.	Means of transport (tick appropriate boxes)	
	Aeroplane-Railway Wagon-Road Vehicle-Other / Identification / Documentary References	M
I.16.	Entry BIP in the CEFTA Party of Import	M
I.17.	No(s) of CITES	O
I.18.	Description of commodity	M
I.19.	Commodity code (HS Code)	M
I.20.	Quantity	M
I.22.	Number of Packages	M
I.23.	Identification of container / Seal Number	M
I.24.	Type of Packaging	M
I.25.	Commodities certified for: (tick appropriate boxes)	
	Slaughter – Breeding – Fettering	M
I.26.	For transit to third country (Country / ISO Code)	O
I.27.	For import or admission into CEFTA Party of Import	M
I.28.	Identification of commodities	

2.	Veterinary health certificate for live animals	M/O/C
	Species [Scientific name]	M
	Breed	M
	Identification system	M
	Identification number	M
	Age	M
	Sex	M
	Official Inspector	
	Name	M
	Qualification and title	M
	Date	M
	The competent authority	M
II ³	Part II – Certification (Health Information)	
II.1.	Health Attestation	M
II.2.	Public Health Attestation	M
II.2.	Animal Health Attestation	M
II.3.	Animal Transport Attestation	M
	Notes	

Table 1.2.(3): Phytosanitary Certificate for Export

3.	Phytosanitary Certificate for Export	M / O
	Certificate details:	
1.	Name and address of exporter	M
2.	Certificate Number	M
	Description of Consignment:	
3.	Declared name and address of consignee	M
4.	Plant Protection Organization (issuing authority)	M
5.	Place of origin	M
6.	Declared means of conveyance	M
5.	Place of origin	M
6.	Declared means of conveyance	M
7.	Declared point of entry	M
8.	Distinguishing marks	
a.	Number and description of packages	M
b.	Name of produce	M
c.	Botanical name of plants	M
9.	Quantity declared	M
10	Type of certificate: export	
	This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.	M
	Additional Declaration	
11.	Additional Declaration	O
	Disinfestation and/or Disinfection Treatment	
12.	Treatment	M

³ Exact text of the certification part that shall be exchanged between Parties is agreed and defined on bilateral basis (between each pair of the CEFTA Parties). Amendments of the text in the certification part shall be agreed on bilateral basis between CEFTA Parties concerned.

13.	Chemical (active ingredient)	O
14.	Duration and temperature	O
15.	Concentration	O
16.	Date	M
17.	Additional information	
a.	Place of issue	M
b.	Name and signature of authorised officer	M
c.	Date	M

Table 1.2.(4): Phytosanitary Certificate for Re-Export

4.	Phytosanitary Certificate for Re-Export	M / O / C
	Certificate details:	
1.	Name and address of exporter	M
2.	Certificate Number	M
	Description of Consignment:	
3.	Declared name and address of consignee	M
4.	Plant Protection Organization (issuing authority)	M
5.	Place of origin	M
6.	Declared means of conveyance	M
5.	Place of origin	M
6.	Declared means of conveyance	M
7.	Declared point of entry	M
8.	Distinguishing marks	
a.	Number and description of packages	M
b.	Name of produce	M
c.	Botanical name of plants	M
9.	Quantity declared	M
10	Type of certificate: export	
	This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein were imported into.	
	[CEFTA Party of re-export]	M
	From	
	[Country of origin]	M
	covered by Phytosanitary certificate	
	[Certificate Number]	M
	[original]	O
	[certified true copy]	O
	of which is attached to this certificate; that they are	
	[packed]	O
	[repacked]	O
	in	
	[original]	O
	[new]	O
	that based on the	
	[original phytosanitary certificate] and [additional inspection],	O O
	they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, and that during storage in	
	[CEFTA Party of re-export],	M
	the consignment has not been subjected to the risk of infestation or	

4.	Phytosanitary Certificate for Re-Export	M / O / C
	infection.	
	Additional Declaration	
11.	Additional Declaration	O
	Disinfestation and/or Disinfection Treatment	
12.	Treatment	M
13.	Chemical (active ingredient)	O
14.	Duration and temperature	O
15.	Concentration	O
16.	Date	M
17.	Additional information	O
a.	Place of issue	M
b.	Name and signature of authorized officer	M
c.	Date	M

Table 1.2.(5):Certificate on a Pharmaceutical Product

5.	Certificate of a Pharmaceutical Product	M / O / C
	Responsible Agency	M
	Number	M
	Date of issuing	M
	Place of issuing	M
	No. of Certificate	M
	Consignor / Exporting: [Medicines Agency from a CEFTA Party of Export]	M
	Consignee / Importing: [Medicines Agency from a CEFTA Party of Import]	M
1.	Name and dosage form of the product:	M
1.1.	Active ingredient(s) and amount(s) per unit dose	M
1.2.	Is this product licensed to be placed on the market for use in the exporting country?	(yes/no)
1.3.	Is this product actually on the market in the exporting country?	(yes/no)
	<i>If the answer to 1.2. is YES: (continue with section 2A and omit section 2B)</i>	
2.A.1.	Number of product licence and date of issue	C, M
2.A.2.	Product licence holder (name and address)	C, M
2.A.3.	Status of product licence holder:	C, M
2.A.3.1.	For categories b and c the name and address of the manufacturer producing the dosage form	C, O
2.A.4.	Is a summary basis for approval appended?	(yes/no)
2.A.5.	Is the attached, officially approved product information complete and consonant with the licence?	(yes/no/not provided)
2.A.6.	Applicant for certificate, if different from licence holder (name and address)	C
	<i>If the answer to 1.2 is NO (omit section 2A and provide data from the section 2B)</i>	
2.B.1.	Applicant for certificate (name and address)	C, M
2.B.2.	Status of applicant:	C, M
2.B.2.1.	For categories b and c the name and address of the manufacturer producing the dosage form	C, O
2.B.3.	Why is marketing authorisation lacking? (not required/not requested/under consideration /refused)	C, M
2.B.4.	Remarks	C, O

3.	Does the certifying authority arrange for periodic inspection of the manufacturing plant in which the dosage form is produced?	(yes/no/not applicable)
	<i>(If not or not applicable, proceed to question 4.)</i>	
3.1.	Periodicity of routine inspections (years)	C, M
3.2.	Has the manufacture of this type of dosage form been inspected?	(yes/no)
3.3.	Do the facilities and operations conform to GMP as recommended by the World Health Organisation?	(yes/no/not applicable)
4.	Does the information submitted by the applicant satisfy the certifying authority on all aspects of the manufacture of the product:	(yes/no)
	<i>(If no, provide explanation)</i>	
	Explanation	C, M
	Address of certifying authority:	M
	Telephone / Fax:	O
	Name of authorized person:	M
	Date:	M

Table 1.2.(6): Export authorisation for groups of medicines containing controlled substances

6.	Export authorisation for groups of medicines containing controlled substances	M / O/C
	Number of authorisation	M
	INN	M
	Customs Tariff	M
	Manufacturer's name, form, strength, packaging	M
	Measurement unit	M
	The amount of goods being exported	M
	The amount of substance approved for export	M
	Exporter	
	Name	M
	Address	M
	Postal Code	O
	City	O
	Country	O
	Importer	
	Name	M
	Address	M
	Postal code	M
	City	M
	CEFTA Party	M
	Number of import authorisation issued in the country of import	M
	Date of import authorisation issued in the country of import	M
	End – User	
	Name	M
	Address	M
	Postal code	M
	City	M
	CEFTA Party	M
	Purpose of export	M
	Transportation mode of approved substance/substances	M
	Name of the border crossing point	M
	Name of the customs office	M

	Name of the freight forwarders	M
	Authorisation issued on	M
	Authorisation valid until	M
	Special notes	
	1) The Authorisation applies to one import/export	M
	2) If the import/export is not performed within the period specified in the import/export authorisation, the importer/exporter is obliged to inform the Agency about it and to return all copies of authorisation within 15 days upon the expiry of the import/export authorisation	M

1.3. Common Databases and Central Services

Additional Protocol 5 and Annexe I provide legal base for the creation of common regional databases and central services within CEFTA Parties.

In addition to the point-to-point exchange mechanisms as defined in the Sections 1.1, 1.2 and 2.1, this Annexe I specifies the list of common databases and central services that shall be established during the implementation of the Additional Protocol 5.

Institutions which shall provide hosting of these regional databases and central services are CEFTA Secretariat or *Regional Cooperation Council Secretariat*. In case, the *Regional Cooperation Council Secretariat* will provide hosting the regional databases and central services, a *Memorandum of Understanding* will be signed between the *CEFTA Secretariat* and *Regional Cooperation Council Secretariat* to regulate the rights and obligations with regard to the hosting.

Table 1.3.(1): Common Databases

	Common Database	Purpose	Access Rights
1.	Database of mutually recognised CEFTA AEOs	Disseminating information on companies having AEO status: <ul style="list-style-type: none"> - Details of companies - CEFTA Party who certified authorisation 	Customs Administrations Competent Authorities involved in the clearance of goods
2.	Database of unsafe / noncompliant products detected on the CEFTA market.	Prevention of the distribution / placing on the market of unsafe products in intra CEFTA Trade, such as: <ol style="list-style-type: none"> 1) products that are not in compliance with the technical regulations; 2) list of products that are in compliance with the technical regulations, but are dangerous for the public interest, life of people, animals and plants; 3) list of products which import isn't permitted; 	Public Access

Table 1.3.(2): Central Services

	Central Service	The purpose of the service	Access Rights
1.	Regional database of issued licences	Storing of data on issued licences by the competent authorities and certified laboratories (on basis of the functional and other technical specifications of the EU TRACES, similar regional database and supporting IT solution shall be created)	SPS Authorities TBT Authorities

2. Determination of the means and obligations of exchange of data between customs authorities to the extent that each national legislation allows

2.1. SEED data exchanges that are currently supported by bilateral Protocols (MoUs)

Previously established SEED data exchanges between Customs Administrations of the CEFTA Parties in the Western Balkan region are supported by bilateral Protocols (Memoranda of Understanding). These MoU shall stay in force and shall still represent legal base for already established bilateral Customs-to-Customs electronic data exchange.

The purpose of specifications in Annexe I is to unify and generalise specifications from the MoUs, on basis of the Template of the SEED Utility Block (presented in the Appendix II), which is officially accepted by the Globally Networked Customs (GNC), the initiative of the World Customs Organisation (WCO).

With aim of sending pre-arrival data from Export Customs Declarations (from the CEFTA Party of export to the CEFTA Party of import) during the implementation of the Additional Protocol 5, each CEFTA Party (its Customs authority) will establish additional secure data exchange links with all other (nonadjacent) CEFTA Parties. This communication infrastructure will represent the backbone for entire data exchange between CEFTA Parties.

2.2. Detailed specifications of the data cluster layer:

The following table presents the common list of data from Export declarations that will be exchanged between CEFTA Parties:

Table 2.2.(1): Common data set from the Export Declaration

SAD Box	Data Field	Description
Box A	SAD Reference Number	Reference number of a Single Administrative Document
Box 5	Items	Total number of items
Box 22 P1	Invoice Currency	ISO 4217 currency code
Box 22 P2	Invoice Amount	Total amount invoiced
Box 29	Customs Border Office	Customs Office of Exit (its reference number)
Box 35	Gross Mass	Total gross mass
Box 54	Declaration Place	Place of lodging of Customs declaration
Box 54	Declaration Date	Date of declaration submission
Box 2	Consignor Name	Consignor / Company Name
Box 2	Consignor Identity	Consignor / Tax Identification Number
Box 19	Transport Container	Whether transport is done in a container (YES/NO)
Box 21 P1	Transport Border Identity	Truck (means of transport) number plates
Box 21 P2	Transport Border Identity Trailer	Trailer number plates
Box 21 P2	Transport Border Nationality	Country of the vehicle registration
Box 25	Transport Border Mode	Mode of transport
Box 15	Dispatch Country	CEFTA Party of Export (ISO ALPHA 2 code)
Box 17	Destination Country	CEFTA Party of Destination (ISO ALPHA 2 code)

SAD Box	Data Field	Description
Box 31	Description	Description of goods
Box 32	Item	Item Sequence Number
Box 33	Commodity Code	Commodity code
Box 31	Packaging Packages	Number of packages
Box 31	Packaging Pieces	Number of pieces

CEFTA Parties are not refrained to exchange only the above specified common data set from the Export Declaration. CEFTA Parties may agree wider data set to be exchanged on bilateral level.

2.3. Geographical extension:

The Customs Administration of the Republic of Moldova may be included in SEED exchange, in line with the specifications presented in the Appendix II. As the Republic of Moldova does not have common frontiers with other CEFTA Parties, specifications related to the pre-arrival data exchange of the SEED will only be applicable.

2.4. Areas for extension of data exchange between Customs Administrations:

SEED data exchange between Customs Administrations may be extended to cover the following business needs:

- a. Data exchange on results of risk analysis and controls of the consignment (reasons for execution of the control, risk indicator, result of the control);
- b. Data exchange on VAT refunds at the frontiers;
- c. Data exchange on scanner (x-ray) images of the controlled trucks/containers;
- d. Data exchange on IPR Applications for Actions and Infringements;

3. Mutual recognition of national AEOs Programmes

Detailed technical specifications for Mutual Recognition of AEOs Programmes are written on the basis of the WCO's Utility Block for the AEO Mutual Recognition Agreement and are presented in the Appendix III of the Annexe I.

This section specifies common data sets (listed in alphabetical order) related to the Mutual Recognition of AEO which will be exchanged between CEFTA Parties:

Table 3.1: Data fields for the MR of AEO

Data filed	Definition	Domain values; remarks
Accepted	The status of AEO data record in Result message	Values: 0 = Rejected, 1 = Accepted
AEO certificate status	Code to distinguish between current, suspended and revoked certificates.	Values: C = Current, S = Suspended, R = Revoked
AEO Certificate Type	The type of AEO certificate	Certificate types: To be defined by the partners
AEO TIN	Unique identifier for the authorised economic operator allocated by the "Granting" partner and linked to the relevant AEO certificate.	"Granted" AEO trader Identification assigned by the "Granting" partner
"ALIAS" TIN	"Alias" TIN assigned by the „Lodgement“ partner to any "Granted" AEO TIN in case the „Lodgement“ partner cannot process the "Granted" AEO TIN assigned by the "Granting" partner.	"Alias" TIN assigned by a „Lodgement“ partner to a "Granted" AEO TIN
City	City name of the AEO	City
Data Requirement Acronyms		R = Required, O = Optional
Data Type Acronyms		a = Alpha, n = Numeric, d = Date, dt = Date Time
End date	It is the end date of the validity period of the AEO TIN. Together with the Start Date data item, it provides the full picture of the validity that the AEO TIN may have during its lifecycle.	Defines the date at which the AEO certificate status ceases to be applicable. Together with the Start Date item, it defines the period during which the AEO certificate status is applicable. If the end date is empty the validity period is 'open ended'.
Extraction Type	The type of the extraction performed	Values: F = Full, D = Differential
Full name	Full name of the AEO.	
Language Code	Language code identifying the language/character set.	Language Code used to define the language used for all textual information (ISO Alpha 2 Codification – ISO 639).
Message identification	Unique message identifier	Identifier created using GUID algorithm

Operation	Code to distinguish between created, updated and deleted records.	Values: C = Create, U = Update, D = Delete
Other TIN	Nationally defined Identity Number	Used in the cases the partner has Identity Number not compliant with WCO Data Model
Postcode	Postal code of the AEO.	
Reference Extraction Type	The type of the extraction performed in Equivalence message	Values: F = Full, D = Differential
Reference Message identification	Unique response message identifier	Unique message identifier using GUID algorithm
Reference Sequence number	Result message number	Identifies the Result message sequence
Status Details	Description of the details of the status	Free text up to 500 characters with status details
Sending date and time	Date when the record is sent	Date and timestamp when the record is sent
Sending organisation	ISO – 3166 alpha 2 code for the partner sending the record.	
Sequence number	Identifies data exchanges as result of extraction	If this is a full extraction of data, the sequence number corresponds to the sequence number of the encompassed differential extraction.
Short name	Short name of the AEO.	Short name of the AEO limited to the maximum of 35 characters that are provided for in the WCO data model.
Start date	It is used to define the starting date of the validity period of an AEO TIN. Together with the End Date item, it provides the full picture of the validity of a particular value that the described item may have during its lifecycle.	Defines the date from which the AEO certificate status is applicable. Together with the End Date item, it defines the period during which the AEO certificate status is applicable.
Status Code	Codes for specific scenarios	Values: E00001 = Failed to insert, record already exists, E00002 = Failed to update, record does not exist, W00003 = Failed to delete, record does not exist, I10001 = Record updated, but not changes included
Status Type	Identifies the type of status information.	Values: 'E' = Error, 'W' = Warning, 'I' = Information Only
Street and number	Street and number of the AEO.	
Trader National Identifier	Unique identifier for the authorised economic operator allocated by the competent authority and linked to the relevant AEO certificate	
Transaction identification	Technical element allowing to group several operations into one	

	atomic transaction	
Version	Technical element to indicate the version of the message structure	

4. Final provisions

4.1. Ownership of the data exchange system

This section specifies the owner of data, once the system is implemented.

Once Additional Protocol 5 is implemented and electronic data exchange system with relevant databases is in place:

- The ownership of data stored in the SEED+ databases, in each CEFTA Party will belong to the CEFTA Party concerned, which has to respect data protection rules as specified in the Article 11 of the Additional Protocol 5;
- The owner of data stored in common databases and central services will be Customs Administration of CEFTA Parties

4.2. Maintenance of the data exchange system

This section specifies how maintenance will be organised, once system is implemented.

Once Additional Protocol 5 is implemented and electronic data exchange system is in place:

- Maintenance of the common databases and central services will be under the responsibility of the CEFTA Secretariat or the *Regional Cooperation Council Secretariat*. *In case, the Regional Cooperation Council Secretariat will provide maintenance of the regional databases and central services, and a Memorandum of Understanding will be signed between the CEFTA Secretariat and Regional Cooperation Council Secretariat to regulate the rights and obligations with regard to the maintenance.*
- Maintenance of the hardware and communication equipment for national and bilateral (Party-to-Party) communication links will be under the responsibility of the Customs Administrations of the CEFTA Parties or other competent national authority with appropriate Information and Communication Technology (ICT) infrastructure. Each CEFTA Party shall identify responsible ICT experts and communicate their contact details to authorised technical experts in all other CEFTA parties, as well as, other national institutions involved in data exchange;
- The responsibility for maintenance of the services for automatic and/or semi-automatic feeding of data to the common databases and central services, as will be co-shared between each individual CEFTA Party and the CEFTA Secretariat or the *Regional Cooperation Council Secretariat*. *In case, the Regional Cooperation Council Secretariat will provide maintenance of the regional databases and central services and a Memorandum of Understanding will be signed between the CEFTA Secretariat and Regional Cooperation Council Secretariat to regulate the rights and obligations with regard to the maintenance.*
- Maintenance of the software modules for data exchange between CEFTA Parties has to be coordinated for the whole CEFTA Region;

4.3. Amendment of the Annexe I specifications

This section defines how technical specifications (primarily the one related to the list of documents, their data sets, common databases) will be changed / updated after the adoption of the Additional Protocol 5.

After the adoption of the Additional Protocol 5, specifications of this Annexe I might be amended through the relevant CEFTA structures.

Appendix I – Simplification / facilitation of inspections Utility Block

Preface: Specifications in the Appendixes to the Annexe I of the Additional Protocol 5 are based on the World Customs Organisation's (WCO) Template for the Utility Block (UB), more specifically UB's Executive Summary of the Globally Networked Customs (GNC) initiative.

PURPOSE	<p>Sending of data from certificates (decisions / approvals / licences) issued by the relevant authorities (technical agencies) from the CEFTA Party of Export to the relevant authorities of the CEFTA Party of Import of goods.</p> <p>Authorities of the CEFTA Party of Import will use received data to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perform risk analysis and other analytic measures in advance (prior to the arrival of goods); • Speed-up procedures and formalities for issuing of the Entry and/or Import certificates (decisions / approvals / licences) to the maximum extent;
ADVANTAGE FOR GOVERNMENT	<p>Advantages are expected to be achieved for the following governmental authorities of the CEFTA Parties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SPS Authorities; • TBT authorities; • Customs Authorities; • Transport Authorities;
ADVANTAGES FOR BUSINESSES / STAKEHOLDERS	<p>Advantages and benefits for Business Community:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Acceleration and facilitation of the legitimate trade in all clearance stages; • More predictable and transparent goods clearance procedures;
<u>ENTITIES LAYER</u>	<p>The following authorities of the CEFTA Party of Export (CPoE) of goods will send data to competent authorities of the CEFTA Party of Import (CPoI):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Phytosanitary authority; • Veterinary authority; • Agency for Medicines and medical devices;
DATA CLUSTER	Data from the following types of documents will be exchanged:

<u>LAYER</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Veterinary Health Certificate for live animals • Veterinary Health Certificate for products of animal origin • Phytosanitary Certificate for Export • Phytosanitary Certificate for Re-Export • Certificate on a Pharmaceutical Product • Export permit for groups of medicines containing controlled substances (1) narcotic drugs, 2) psychotropic substances, 3) precursors, 4) medicines containing precursors) <p>Where applicable, relevant international templates for above listed types of documents will be used as models.</p> <p>With the regard to the data structure, the latest version of the WCO Data model, more specifically Information Package for Government-to-Government (G2G) data exchange, will be used as a model.</p>
TRIGGER LAYER	Event that initiate data flow: <ul style="list-style-type: none"> • Moment of issuing of documents specified in the data cluster layer by the authorised institution of the CEFTA Party of Export;
INTERFACE / INTEGRATION / COMMUNICATION	Connection between involved authorities of the CEFTA Parties is going to be established in the following way: <ul style="list-style-type: none"> • Customs-to-Customs SEED+ (Systematic Electronic Exchange of Data) network will be used as a backbone for the bilateral data exchange; • The information exchange shall take place via Internet, and through Virtual Private Networks (VPNs). • Phytosanitary, Veterinary, Agency for Medicines and Market surveillance authorities shall stablish connection to the Customs SEED+ network at the national level; • Interfaces between IT systems of these institutions and Customs SEED Network provide: technical messages in Extensible Markup Language (XML) schemes and Web Services definition in Web Services Definition Language (WSDL). • The security of all exchanged messages shall be additionally ensured by an asymmetric key encryption (using digital security certificates, issued by the qualified Certificate Authorities);

Appendix II – SEED Utility Block

PURPOSE	<p>Systematic and automatic electronic exchange of data from Customs Documents (Export, Import and Transit Customs Declarations, TIR and ATA carnets, Simplified Procedure accompanying document – Invoice, including the records about crossings of empty trucks) between Customs Administrations of the CEFTA Parties, with the following purposes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • To enable sending of pre-arrival data at the moment of initiation of the customs procedure in the partner CEFTA Party (from the Customs Office of Departure - COoDep), with the following objectives: <ul style="list-style-type: none"> - Speeding up of the Customs procedures and inspection formalities (linked to the tariff code(s) concerned) at the point of entry to the Customs territory of the CEFTA Party of import (or transit); - Speeding up of the Customs and inspection procedures at the clearance Customs office of the CEFTA Party of import; - Analysis of pre-arrival data using pre-defined risk criteria and sending of alarms to the authorised officers. • To verify consistency of declarations submitted in two neighbouring Customs Administrations. In other words, to enable automatic matching (pairing and comparison) of data from the Customs Documents submitted at two neighbouring CEFTA Parties (Customs Office of Exit (COoEx) and Customs Office of Entry (COoEn))
ADVANTAGE FOR GOVERNMENT	<p>Advantages and benefits for Customs Administrations of the CEFTA Parties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevention of smuggling and strengthening the fight against organised crime; • Prevention of undervaluation – increasing the collection of customs duties; • Prevention of corruption; • Improvement of ‘Risk analysis’ of the pre-arrival data; • Improvement of overall technical capacity of Customs Administrations of the CEFTA Parties; • Promotion and improvement of communication and cooperation between Governmental institutions of the CEFTA Parties; • More efficient work of Customs officers;
ADVANTAGES FOR BUSINESSES	<p>Advantages and benefits for Economic Operators:</p>

/ STAKEHOLDERS	<ul style="list-style-type: none"> Acceleration of customs procedures and facilitation of legitimate trade;
LEGAL FRAMEWORK AND COMPLIANCE	<ul style="list-style-type: none"> CEFTA Additional Protocol 5; Customs Mutual Administrative Assistance Agreements (CMAAA); Bilateral Protocols on electronic data exchange (defining, inter alia, the bilateral scope of data to be exchanged); Information exchange is in compliance with data protection legislation, and the data will remain secured in the respective systems
ENTITIES LAYER	<p>Customs Administrations of the CEFTA Parties: Customs Administrations of Export, Transit and Import, having the following roles:</p> <ul style="list-style-type: none"> Administration of Departure (AoD): <ul style="list-style-type: none"> providing PRE-ARRIVAL and EXIT data receiving automatic data matching results from the other (ENTRY) side of a crossing point;; Administration of Arrival (AoA): <ul style="list-style-type: none"> providing ENTRY data; receiving automatic data matching results; receiving alarming notifications on received PRE-ARRIVAL data and based on dynamically defined Risk Criteria;
BUSINESS RULES LAYER	<p>1. Speeding up of entry and import procedures</p> <ul style="list-style-type: none"> At the moment of the EXPORT clearance in the Customs Administration of Departure (AoD), the data from the accepted Export Declaration will be sent through the SEED++ System to the Administration of Arrival (AoA) and used for: <ul style="list-style-type: none"> Speeding-up of Customs formalities at the point of entry; Speeding-up of issuing of required entry permits (as defined in the tariff legislation) by the responsible inceptions; Speeding-up of the import clearance at the final destination of goods; <p>2. Risk Analysis and Alarming</p> <ul style="list-style-type: none"> At the beginning of the Customs procedure in the Administration of Departure (AoD), the data from the accepted customs document will be sent through the SEED+ System to the AoA and used for risk analysis and generation of alarms.

	<ul style="list-style-type: none"> • If AoA CEFTA Party is a transiting CEFTA Party, the CDPS will send the information from the national Transit declaration to the SEED+ System and the data will be sent through the SEED+ System to the neighbouring CEFTA Party as PRE-ARRIVAL data to be used for risk analysis and generation of alarms. <p>3. Automatic Data Matching</p> <ul style="list-style-type: none"> • Where goods are leaving from a CEFTA Party A, and entering into a CEFTA Party B, messages are being processed according to the following business rules: <ul style="list-style-type: none"> - CEFTA Party A acts as the Administration of Departure (AoD) and the CDPS (Customs Declaration Processing System) sends the information from the national Export declaration through the SEED+ System to the neighbouring CEFTA Party B acting as the Administration of Arrival (AoA) - CEFTA Party B acts as the Administration of Arrival (AoA) and the CDPS sends the information from the national Import or Transit declaration to the SEED+ System, whereby the procedure for automatic data matching for movement completes.
DATA CLUSTER LAYER	<p>SEED+ shall support the exchange of data contained in the following Customs Documents:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. SEED+ messages for Transit Declarations, as well as, NCTS messages from the national and common domain: data model based on WCO DM (World Customs Organisation Data Model) and EU NCTS (European Union New Computerised Transit System); 2. SEED+ messages for Export Declarations: data model based on WCO DM and EU ECS (Export Control System); 3. SEED+ message for Import Declarations: data model based on WCO DM and EU ICS (Import Control System) – this message will be used for data matching, and will not be transmitted to the neighbouring CEFTA Party; 4. SEED+ messages for TIR carnets: data model based on UNECE (United Nations Economic Committee for Europe) eTIR data model; 5. SEED+ messages for ATA carnets; 6. SEED+ messages for Simplified Procedure accompanying document (Invoice); 7. SEED+ message for crossings of Empty Trucks;
TRIGGER LAYER	<p>Events initiating the data flow:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pre-arrival: the commencement of the Customs procedure in the Administration of Departure. At the moment of acceptance of

	<p>Customs Document – Export Single Administrative Document (SAD), Transit SAD, TIR carnet, Simplified Procedure accompanying document. These data will be used for speeding-up of customs and inspection procedures and risk analysis /generation of alarms.</p> <p>2. Exit: ending the Customs procedure in the Administration of Departure. At the moment of confirming the arrival of the truck at the exit Customs Office in the neighbouring Administration and verification of the truck exiting the neighbouring CEFTA Party. These data will be used as reference for automatic data matching.</p> <p>3. Entry: the commencement of the Customs procedure in the Administration of Arrival. At the moment of acceptance of the Customs Documents at the Customs Office of Entry the data will be used for automatic comparison with reference data received from the neighbouring Administration of Departure AoD.</p>
INTERFACE	<p>Technical messages associated with the data cluster and trigger layers are based on the following customs documents:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SAD Transit Messages; - SAD Export Messages; - SAD Import Messages; - TIR Carnets; - ATA Carnets; - Simplified Procedure accompanying documents; - Empty Truck records; <p>Technical messages are described by the Extensible Markup Language (XML) schemes and Web Services definition in Web Services Definition Language (WSDL).</p>
INTEGRATION	<p>Customs SEED+ has “point-to-multipoint” topology, which means that each participating Customs Administration will have its own SEED+ node, connected with the respective SEED+ nodes in a all other CEFTA Parties.</p> <p>SEED+ node should be fully integrated into the national Customs IT infrastructure, and connected with other national applications through Enterprise Service Bus (ESB) and standard WSDL interfaces.</p>
COMMUNICATION	<p>The information exchange shall take place via Internet, and through Virtual Private Networks (VPNs). The security of messages shall be additionally ensured by an asymmetric key encryption (using digital security certificates, issued by the relevant qualified Certificate Authorities).</p> <p>SEED+ node should be built as Service Oriented Architecture (SOA), implemented by the Web Services (WS) technology and standards. Interface(s) should be based on “Enterprise Service Bus” (ESB) software architecture allowing flexible configuration for interconnectivity.</p>

Appendix III – Mutual Recognition of Authorised Economic Operators Utility Block

PURPOSE	<ul style="list-style-type: none"> • To specify the process that regulates the information interaction between Customs Administrations of the CEFTA Parties (“partners”), and involved traders, that subscribe to an AEO Mutual Recognition Arrangement/Agreement (MRA); • To enable each of the partners to grant benefits to AEOs of all other CEFTA Parties in which both legislation and implementation of national programme is fully in line with the relevant EU acquis ;
ADVANTAGE FOR GOVERNMENT	<ul style="list-style-type: none"> • Streamlined process for exchange of data allowing the re-use of this same approach for all bilateral AEO MRAs to which a CEFTA Party subscribes; • Reassurance of a consistent and coherent automatic implementation of the bilateral AEO MRAs across all CEFTA Parties, promoting all the foreseen benefits across the geographical footprint of the bilateral AEO MRA (better control targeting, as a direct result of more effective automated risk analysis); • Low costs to establish the bilateral AEO MRA with high opportunity for reuse and therefore reduction in the costs for the IT implementation.
ADVANTAGES FOR BUSINESSES / STAKEHOLDERS	<ul style="list-style-type: none"> • Transparency and predictability of the AEO benefits granted by CEFTA Parties; • Reassurance that the CEFTA Parties are committed to successfully implement the bilateral AEO MRA and to grant benefits to the recognised AEO (facilitation, lower risk score, reduction of control at export and import, expedited release time) in a systematic and predictable way; • Brings a full transparency on the Trader Identification Number(s) (TIN) that need to be used with each of the CEFTA Parties to ensure the recognition of their AEO status.
LEGAL FRAMEWORK AND COMPLIANCE	<ul style="list-style-type: none"> • Legal Framework – Additional Protocol 5, Technical Annex and bilateral AEO MRAs between partners; • Compliance - the CEFTA Parties must ensure that the AEO information exchanges and all related data comply with the data protection legislation of each Party; that the data remains secured in their respective systems and is synchronised across the IT systems of all involved CEFTA Parties. The availability of the AEO information is specified and measures are defined, in the case where AEO information would not be available for the processing of

	a Customs notification or Customs declaration.
ENTITIES LAYER	<p><i>Partner</i> refers to the contracting CEFTA Party (its Customs Administration) to the bilateral AEO MRA. It is important to note that every partner will act in two distinct roles:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Granting” role: As the “Granting” partner allocating the AEO status to a trader, performing re-assessment and evaluation of this AEO. • “Lodgement” role: As the “Lodgement” partner processing a notification/declaration lodged in its Customs transaction system by a trader. <p><i>Trader</i> refers to the economic operators which play an active supporting role in the information exchange underpinning the bilateral AEO MRA process. Two trader roles participate in the bilateral AEO MRA process:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “AEO”: As the trader certified as an AEO by the “Granting” partner; • “Lodging” trader: As the trader lodging a notification/declaration to the “Lodgement” partner making reference to his AEO status and the AEO status of his partners. <p>The bilateral AEO MRA process choreographs the exchange of information between the partners. The two trader roles are included in order to illustrate the end-to-end process. However, it must be noted that the first pillar only covers Customs-to-Customs interactions.</p>
BUSINESS RULES LAYER	<p>Comprises a number of detailed rules concerning the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Contact points between partners (CEFTA Parties); • Requirements for: <ul style="list-style-type: none"> ○ the AEO information; ○ the trader as one of the supporting participants in the end-to-end business process; ○ Customs transaction systems in the “Lodgement” partner; ○ the risk analysis systems in the “Lodgement” partner; ○ AEO Identity Management and, in particular, the aliasing process by the “Lodgement” partner; ○ the nature and frequency of data exchange, monitoring and statistical requirements. <p>The compliance of all partners of the bilateral AEO MRA to the WCO standard regarding the TIN structure is a MAJOR simplification opportunity.</p>
DATA CLUSTER LAYER	The AEO MRA relies on the exchange of two functional messages:

	<ul style="list-style-type: none"> • “Granted” AEO information; • “Alias” TIN between the “Granting” partner and the “Lodgement” partner.
TRIGGER LAYER	<p>The AEO MRA features three variations for choreographing the interactions between the partners according to the following criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Whether or not there is the need for the “Lodgement” partner to assign an “Alias” TIN (triggered by misaligned structures of the TIN numbers between the partners); • and in the case of alignment of the TIN structure between the partners, the choice for a “Lodgement” partner to opt for a “Pull” mode (instead of “Push” mode) to access the AEO information from the “Granting” partner. <p>The three options are:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Push” of “Granted” AEO information and “Push” back of “Alias” TIN between the “Granting” partner and the “Lodgement” partner, for those cases that the partners have misaligned TINs; • “Push” of “Granted” AEO from the “Granting” partner to the “Lodgement” partner when partners have aligned TINs; • “Pull” of the “Granted” AEO information by “Lodgement” partner from the “Granting” partner, which requires TIN alignment.
INTERFACE	<p>The AEO MRA defines the set of four technical messages associated with the following three options in the trigger layer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Granted” AEO information is sent from the “Granting” partner and the “Alias” TIN is returned from the “Lodgement” partner, for those cases that the partners have misaligned TINs; • When partners have aligned TINs, “Granted” AEO is sent from the “Granting” partner to the “Lodgement” partner; • “Granted” AEO information is acquired directly by the “Lodgement” partner from the “Granting” partner. <p>It also provides the technical messages in Extensible Markup Language (XML) schemas and Web Services definition in Web Services Definition Language (WSDL).</p>
INTEGRATION	<p>The integration layer needs to be profiled by each partner of the Bilateral AEO MRA. This includes the business case for national profiling, the use of the AEO information for the risk assessment of notification/declaration, and national provisions for AEO identification. It also sets the requirement for the availability of the exchanged data, provides an indication of the possible data volumes, and the compliance and infrastructure requirements.</p>
COMMUNICATION	<p>The information exchanges take place over the internet. The security of the exchanges is ensured by establishing of Virtual Private Networks (VPN) connections and encryption using security certificates.</p>

ANNEX II**MATRIX OF MEMORANDA OF UNDERSTANDING SIGNED
BETWEEN CUSTOMS AUTHORITIES AND COMPETENT
AUTHORITIES REGARDING ELECTRONIC EXCHANGE OF DATA**

	Veterinary Authority	National Food Authority	National Phytosanitary Authority	National Authority for Pharmaceutical Products	National Transport Authority	National Authority of Technical Inspection	National Police
Customs Administration	DS DA						

DS: Date of signing

DA: Date of application

ANNEX III**Authorised economic operator****TITLE I****GRANTING OF THE STATUS OF AUTHORISED ECONOMIC OPERATOR AT THE NATIONAL LEVEL BY EACH CEFTA PARTY****Article 1****Application and authorisation**

1. An economic operator who is established in CEFTA Parties and who meets the criteria set out in Article 2 of this Annex may apply for the status of authorised economic operator.

The customs authorities shall, following consultation with other competent authorities if necessary, grant that status, which shall be subject to monitoring.

2. The status of authorised economic operator shall consist in the following types of authorisations:
 - (a) that of an authorised economic operator for customs simplifications, which shall enable the holder to benefit from certain simplifications in accordance with the customs legislation (AEOC- Customs simplifications); or
 - (b) that of an authorised economic operator for security and safety that shall entitle the holder to facilitations relating to security and safety (AEOS - Security and safety).

Both types of authorisations referred to in paragraph 2 may be held at the same time (AEOF - Customs simplifications/security and safety).

Where an applicant is entitled to be granted both an AEOC and an AEOS authorisation, the customs authority competent to take the decision shall issue one combined authorisation.

Article 2**Granting of status**

1. The criteria for the granting of the status of authorised economic operator shall be the following:
 - (a) the absence of any serious infringement or repeated infringements of customs legislation and taxation rules, including no record of serious criminal offences relating to the economic activity of the applicant;
 - (b) the demonstration by the applicant of a high level of control of his or her operations and of the flow of goods, by means of a system of managing commercial and, where appropriate, transport records, which allows appropriate customs controls;
 - (c) financial solvency, which shall be deemed to be proven where the applicant has good financial standing, which enables him or her to fulfil his or her commitments, with due regard to the characteristics of the type of business activity concerned;
 - (d) with regard to the authorisation referred to in point (a) of Article 1(2) of this Annex, practical standards of competence or professional qualifications directly related to the activity carried out; and

- (e) with regard to the authorisation referred to in point (b) of Article 1(2) of this Annex, appropriate security and safety standards, which shall be considered as fulfilled where the applicant demonstrates that he or she maintains appropriate measures to ensure the security and safety of the international supply chain including in the areas of physical integrity and access controls, logistical processes and handling of specific types of goods, personnel and identification of his or her business partners.
- 2. Each CEFTA Party shall determine the procedures for requesting and granting the status of authorised economic operator, and the legal effects of this status.
- 3. The customs authorities shall monitor the conditions and criteria to be fulfilled by the AEO authorisation holder. They shall also monitor compliance with the obligations resulting from the AEO authorisation. Where the AEO has been established for less than three years, the customs authorities shall closely monitor it during the first year after granting the AEO status.

Article 3

Compliance

- 1. Where the applicant is a natural person, the criterion laid down in Article 2 (1a) of this Annex shall be considered to be fulfilled if, over the last 3 years, the applicant and where applicable the employee in charge of the applicant's customs matters have not committed any serious infringement or repeated infringements of customs legislation and taxation rules and have had no record of serious criminal offences relating to their economic activity.

Where the applicant is not a natural person, the criterion laid down in Article 2 (1a) of this Annex shall be considered to be fulfilled where, over the last 3 years, none of the following persons has committed a serious infringement or repeated infringements of customs legislation and taxation rules or has had a record of serious criminal offences relating to his economic activity:
 - (a) the applicant;
 - (b) the person in charge of the applicant or exercising control over its management;
 - (c) the employee in charge of the applicant's customs matters.
- 2. However, the criterion referred to in Article 2(1a) of this Annex may be considered to be fulfilled where the customs authority competent to take the decision considers an infringement to be of minor importance, in relation to the number or size of the related operations, and the customs authority has no doubt as to the good faith of the applicant.
- 3. Where the person referred to in paragraph 1(b) is established or has his residence in a third country, the customs authority competent to take the decision shall assess the fulfilment of the criterion referred to in Article 2(1a) of this Annex on the basis of records and information that are available to it.
- 4. Where the applicant has been established for less than 3 years, the customs authority competent to take the decision shall assess the fulfilment of the criterion referred to in Article 2(1a) of this Annex on the basis of the records and information that are available to it.

Article 4**Satisfactory system of managing commercial and transport records**

1. The criterion laid down in Article 2(1b) of this Annex shall be considered to be fulfilled if the following conditions are met:
 - (a) the applicant maintains an accounting system which is consistent with the generally accepted accounting principles applied in the Member State where the accounts are held, allows audit-based customs control and maintains a historical record of data that provides an audit trail from the moment the data enters the file;
 - (b) records kept by the applicant for customs purposes are integrated in the accounting system of the applicant or allow cross checks of information with the accounting system to be made;
 - (c) the applicant allows the customs authority physical access to its accounting systems and, where applicable, to its commercial and transport records;
 - (d) the applicant allows the customs authority electronic access to its accounting systems and, where applicable, to its commercial and transport records where those systems or records are kept electronically;
 - (e) the applicant has a logistical system which identifies goods as domestic or foreign goods and indicates, where appropriate, their location;
 - (f) the applicant has an administrative organisation which corresponds to the type and size of business and which is suitable for the management of the flow of goods, and has internal controls capable of preventing, detecting and correcting errors and of preventing and detecting illegal or irregular transactions;
 - (g) where applicable, the applicant has satisfactory procedures in place for the handling of licences and authorisations granted in accordance with commercial policy measures or relating to trade in agricultural products;
 - (h) the applicant has satisfactory procedures in place for the archiving of its records and information and for protection against the loss of information;
 - (i) the applicant ensures that relevant employees are instructed to inform the customs authorities whenever compliance difficulties are discovered and establishes procedures for informing the customs authorities of such difficulties;
 - (j) the applicant has appropriate security measures in place to protect the applicant's computer system from unauthorised intrusion and to secure the applicant's documentation;
 - (k) where applicable, the applicant has satisfactory procedures in place for the handling of import and export licences connected to prohibitions and restrictions, including measures to distinguish goods subject to the prohibitions or restrictions from other goods and measures to ensure compliance with those prohibitions and restrictions.
2. Where the applicant applies only for an authorisation as an economic operator authorised for security and safety as referred to in Article 1(2b) of this Annex, the requirement laid down in paragraph 1(e) shall not apply.

Article 5

Financial solvency

1. The criterion laid down in Article 2(1c) of this Annex shall be considered to be fulfilled where the applicant complies with the following:
 - (a) the applicant is not subject to bankruptcy proceedings;
 - (b) during the last 3 years preceding the submission of the application, the applicant has fulfilled his financial obligations regarding payments of customs duties and all other duties, taxes or charges which are collected on or in connection with the import or export of goods;
 - (c) the applicant demonstrates on the basis of the records and information available for the last 3 years preceding the submission of the application that he has sufficient financial standing to meet his obligations and fulfil his commitments having regard to the type and volume of the business activity, including having no negative net assets, unless where they can be covered.
2. If the applicant has been established for less than 3 years, his financial solvency as referred to in Article 2(1c) of this Annex shall be checked on the basis of records and information that are available.

Article 6

Practical standards of competence or professional qualifications

1. The criterion laid down in Article 2(1d) of this Annex shall be considered to be fulfilled if any of the following conditions are met:
 - (a) the applicant or the person in charge of the applicant's customs matters complies with one of the following practical standards of competence:
 - (i) a proven practical experience of a minimum of 3 years in customs matters;
 - (ii) a quality standard concerning customs matters adopted by a European Standardisation body;
 - (b) the applicant or the person in charge of the applicant's customs matters has successfully completed training covering customs legislation consistent with and relevant to the extent of his involvement in customs related activities, provided by any of the following:
 - (i) a customs authority of a CEFTA Party;
 - (ii) an educational establishment recognised, for the purposes of providing such qualification, by the customs authorities or a body of a CEFTA Party responsible for professional training;
 - (iii) a professional or trade association recognised by the customs authorities of CEFTA Party or accredited in the CEFTA Party, for the purposes of providing such qualification.
2. Where the person in charge of the applicant's customs matters is a contracted person, the criterion laid down in Article 2(d) of this Annex shall be considered to be fulfilled if the contracted person is an economic operator authorised for customs simplifications as referred to in Article 1(2a) of this Annex.

Article 7

Security and safety standards

1. The criterion laid down in Article 2(e) of this Annex shall be considered to be fulfilled if the following conditions are met:
 - (a) buildings to be used in connection with the operations relating to the AEOS authorisation provide protection against unlawful intrusion and are constructed of materials which resist unlawful entry;
 - (b) appropriate measures are in place to prevent unauthorised access to offices, shipping areas, loading docks, cargo areas and other relevant places;
 - (c) measures for the handling of goods have been taken which include protection against the unauthorised introduction or exchange, the mishandling of goods and against tampering with cargo units;
 - (d) the applicant has taken measures allowing to clearly identify his business partners and to ensure, through implementation of appropriate contractual arrangements or other appropriate measures in accordance with the applicant's business model, that those business partners ensure the security of their part of the international supply chain;
 - (e) the applicant conducts in so far as national law permits, security screening on prospective employees working in security sensitive positions and carries out background checks of current employees in such positions periodically and where warranted by circumstances;
 - (f) the applicant has appropriate security procedures in place for any external service providers contracted;
 - (g) the applicant ensures that its staff having responsibilities relevant for security issues regularly participate in programmes to raise their awareness of those security issues;
 - (h) the applicant has appointed a contact person competent for safety and security related questions.
2. Where the applicant is a holder of a security and safety certificate issued on the basis of an international convention or of an International Standard of the International Organisation for Standardisation, or of a European Standard of a European standardisation body, these certificates shall be taken into account when checking compliance with the criteria laid down in Article 2(e) of this Annex.

The criteria shall be deemed to be met to the extent that it is established that the criteria for issuing that certificate are identical or equivalent to those laid down in Article 2(e) of this Annex.
3. Where the applicant is a regulated agent (an air carrier, agent, freight forwarder or any other entity who ensures security controls in respect of cargo or mail) or a known consignor (a consignor who originates cargo or mail for its own account and whose procedures meet common security rules and standards sufficient to allow carriage of cargo or mail on any aircraft) and fulfils the requirements of the common basic standards on aviation security, the criteria laid down in paragraph 1 shall be deemed to be met in relation to the sites and the operations for which the applicant obtained the status of regulated agent or known consignor to the extent that the criteria for issuing

the regulated agent or known consignor status are identical or equivalent to those laid down in Article 2(e) of this Annex.

Article 8

Conditions for the acceptance of an application for the status of AEO

1. In addition to the conditions for the acceptance of an application in general, in order to apply for the status of AEO the applicant shall submit a self-assessment questionnaire, which the customs authorities shall make available, together with the application.
2. An economic operator shall submit one single application for the status of AEO covering all its permanent business establishments in the customs territory of a CEFTA Party.

TITLE II

BENEFITS RESULTING FROM THE STATUS OF AEO TO BE GRANTED BY NATIONAL AEO PROGRAMMES IN CEFTA PARTIES

Article 9

Facilitations regarding pre-departure declarations

1. Where an economic operator authorised for security and safety as referred to in Article 1(2b) of this Annex lodges on his own behalf a pre-departure declaration in the form of a customs declaration or a re-export declaration, no other particulars than those stated in those declarations shall be required.
2. Where an AEOS lodges on behalf of another person who is also an AEOS a pre-departure declaration in the form of a customs declaration or a re-export declaration, no other particulars than those stated in those declarations shall be required.

Article 10

More favourable treatment regarding risk assessment and control

1. An authorised economic operator (AEO) shall be subject to fewer physical and document-based controls than other economic operators.
2. Where an AEOS has lodged an entry summary declaration or a customs declaration or a temporary storage declaration or where an AEOS has lodged a notification and given access to the particulars related to his entry summary declaration in his computer system, the customs office of first shall, where the consignment has been selected for physical control, notify that AEOS of that fact. That notification shall take place before the arrival of the goods in the customs territory of the CEFTA Party.

That notification shall be made available also to the carrier if different from the AEOS referred to in the first subparagraph, provided that the carrier is an AEOS and is connected to the electronic systems relating to the declarations referred to in the first subparagraph.

That notification shall not be provided where it may jeopardise the controls to be carried out or the results thereof.

3. Where an AEO lodges a temporary storage declaration or a customs declaration prior to the presentation of the goods the customs office competent to receive that temporary storage declaration or that customs declaration shall, where the consignment has been selected for customs control, notify the AEO of that fact. That notification shall take place before the presentation of the goods to customs.

That notification shall not be provided where it may jeopardise the controls to be carried out or the results thereof.

4. Where consignments declared by an AEO have been selected for physical or document-based control, those controls shall be carried out as a matter of priority.

On request from an AEO the controls may be carried out at a place other than the place where the goods have to be presented to customs.

5. The notifications referred to in paragraphs 2 and 3 shall not concern the customs controls decided on the basis of the temporary storage declaration or the customs declaration after the presentation of the goods.

Article 11

Exemption from favourable treatment

The more favourable treatment referred to in Article 9 of this Annex shall not apply to any customs controls related to specific elevated threat levels or control obligations set out in other national legislation of a CEFTA Party.

However, customs authorities shall carry out the necessary processing, formalities and controls for consignments declared by an AEO as a matter of priority.

TITLE III

SUSPENSION, REJECTION, REVOCATION AND ANNULLATION OF THE STATUS OF AUTHORISED ECONOMIC OPERATOR IN NATIONAL AEO PROGRAMMES OF CEFTA PARTIES

Article 12

Legal effects of suspension

1. Where an AEO authorisation is suspended due to the non-compliance with any of the criteria referred to in Article 2 of this Annex, any decision taken with regard to that AEO which is based on the AEO authorisation in general or on any of the specific criteria which led to the suspension of the AEO authorisation, the customs authority having taken that decision shall suspend it.
2. The suspension of a decision relating to the application of the customs legislation taken with regard to an AEO shall not lead to the automatic suspension of the AEO authorisation.
3. Where a decision relating to a person who is both an AEO and an economic operator authorised for customs simplifications as referred to in Article 1(2a) of this Annex (AEOC) is suspended instead of annulling, revoking or amending where:
 - (a) the customs authority considers that there may be sufficient grounds for annulling, revoking or amending the decision, but does not yet have all necessary elements to decide on the annulment, revocation or amendment;

- (b) the customs authority considers that the conditions for the decision are not fulfilled or that the AEO does not comply with the obligations imposed under the AEO authorisation, and it is appropriate to allow the AEO time to take measures to ensure the fulfilment of the conditions or the compliance with the obligations;
- (c) the AEO requests such suspension because he is temporarily unable to fulfil the conditions laid down for the decision or to comply with the obligations imposed under that decision due to non-fulfilment of the conditions laid down in Article 2(d) of this Annex, his AEOC authorisation shall be suspended, but his AEOS authorisation shall remain valid.

Where a decision relating to a person who is both an AEOS and an AEOC is suspended in accordance with 3(a), 3(b) or 3(c) due to non-fulfilment of the conditions laid down in Article 2(e) of this Annex, his AEOS authorisation shall be suspended, but his AEOC authorisation shall remain valid.

Article 13

Rejection of an application

The rejection of an AEO application shall not affect existing favourable decisions taken with regard to the applicant in accordance with the customs legislation, unless the granting of those favourable decisions is based on the fulfilment of any of the AEO criteria that have been proven not to be met during the examination of the AEO application.

Article 14

Revocation of an authorisation

1. The revocation of an AEO authorisation shall not affect any favourable decision which has been taken with regard to the same person unless AEO status was a condition for that favourable decision, or that decision was based on a criterion listed in Article 2 of this Annex which is no longer met.
2. The revocation or amendment of a favourable decision which has been taken with regard to the holder of the authorisation shall not automatically affect the AEO authorisation of that person.
3. Where the same person is both an AEOC and an AEOS is applicable owing to the non-fulfilment of the conditions laid down in Article 2(d) of this Annex, the AEOC authorisation shall be revoked and AEOS authorisation shall remain valid.

Where the same person is both an AEOS and an AEOC, owing to the non-fulfilment of the conditions laid down in Article 2(e) of this Annex, the AEOS authorisation shall be revoked and AEOC authorisation shall remain valid.

Article 15

Annulment

1. The customs authorities shall annul an AEO authorisation if all the following conditions are fulfilled:
 - (a) the decision on AEO authorisation was taken on the basis of incorrect or incomplete information;
 - (b) the AEO knew or ought reasonably to have known that the information was incorrect or incomplete;

- (c) if the information had been correct and complete, the decision on AEO authorisation would have been different.
- 2. The AEO shall be notified of its annulment.
- 3. Annulment shall take effect from the date on which the initial decision took effect, unless otherwise specified in the AEO authorisation in accordance with the customs legislation.

**DECISION OF THE JOINT COMMITTEE OF THE CENTRAL
EUROPEAN FREE TRADE AGREEMENT**

No. 3 /2015

Adopted on 26 November 2015

**Amending Decision of the Joint Committee of the Central
European Free Trade Agreement 3/2013 regarding Annex 4 of the
Central European Free Trade Agreement (CEFTA 2006), Protocol
Concerning the Definition of the Concept of “Originating
Products” and Methods of Administrative Cooperation referred to
in Article 14, paragraph 1 and 3 Adopted on 20 November 2013**

The Joint Committee,

Having regard to the Agreement on Amendment of and Accession to the Central European Free Trade Agreement, (CEFTA 2006), (hereinafter referred to as the “Agreement”) done in Bucharest on 19 December 2006, in particular Article 14 of CEFTA 2006 on Rules of Origin and Cooperation in Customs Administration,

Having regard to Annex 4 to CEFTA 2006, the Protocol Concerning the Definition of the Concept of “Originating Products” and Methods of Administrative Cooperation (hereinafter referred to as the Protocol),

Whereas:

- (1) Article 14 of CEFTA 2006 refers to its Annex 4 which lays down the rules of origin and provides for CEFTA cumulation of origin, and cumulation of origin in the context of the Stabilization and Association Process,
- (2) The Protocol was last amended by Decision No 3/2013 of the Joint Committee of 20 November 2013 to amend Annex 4 to CEFTA 2006 concerning the definition of the concept of originating products and methods of administrative cooperation so as to make reference to the regional Convention on pan-Euro-Mediterranean preferential rules of origin⁴ (hereinafter referred to as “the Convention”),
- (3) All the participants in the Stabilization and Association Process have been included in the pan-Euro-Mediterranean zone of cumulation of origin through the Convention,
- (4) The Contracting Parties of the Convention are not constrained by the Convention to enter into bilateral derogation agreements. Those special provisions on derogations are laid down in the Annexes to the Appendix II of the Convention. Attention will need to be given to the need for transparency including the appropriateness of modifying the procedure for amending or supplementing Appendix II of the Convention,
- (5) Where the transition towards the Convention is not simultaneous for all Contracting Parties within the cumulation area, it should not lead to any less favourable situation than previously under the Protocol.

HAS DECIDED AS FOLLOWS:

⁴The European Union Official Journal L 54, 26.2.2013, p. 4.

Article 1

Rules of origin

The Annex of the Decision 3/2013 is replaced with the Annex of this decision which contains Protocol A and Protocol B with its subsequent Appendix 1 and Appendix 2.

Article 2

Entry into force

- (1) This Decision shall enter into force on the day of its adoption.
- (2) The dates of application of this decision will not be earlier than 26 November 2016 and will be notified to Chair of Subcommittee on customs and rules of origin by each CEFTA Party in written.

Adopted in Chisinau on 26 November 2015, in the presence of representatives of all CEFTA Parties.

ANNEX**Protocol A concerning the definition of the concept of 'originating products' and methods of administrative cooperation****Article 1****Applicable rules of origin**

- (1) For the purpose of implementing Article 14 of Annex 1 (CEFTA 2006) to the Agreement on Amendment of and Accession to the Central European Free Trade Agreement, done in Bucharest on 19 December 2006 (the Agreement), Appendix I and the relevant provisions of Appendix II to the Regional Convention on pan-Euro-Mediterranean preferential rules of origin⁵, hereafter the Convention, shall apply.

All references to the 'relevant agreement' in Appendix I and in the relevant provisions of Appendix II to the Regional Convention on pan-Euro-Mediterranean preferential rules of origin shall be construed so as to mean the Agreement.

Article 2**Dispute settlement**

- (1) Where disputes arise in relation to the verification procedures of Article 32 of Appendix I to the Convention which cannot be settled between the customs authorities requesting the verification and the customs authorities responsible for carrying out this verification, they shall be submitted to the Joint Committee provided for in Article 42 and 43 of CEFTA 2006.
- (2) In all cases the settlement of disputes between the importer and the customs authorities of the importing CEFTA Party shall take place under the legislation of that CEFTA Party.

Article 3**Amendments to the Protocol**

The Joint Committee provided for in Article 14 paragraph 1 of CEFTA 2006 may decide to amend the provisions of the present Protocol.

Article 4**Withdrawal from the Convention**

- (1) Should either one of the CEFTA Parties give notice in writing to the depositary of the Convention of their intention to withdraw from the Convention according to its Article 9, other CEFTA Parties shall immediately enter into negotiations on rules of origin for the purpose of implementing the Agreement.
- (2) Until the entry into force of such newly negotiated rules of origin, the rules of origin contained in Appendix I and, where appropriate, the relevant provisions of Appendix II to the Convention, applicable at the moment of withdrawal, shall continue to apply to this Agreement. However, as of the moment of withdrawal, the rules of origin contained in Appendix I and, where appropriate, the relevant provisions of Appendix II to the Convention shall be construed so

⁵OJ L 54, 26.2.2013, p. 4

as to allow bilateral cumulation between the Party withdrawn and other CEFTA Parties only.

Article 5

Transitional provisions – cumulation

- (1) Notwithstanding Article 3 of Appendix I to the Convention, the rules on cumulation provided for in the Articles 3 and 4 of Annex 4, the Protocol Concerning the Definition of the Concept of “Originating Products” and Methods of Administrative Cooperation, as last amended by Decision No 3/2013 shall continue to apply between the CEFTA Party in which the Convention has not yet become applicable and other CEFTA Parties until the Convention has become applicable with relation to the respective CEFTA Party.
- (2) Notwithstanding Articles 16(5) and 21(3) of Appendix I of the Convention, where cumulation involves only EFTA States, the Faroe Islands, the EU, Turkey and CEFTA Parties, the proof of origin may be a movement certificate EUR.1 or an origin declaration.
- (3) The specimen movement certificate EUR.1 or an origin declaration prescribed by Annex 4 of CEFTA Agreement shall not be used after 1 June 2016.

Protocol B concerning application of full cumulation and duty drawback in CEFTA and methods of administrative cooperation

Article 1

Exclusions from cumulation of origin

Products having acquired their origin by application of the provisions foreseen in this Protocol shall be excluded from cumulation as referred to in Article 3 of Appendix I to the Convention.

Article 2

Cumulation of origin

- (1) For the purpose of implementing Article 2 (1)(b) of Appendix I to the Convention, working and processing carried out in one of the CEFTA Parties shall be considered as having been carried out in any other CEFTA Party when the products obtained undergo subsequent working or processing in the Party concerned. Where, pursuant to this provision, the originating products obtained in two or more of the Parties concerned, they shall be considered as originating in CEFTA only if the working and processing goes beyond the operations referred to in Article 6 of Appendix I to the Convention.
- (2) For the purpose of implementing Article 2 (1)(b) of Appendix I to the Convention, working and processing carried out in the European Union, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein), and Turkey shall be considered as having been carried out in the CEFTA Parties, when the products obtained undergo subsequent working or processing in one of the CEFTA Parties concerned. Where, pursuant to this provision, the originating products obtained in two or more Parties concerned shall be considered as originating in CEFTA only if the working or processing goes beyond the operations referred to in Article 6 of Appendix 1 to the Convention.
- (3) For the purpose of implementing Article 2(1)(b) of Appendix I to the Convention, working and processing carried out in the CEFTA Parties shall be considered as having been carried out in the European Union, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein), and Turkey, when the products obtained undergo subsequent working or processing in the European Union, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein), and Turkey. Where, pursuant to this provision, the originating products obtained in two or more Parties concerned shall be considered as originating in the European Union, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein), and Turkey only if the working or processing goes beyond the operations referred to in Article 6 of Appendix 1 to the Convention.
- (4) The cumulation provided for in Article 2(2) and 2 (3) may be applied only provided that:
 - a) a preferential trade agreement in accordance with Article XXIV of the General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) is applicable between the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey, and a CEFTA Party involved in the acquisition of the originating status and the CEFTA Party of destination;
 - b) materials and products have acquired originating status by the application of rules of origin identical to those given in this Protocol; and

- c) notification indicating the derogation from the Convention is made to the Joint Committee of the Convention in accordance to Appendix II to the Convention.

Article 3

Proofs of Origin

- (1) Without prejudice to Article 16(4) and (5) of Appendix I to the Convention, a movement certificate EUR.1 shall be issued by customs authorities of a CEFTA Party, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey if the products concerned can be considered as products originating in CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey with application of the cumulation referred to in Article 2 of this Protocol, and fulfil the other requirements of Appendix I to the Convention.
- (2) Without prejudice to Article 21 (2) and (3) of Appendix I to the Convention, an origin declaration may be made out if the products concerned can be considered as products originating in the CEFTA Party, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey, with application of the cumulation referred to in Article 2 of this Annex, and fulfil the other requirements of Appendix I to the Convention.

Article 4

Supplier's declarations

- (1) When a movement certificate EUR.1 is issued or an origin declaration is made out in a CEFTA Party, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey for originating products, in the manufacture of which goods coming from other CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey which have undergone working or processing in these Parties, and the countries concerned without having obtained preferential originating status, have been used, account shall be taken of the supplier's declaration given for those goods in accordance with this Article.
- (2) The supplier's declaration referred to in paragraph (1) of this Article shall serve as evidence of the working or processing undergone in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey by the goods concerned for the purpose of determining whether the products in the manufacture of which those goods are used, may be considered as products originating in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey or fulfill the other requirements of Appendix I to the Convention.
- (3) A separate supplier's declaration shall, except in the cases provided in paragraph (4) of this Article, be made out by the supplier for each consignment of goods in the form prescribed in Annex 1 to this Protocol on a sheet of paper annexed to the invoice, the delivery note or any other commercial document describing the goods concerned in sufficient detail to enable them to be identified.
- (4) Where a supplier regularly supplies a particular customer with goods for which the working or processing undergone in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey is expected to remain constant for considerable period of time, he may

provide a single supplier's declaration to cover subsequent consignments of those goods (hereinafter referred to as a "long-term supplier's declaration").

A long-term supplier's declaration may normally be valid for a period of up to one year from the date of making out of the declaration. The customs authority of a CEFTA Party where the declaration is made out lay down the conditions under which longer periods may be used.

The long-term supplier's declaration shall be made out by the supplier in the form prescribed in Annex 2 of this Protocol and shall describe the goods concerned in sufficient detail to enable them to be identified. It shall be provided to the customs concerned before he is supplied with the first consignment of goods covered by that declaration or together with his first consignment.

The supplier shall inform his customs immediately if the long-term supplier's declaration is no longer applicable to the goods supplied.

- (5) The supplier's declarations referred to in paragraphs (3) and (4) of this Article shall be typed or printed in English, in accordance with the provisions of the national law of the Party concerned where the declaration is made out, and shall bear the original signature of the supplier in manuscript. The declaration may also be handwritten; in such a case, it shall be written in ink in printed characters.
- (6) The supplier making out a declaration shall be prepared to submit at any time, at the request of the customs authority of the Party, where the declaration is made out, all appropriate documents proving that the information is given on that declaration is correct.

Article 5

Supporting documents

Supplier's declarations proving the working or processing undergone in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey by materials used, made out in one of these countries shall be treated as a document referred to in Articles 16(3) and 21(5) of Appendix I to the Convention and Article 4 of this Protocol used for the purpose of proving that products covered by a movement certificate EUR.1 or an origin declaration may be considered as products originating in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey, and fulfill the other requirements of Appendix I to the Convention.

Article 6

Preservation of supplier's declarations

- (1) The supplier making out a supplier's declaration shall keep for at least three years copies of the declaration and of all the invoices, delivery notes of other commercial documents to which that declaration is annexed as well as the documents referred to in Article 5 of this Protocol.
- (2) The supplier making out of a long-term supplier's declaration shall keep for at least three years copies of the declaration and of all the invoices, delivery notes or other commercial documents concerning goods covered by that declaration sent to the customer concerned, as well as the documents referred to in Article 5 of this Protocol. This period shall begin from the date of expiry of validity of the long term supplier's declaration.

Article 7

Administrative cooperation

Without prejudice to Articles 31 and 32 of the Appendix I to the Convention, in order to ensure the proper application of this Annex, the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey shall assist each other, through the competent customs authorities, in checking the authenticity of the movement certificates EUR.1, the origin declarations or the supplier's declarations and the correctness of the information given in these documents.

Article 8

Verification of supplier's declarations

- (1) Subsequent verifications of supplier's declarations or long-term supplier's declarations may be carried out at random or whenever the customs authority of the Party where such declarations have been taken into account to use a movement certificate EUR.1 or to make out an origin declaration have reasonable doubts as to the authenticity of the document or the correctness of the information given in this document.
- (2) For the purposes of implementing the provisions of paragraph (1) of this Article, the customs authority of the Party referred to paragraph (1) of this Article shall return the supplier's declaration or the long-term supplier's declaration and invoices, delivery notes or other commercial documents concerning goods covered by such declaration, to the customs authority of the Party where the declaration was made out, giving, where appropriate, the reasons of substance or form of the request for verification.

They shall forward, in support of the request for subsequent verification, any documents and information that have been obtained suggesting that the information given in the supplier's declaration or the long-term supplier's declaration is incorrect.

- (3) The verification shall be carried out by the customs authority of the Party where the supplier's declaration or the long-term supplier's declaration was made out. For this purpose, they shall have the right to call for any evidence and carry out any inspection of the supplier's accounts or any other check which they consider appropriate.
- (4) The customs authority requesting the verification shall be informed of the results thereof as soon as possible. These results shall indicate clearly whether the information given in the supplier's declaration or the long-term supplier's declaration is correct and make it possible for them to determine whether and to what extent such declaration could be taken into account for issuing a movement certificate EUR.1 or for making out an origin declaration.

Article 9

Penalties

Penalties shall be imposed on any person who draws up, or causes to be drawn up, a document which contains incorrect information for the purpose of obtaining a preferential treatment for products.

Article 10

Prohibition of drawback, or of exemption from, customs duties

- (1) The prohibition in paragraph 1 of Article 14 of Appendix I to the Convention shall not apply in bilateral trade between CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey.

- (2) CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey may apply arrangements for drawback of, or exemption from, customs duties or charges having an equivalent effect, applicable to non-originating materials used in the manufacture of originating products, provided that:
- a) a preferential trade agreement in accordance with Article XXIV of the General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) is applicable between the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey and a CEFTA Party involved in the acquisition of the originating status and the CEFTA Party of destination;
 - b) materials and products have acquired originating status by the application of rules of origin identical to those given in this Protocol;
and
 - c) notification indicating the derogation from the Convention is to be made to the Joint Committee of the Convention in accordance to Appendix II to the Convention.

APPENDIX 1**Supplier's declaration**

The supplier's declaration, the text of which is given below, must be made out in accordance with the footnotes. However, the footnotes do not have to be reproduced.

SUPPLIER'S DECLARATION

**for goods which have undergone working or processing in the
CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway,
Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey without having
obtained preferential origin status**

I, the undersigned, supplier of the goods covered by the annexed document, declare that:

1. The following materials which do not originate in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey have been used in the CEFTA Parties to produce these goods:

Description of the goods supplied ⁽¹⁾	Description of non-originating materials used	Heading of non-originating materials used ⁽²⁾	Value of non-originating materials used ^{(2) (3)}
Total value			
Total value			

2. All the other materials used in the CEFTA Parties to produce these goods originate in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey;

3. The following goods have undergone working or processing outside CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey, in accordance with Article 11 of the Convention have acquired the following total added value there:

Description of the goods supplied	Total added value acquired outside the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey ⁽⁴⁾
(Place and date)	
(Address and signature of the supplier; in addition the name of the person signing the declaration has to be indicated in clear script)	

^{(1) (1)} When the invoice, delivery note or other commercial document to which the declaration is annexed relates to different kinds of goods, or to goods which do not incorporate non-originating materials to the same extent, the supplier must clearly differentiate them.

Example:

The document relates to different models of electric motor of heading 8501 to be used in the manufacture of washing machines of heading 8450. The nature and value of the non-originating materials used in the manufacture of these motors differ from one model to another. The models must therefore be differentiated in the first column and the indications in the other columns must be provided separately for each of the models to make it possible for the manufacturer of washing machines to make a correct assessment of the originating status of his products depending on which model of electrical motor he uses.

⁽²⁾

⁽²⁾ The indications requested in these columns should only be given if they are necessary.

Examples:

The rule for garments of ex Chapter 62 says that non-originating yarn may be used. If a manufacturer of such garments in Serbia uses fabric imported from Macedonia which has been obtained there by weaving non-originating yarn, it is sufficient for the Macedonian supplier to describe in his declaration the non-originating material used as yarn, without it being necessary to indicate the heading and value of such yarn.

A producer of iron of heading 7217 who has produced it from non-originating iron bars should indicate in the second column 'bars of iron'. Where this wire is to be used in the production of a machine, for which the rule contains a limitation for all non-originating materials used to a certain percentage value, it is necessary to indicate in the third column the value of non-originating bars

⁽³⁾⁽³⁾ Value of materials' means the customs value at the time of importation of the non-originating materials used, or, if this is not known and cannot be ascertained, the first ascertainable price paid for the materials in one of the CEFTA Parties

The exact value for each non-originating material used must be given per unit of the goods specified in the first column.

^{(4) (4)} 'Total added value' shall mean all costs accumulated outside the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey, including the value of all materials added there. The exact total added value acquired outside the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey must be given per unit of the goods specified in the first column.

APPENDIX 2

Long-term supplier's declaration

The long-term supplier's declaration, the text of which is given below, must be made out in accordance with the footnotes. However, the footnotes do not have to be reproduced.

LONG-TERM SUPPLIER'S DECLARATION

**for goods which have undergone working or processing in the
CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway,
Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey without having
obtained preferential originating status**

I, the undersigned, supplier of the goods covered by this document, which are regularly supplied to⁽¹⁾ declare that:

1. The following materials which do not originate in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey have been used in the CEFTA Parties, to produce these goods:

Description of the goods supplied ⁽²⁾	Description of non-originating materials used	Heading of non-originating materials used ⁽³⁾	Value of non-originating materials used ⁽³⁾⁽⁴⁾
			Total value:

2. All the other materials used in the CEFTA Parties to produce these goods originate in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey;
3. The following goods have undergone working or processing outside CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey, in accordance with Article 11 of the Convention have acquired the following total added value there:

Description of the goods supplied	Total added value acquired outside the CEFTA Parties, [the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey]; ⁽⁵⁾
	Total value:

(Place and date)

(Address and signature of the supplier; in addition the name of the person signing the declaration has to be indicated in clear script)

This declaration is valid for all subsequent consignments of these goods dispatched

from.....

to.....⁽⁶⁾.

I undertake to inform.....⁽¹⁾ immediately if this declaration is no longer valid.

.....
(Place and date)

.....
.....
.....

.....
.....
.....

(Address and signature of the supplier; in addition the name of the person signing the declaration has to be indicated in clear script)

- (1) Name and address of customer.
- (2) When the invoice, delivery note or other commercial document to which the declaration is annexed relates to different kinds of goods, or to goods which do not incorporate non-originating materials to the same extent, the supplier must clearly differentiate them.

Example:

The document relates to different models of electric motor of heading 8501 to be used in the manufacture of washing machines of heading 8450. The nature and value of the non-originating materials used in the manufacture of these motors differ from one model to another. The models must therefore be differentiated in the first column and the indications in the other columns must be provided separately for each of the models to make it possible for the manufacturer of washing machines to make a correct assessment of the originating status of his products depending on which model of electrical motor he uses.

- (3) The indications requested in these columns should only be given if they are necessary.

Examples:

The rule for garments of ex Chapter 62 says that non-originating yarn may be used. If a manufacturer of such garments in Serbia uses fabric imported from Macedonia which has been obtained there by weaving non-originating yarn, it is sufficient for the Macedonian supplier to describe in his declaration the non-originating material used as yarn, without it being necessary to indicate the heading and value of such yarn.

A producer of iron of heading 7217 who has produced it from non-originating iron bars should indicate in the second column 'bars of iron'. Where this wire is to be used in the production of a machine, for which the rule contains a limitation for all non-originating materials used to a certain percentage value, it is necessary to indicate in the third column the value of non-originating bars.

- (4) 'Value of materials means the customs value at the time of importation of the non-originating materials used, or, if this is not known and cannot be ascertained, the first ascertainable price paid for the materials in one of the CEFTA Parties.

The exact value for each non-originating material used must be given per unit of the goods specified in the first column.

- (5) 'Total added value' shall mean all costs accumulated outside the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey, including the value of all materials added there.

The exact total added value acquired outside the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey must be given per unit of the goods specified in the first column.

- (6) Insert dates. The period of validity of the long term supplier's declaration should not normally exceed 12 months, subject to the conditions laid down by the customs authorities of the country where the long term supplier's declaration is made out.

DODATNI PROTOKOL 5**UZ SPORAZUM O IZMENI I PRISTUPANJU SPORAZUMU O SLOBODNOJ TRGOVINI U CENTRALNOJ EVROPI****Preambula**

Imajući u vidu Ministarske zaključke od 21. novembra 2014. godine koji naglašavaju važnost preduzimanja napora u cilju produbljivanja sprovođenja Sporazuma o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi (u daljem tekstu: CEFTA 2006), a uzimajući u obzir odredbe čl. 12, 13. i 14. stav 4. CEFTA 2006;

Odlučivši da otklone prepreke u međusobnoj trgovini, u skladu sa odredbama Sporazuma iz Marakeša o osnivanju Svetske trgovinske organizacije (u daljem tekstu: STO) i da progresivno uspostave bliže trgovinske odnose;

Odlučivši da održavaju međusobne trgovinske odnose u skladu sa pravilima STO, bez obzira da li su članice STO;

Uzimajući u potpunosti u obzir važnost pozitivnog doprinosa koji olakšanje trgovine ima na ekonomski razvoj;

Naglašavajući ulogu procesa usklađivanja sa EU u pogledu uzajamnog priznavanja programa, dokumenata i inspekcija robe između CEFTA strana, kao što je predviđeno ovim Dodatnim protokolom 5 (u daljem tekstu: Protokol);

S obzirom da se ni jedna odredba ovog sporazuma ne može tumačiti kao oslobađanje CEFTA strana od njihovih obaveza koji proističu iz drugih međunarodnih sporazuma, posebno sporazuma STO;

Rešivši da jačaju trgovinsko-ekonomske odnose i uzajamno razumevanje između CEFTA strana;

Prepoznajući važnost međunarodne saradnje, kao i nastojanje da se proširi regionalna saradnja;

S obzirom da su CEFTA strane odlučne da unapređuju bezbednost u prometu roba koja ulazi ili izlazi sa njihove teritorije, bez ometanja trgovinskih tokova;

U nastojanju da olakšaju razvoj trgovine uvođenjem modernih oblika i metoda inspekcije robe;

Uvažavajući potrebu za razmenom podataka upotrebom elektronskih instrumenata, sa ciljem jačanja i unapređenja kvaliteta analize rizika od strane CEFTA strana;

Ističući neophodnost ulaganja u informacione i komunikacione tehnologije kako bi se olakšala elektronska razmena dokumenata između CEFTA strana, u skladu sa ovim Protokolom;

Naglašavajući važnost sveobuhvatnog preispitivanja koje će izvršiti svaka CEFTA strana da bi potvrdila spremnost njihovih informacionih i komunikacionih tehnologija za sprovođenje odredbi ovog Protokola koje zahtevaju elektronsku razmenu podataka na nacionalnom nivou;

Izražavajući spremnost CEFTA strana da sarađuju sa Evropskom unijom i drugim međunarodnim donatorima koji su voljni da sufinansiraju ulaganja neophodna da se zadovolje potrebe informacione i komunikacione tehnologije CEFTA strana za sprovođenje Protokola; i

S obzirom da CEFTA strane imaju odgovarajući nivo zaštite ličnih podataka;

Zajednički CEFTA komitet, u prisustvu svih CEFTA strana, usaglasio se o sledećem:

Član 1.

Značenja izraza

U smislu ovog Protokola:

- a) podaci su svi podaci, bez obzira da li su obrađeni ili analizirani i dokumenta, izveštaji i druga saopštenja u bilo kojem obliku, uključujući elektronski, ili overene kopije istih;
- b) inspekcija je svaka aktivnost kojom carinski organi ili bilo koji drugi inspeksijski ili kontrolni organi obavljaju fizički pregled ili vizuelni pregled prevoznih sredstava ili robe, u cilju utvrđivanja da je njihova priroda, poreklo, stanje, očuvanost, sigurnost, količina i vrednost u skladu sa pojedinostima koje su sadržane u dokumentaciji stavljenj na uvid;
- c) formalnosti su aktivnosti kojoj državni organi podvrgavaju privredni subjekat i koja se sastoji od predaje ili kontrolisanja dokumenata, sertifikata koji prate robu ili drugih podataka, bez obzira na korišćeni način ili sredstvo, a u vezi sa robom ili prevoznim sredstvom;
- d) rizik je verovatnoća nastajanja događaja u vezi sa unošenjem, iznošenjem, tranzitom, prenosom i krajnjom upotrebom robe koja se kreće između carinskih područja CEFTA strana i između carinskog područja jedne od CEFTA strane i drugih zemalja, kao i u vezi sa prisustvom robe koja nije u slobodnom prometu na carinskom području jedne od CEFTA strane, koji ugrožavaju sigurnost i bezbednost CEFTA strana, zaštitu zdravlja i život ljudi, životinja ili biljaka i životnu sredinu;
- e) upravljanje rizikom je sistematsko utvrđivanje rizika i primena svih potrebnih mera za ograničavanje izloženosti riziku. To uključuje aktivnosti kao što su prikupljanje podataka i informacija, analiziranje i procenjivanje rizika, propisivanje i preduzimanje radnji i redovno praćenje i preispitivanje procesa i njegovih rezultata, na osnovu izvora i strategija koje su definisale CEFTA strane, na nacionalnom, regionalnom ili međunarodnom nivou;
- f) procena rizika na osnovu podataka razmenjenih pre dospeća pošiljke je analiza rizika i preduzimanje drugih analitičkih aktivnosti upotrebom podataka poslatih od strane CEFTA strane izvoznika, kada je relevantan dokument prihvaćen u informacionom sistemu nadležnog organa CEFTA strane uvoznika, kao i podataka za robu u tranzitu;
- g) ovlašćeni privredni subjekt je privredni subjekt osnovan u jednoj od CEFTA strana, koji se, imajući u vidu njegove carinske aktivnosti, smatra pouzdanim i koji, prema tome, ima pravo da uživa beneficije u jednoj ili više CEFTA strana; i
- h) granica je svaki prelaz gde roba ulazi u i/ili izlazi sa carinskog područja CEFTA strane.

Član 2.

Područje primene

- 2.1. Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe koje su na snazi prema pravnim aktima zaključenim između CEFTA strana, ovaj Protokol se primenjuje na pojednostavljene inspekcija, smanjenje formalnosti u najvećoj mogućoj meri, razmenu podataka o prevozu robe između CEFTA strana i saradnju kroz programe trgovinskog partnerstva.

- 2.2. Ovaj Protokol se ne primenjuje na inspekcije ili formalnosti koje se tiču brodova i vazduhoplova kao prevoznih sredstava. Međutim, primenjuje se na vozila i robu koji se prevoze tim prevoznim sredstvima.
- 2.3. Aktivnosti koje preduzimaju CEFTA strane u svrhu sprovođenja ovog Protokola moraju biti u skladu sa njihovim domaćim zakonodavstvom.

Član 3.

Svrha

U skladu sa ovim Protokolom i njegovim aneksima, koji čine sastavni deo Protokola, CEFTA strane:

- a) pojednostavljuju inspekcije u vezi sa svim postupcima carinjenja i smanjuju formalnosti u najvećoj mogućoj meri;
- b) razmenjuju podatke između carinskih organa u meri dozvoljenoj domaćim zakonodavstvom;
- c) međusobno priznaju nacionalne ovlašćene privredne subjekte u svakoj CEFTA strani, pod uslovom da su i zakonodavstvo i sprovođenje svakog nacionalnog programa u potpunosti usaglašeni sa relevantnim delom pravne tekovine EU.

Član 4.

Proširenje područja primene

- 4.1. Kako bi se ispunio opšti cilj da se olakša trgovina i za potrebe bezbednosnih i sigurnosnih kontrola, CEFTA strane mogu proširiti obim podataka koji se razmenjuju elektronski kako bi se, pored carinskih organa, uključili i drugi organi u elektronsku razmenu podataka i mogu jačati saradnju između svojih graničnih i drugih kontrolnih organa, u pogledu:
 - a) usklađivanja radnih dana i sati;
 - b) usklađivanja procedura i formalnosti;
 - c) izgradnje i zajedničke upotrebe zajedničkih objekata;
 - d) zajedničke kontrole; i
 - e) uspostavljanje jednošalterske granične kontrole.
- 4.2. Kako bi se olakšala regionalna trgovina pojednostavljenjem carinskih i ostalih postupaka u vezi sa carinjenjem robe i smanjile formalnosti carinjenja, CEFTA strane razmenjivaće podatke pre dospeća robe.
- 4.3. CEFTA strane će razmenjivati podatke koji se nalaze u carinskim deklaracijama, dokumentaciji koja prati carinske deklaracije i sertifikatima, kao i druge relevantne podatke potrebne za carinjenje robe.

Član 5.

Upravljanje rizikom

- 5.1. CEFTA strane će razmenjivati podatke elektronskim putem, sa ciljem:
 - a) jačanja i unapređenja kvaliteta njihove analize rizika i efikasnosti kontrola u vezi sa bezbednošću;
 - b) uspostavljanja zajedničkog okvira za upravljanje rizikom, zajedničkih kriterijuma rizika i prioritetnih oblasti kontrole za CEFTA na regionalnom nivou; i

- c) uspostavljanja elektronskog sistema za sprovođenje zajedničkog upravljanja rizikom između CEFTA strana.
- 5.2. Svaka CEFTA strana će uvesti ili nastaviti da primenjuje sistem upravljanja rizikom za pregled od strane svih nadležnih organa u svim fazama carinjenja. O rezultatima preispitivanja najnovijeg stanja izveštava se CEFTA Komitet za olakšanje trgovine jednom godišnje.
- 5.3. Svaka CEFTA strana će kreirati i primenjivati upravljanje rizikom na način da se izbegne proizvoljna ili neopravdana diskriminacija između CEFTA strana kada prevladavaju isti uslovi, ili prikriveno ograničavanje trgovine između CEFTA strana.
- 5.4. Svaka CEFTA strana će carinsku kontrolu i, u najvećoj mogućoj meri, druge relevantne granične kontrole, koncentrisati na pošiljke visokog rizika i ubrzavanje puštanje pošiljki niskog rizika. CEFTA strana može, metodom slučajnog uzorka, izabrati pošiljke za takvu vrstu kontrole u okviru svog upravljanja rizikom.
- 5.5. Svaka CEFTA strana upravljanje rizikom bazirana na proceni rizika putem odgovarajućih kriterijuma za selekciju. Ti kriterijumi za selekciju mogu uključivati, *između ostalog*, Harmonizovani Sistem, prirodu i opis robe, zemlju porekla, zemlju iz koje je roba otpremljena, vrednost robe, evidenciju trgovaca o usklađenosti i vrstu prevoznih sredstava.
- 5.6. CEFTA strane će razmenjivati, u najvećoj mogućoj meri, statističke podatke o rezultatima primene njihove analize rizika i o rezultatima njihovih inspekcija i kriterijuma za selekciju kod carinjenja robe.
- 5.7. Svaka CEFTA strana će, najkasnije u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog Protokola, potvrditi sa drugim CEFTA stranama, pisanim putem CEFTA Komitetu za olakšanje trgovine, sledeće:
- da nadležni organi, koji su uključeni u carinjenje robe, imaju tim ili jedinicu zaduženu za kreiranje, redovno preispitivanje i ažuriranje sistema za upravljanje rizikom;
 - da postoje kontakt tačke unutar svakog nadležnog organa koji su odgovorni za upravljanje rizikom; i
 - da imaju zajedničke ili kompatibilne sisteme za upravljanje rizikom za celo carinsko područje.
- 5.8. CEFTA strane se podstiču da usvoje procedure koje omogućavaju obaveštavanje o riziku između CEFTA strana putem koga nadležni organi koji su uključeni u carinjenje robe mogu razmenjivati informacije koje se tiču rizika.

Član 6.

Obaveštenja za pojačane kontrole ili inspekcije

- 6.1. Kada CEFTA strana uvede ili održava sistem izdavanja obaveštenja ili smernica svojim nadležnim organima koji su uključeni u carinjenje robe, a u svrhu unapređenja nivoa kontrola ili inspekcija na granici u pogledu hrane, pića ili hrane za životinje obuhvaćenih obaveštenjem ili smernicom za zaštitu života ili zdravlja ljudi, životinja ili biljaka na svojoj teritoriji, sledeća pravila će se primenjivati prilikom njihovog izdavanja, ukidanja ili obustave:
- obaveštenje ili smernica na osnovu rizika mogu se, prema potrebi izdati;

- b) obaveštenje ili smernica se mogu izdati tako da se primenjuju jednoobrazno samo na one tačke ulaska u kojima se primenjuju sanitarni i fitosanitarni uslovi na kojima se zasniva obaveštenje ili smernica;
 - c) obaveštenje ili smernica se odmah ukida ili obustavlja kada okolnosti koje su do njega dovele više ne postoje, ili ako se promenjene okolnosti mogu rešavati na način koji manje ograničava trgovinu; i
 - d) odluka o ukidanju ili suspenziji obaveštenja ili smernice objavljuje se odmah nakon donošenja. Objava da se obaveštenje/smernica ukida ili obustavlja vrši se na nediskriminatoran i lako dostupan način, ili se informacije dostavljaju CEFTA strani izvoznici ili privrednom subjektu.
- 6.2. Sva obaveštenja, kao što je predviđeno u ovom stavu, elektronski su dostupna na web stranicama nadležnih organa CEFTA strana koji izdaju obaveštenja. Svaka CEFTA strana će objaviti, na svom i na engleskom jeziku, spisak u kome je navedeno koje informacije i/ili obaveštenja se postavljaju na web stranice njihovih organa. Isti spisak se objavljuje u CEFTA Paketu transparentnosti.
- 6.3. CEFTA strana odmah obaveštava prevoznika ili uvoznika u slučaju zadržavanja robe prijavljene za uvoz radi vršenja inspekcije od strane carinskog ili drugog nadležnog organa.
- 6.4. CEFTA strana može, na zahtev, odobriti mogućnost da se uradi ponovni test u slučaju da je rezultat prvog testa na uzorku koji je uzeo nadležni organ po dospeću robe koja se uvozi, bio negativan.
- 6.5. CEFTA strana objavljuje na nediskriminatoran i lako dostupan način, naziv i adresu svake laboratorije u kojoj se može obaviti testiranje ili pruža te informacije uvozniku kada mu je pružena mogućnost predviđena u stavu 6.4. ovog člana
- 6.6. CEFTA strana će razmotriti rezultat ponovljenog testiranja, ako ga ima, sprovedenog na osnovu stava 6.4. ovog člana prilikom puštanja i carinjenja robe i, po potrebi, prihvatiće rezultate tog testiranja.

Član 7.

Objavljivanje taksa i naknada koje se uvode na uvoz i izvoz ili u vezi sa istima i kazne

- 7.1. Odredbe ovog člana primenjuju se na sve takse i naknade, osim dažbina na uvoz i izvoz i poreza predviđenih članom III GATT-a 1994, koje su uvele CEFTA strane na uvoz ili izvoz ili u vezi sa uvozom ili izvozom robe.
- 7.2. Nadležni organi svake CEFTA strane elektronski objavljuju informacije o taksama i naknadama i iste se objavljuju u skladu sa članom 1. Sporazuma STO o olakšanju trgovine. Te informacije uključuju takse i naknade koje će se primeniti, razlog za naplatu taks i naknada, nadležni organ, i kada i kako treba da se izvrši uplata.
- 7.3. Sve takse i naknade, uključujući podatke navedene u stavu 7.2. ovog člana, objavljuju se na jeziku CEFTA strane koja izdaje objavu i na engleskom jeziku.
- 7.4. Sve objave koje se odnose na takse i naknade, kao što je predviđeno u stavu 7.2. ovog člana, elektronski su dostupne na web stranicama relevantnih nadležnih organa CEFTA strana. Svaka CEFTA strana obezbeđuje za CEFTA Paket transparentnosti jedinstveni spisak, na svom i na engleskom jeziku, u kojem su detaljno navedene sve takse i naknade, razlozi za te takse

i naknade, nadležni organ, kao i informacije o tome kada i kako se vrše plaćanja. Ti jedinstveni spiskovi koje dostavljaju CEFTA strane preispituju se svake godine i relevantna CEFTA strana ih bez odlaganja ažurira nakon što se u sastavu ovih jedinstvenih spiskova izvrši promena.

- 7.5. Nove ili izmenjene takse i naknade ne primenjuju se pre isteka adekvatnog vremenskog perioda od njihovog objavljivanja, osim u hitnim slučajevima. CEFTA strane će obezbediti da propisi o novim ili izmenjenim taksama i naknadama budu dostupni u skladu sa stavom 7.3. ovog člana pre isteka vremenskog perioda od njihovog objavljivanja i primene. U slučaju hitnosti, CEFTA strana obaveštava CEFTA Komitet za olakšanje trgovine, u pisanom obliku, o danu stupanja na snagu novih ili izmenjenih taksa i naknada i razlozima za hitnost postupanja.
- 7.6. Svaka CEFTA strana će periodično preispitivati svoje takse i naknade u cilju smanjenja njihovog broja i raznolikosti, kada je to moguće. Periodična revizija taksi i naknada od strane CEFTA strana vrši se jednom godišnje. Svaka CEFTA strana podnosi izveštaje o godišnjim revizijama CEFTA Komitetu za olakšanje trgovine. Izveštaji o prvoj reviziji dostavljaju se na prvom sastanku CEFTA Komiteta za olakšanje trgovine, koji se održava godinu dana nakon stupanja na snagu ovog protokola.
- 7.7. Takse i naknade za carinsku obradu:
 - a) će biti ograničene na iznos prosečnog troška pruženih usluga u vezi sa specifičnom aktivnošću pri uvozu ili izvozu; i
 - b) ne moraju da budu povezane sa određenom aktivnošću uvoza ili izvoza, pod uslovom da se naplaćuju za usluge koje su blisko povezane sa carinskom obradom robe.
- 7.8. Za potrebe st. 9 - 15. ovog člana, pojam "kazne" označava kazne koje su izrekle carinske uprave CEFTA strana ili drugi nadležni organi odgovorni za carinjenje uvezene/izvezene robe ili robe u tranzitu, usled kršenja carinskih zakona, propisa ili proceduralnih zahteva CEFTA strana ili drugog propisa ili proceduralnog zahteva primenljivih na uvoz, izvoz i tranzit.
- 7.9. Svaka CEFTA strana obezbeđuje da se kazne za kršenje carinskog zakona, propisa ili proceduralnih zahteva ili drugih propisa ili proceduralnih zahteva koji se primenjuju na izvoz, uvoz i tranzit, izriču isključivo licu odgovornom za kršenje propisa.
- 7.10. Izrečena kazna zavisice od činjenica i okolnosti slučaja i srazmerna je stepenu i ozbiljnosti kršenja propisa.
- 7.11. Svaka CEFTA strana će obezbediti da se i dalje vrše mere kojima se izbegavaju:
 - a) sukobi interesa kod odmeravanja i naplate kazni i dažbina; i
 - b) stvaranje podsticaja za odmeravanje ili naplatu kazne koja je u suprotnosti sa stavom 7.8. ovog člana.
- 7.12. Svaka CEFTA strana će obezbediti da, kada je kazna izrečena zbog kršenja carinskih zakona, propisa ili proceduralnih zahteva ili drugih propisa ili proceduralnih zahteva koji se primenjuju na uvoz, izvoz i tranzit, lice kojem je izrečena kazna dobije objašnjenje, u pisanom obliku, o prirodi prekršaja i zakonu koji se primenjuje, propisu ili postupku na osnovu kojih je propisan iznos ili raspon kazne za prekršaj.

- 7.13. Kada lice dobrovoljno otkrije carinskoj upravi CEFTA strane okolnosti pod kojima je došlo do kršenja carinskog zakona, propisa ili proceduralnog zahteva ili otkrije drugim organima okolnosti pod kojima je došlo do kršenja drugih zakona, propisa ili proceduralnih zahteva koji se primenjuju na uvoz, izvoz i tranzit, pre otkrića kršenja od strane carinske uprave ili drugih organa, CEFTA strana se podstiče da, kada je to moguće, uzme u obzir tu činjenicu kao potencijalno olakšavajuću okolnost pri odmeravanju kazne za to lice.
- 7.14. Odredbe ovog stava primenjuju se na kazne u prevozu prilikom tranzita iz stava 7.1. ovog člana.
- 7.15. Svaka CEFTA strana obezbeđuje da bilo koje lice kojem su carinski organi ili drugi nadležni organi odgovorni za carinjenje robe izdali odluku, ima pravo, na njegovoj teritoriji, na:
- a) žalbu u upravnom postupku ili preispitivanje od strane upravnog organa više instance ili nezavisnog od lica ili organa koji je izdao odluku;
- i/ili
- b) žalbu sudu ili preispitivanje odluke.

Član 8.

Formalnosti u vezi sa uvozom, izvozom i tranzitom

- 8.1. U cilju smanjenja učestalosti i složenosti uvoznih, izvoznih i tranzitnih formalnosti i smanjenja i pojednostavljenja zahteva u vezi sa uvozom, izvozom i tranzitnom dokumentacijom, uzimajući u obzir ciljeve javne politike i druge faktore, kao što su promenjene okolnosti, relevantne nove informacije, poslovna praksa, dostupnost tehničkih sredstava i tehnologije, najbolja međunarodna praksa i doprinosi zainteresovanih strana, svaka CEFTA strana će preispitati formalnosti i zahteve u pogledu dokumentacije i na osnovu rezultata preispitivanja, obezbediti, gde je to moguće, da pomenute formalnosti i zahtevi u pogledu dokumentacije:
- (a) budu usvojeni i/ili primenjeni u cilju brzog puštanja i carinjenja robe, a posebno kvarljive robe;
 - (b) budu usvojeni i/ili primenjeni na način koji ima za cilj smanjenje vremena i troškova potrebnih da trgovci i subjekti ispune uslove;
 - (c) kada su za ispunjavanje cilja javne politike ili predmetnih ciljeva dostupne dve ili više mera, bude izabrana najmanje restriktivna trgovinska mera; i
 - (d) se ne sprovode, ako više nisu potrebni.
- 8.2. CEFTA strane će preispitati zahteve u pogledu formalnosti i dokumentacije u vezi sa uvozom, izvozom i tranzitom, najkasnije godinu dana od stupanja na snagu ovog Protokola. Nakon prvog preispitivanja, naredna preispitivanja obavljaju se svake dve godine. Zajednički komitet CEFTA će izraditi procedure za preispitivanje i za razmenu relevantnih informacija i najboljih praksi od strane CEFTA strana, prema potrebi, u roku od šest meseci nakon stupanja na snagu ovog Protokola.
- 8.3. Svaka CEFTA strana, kada je to moguće, nastoji da prihvati kopije u papiru ili elektronske kopije pratećih dokumenata potrebnih za uvozne, izvozne, ili tranzitne formalnosti od strane carinskih i drugih nadležnih organa.
- 8.4. Kada nadležni organ CEFTA strane već poseduje original dokumenata, drugi nadležni organ te CEFTA strane prihvatiće papirne ili elektronske kopije, kada je to primenjivo, od strane nadležnog organa koji poseduje original. Svaka CEFTA strana će potvrditi da su potpisani memorandumima o razumevanju

između njihovih nadležnih organa kojima se osigurava uzajamno prihvatanje papirnih ili elektronskih kopija dokumenata između nadležnih organa, u skladu sa ovim stavom. Potvrda u vezi sa potpisivanjem memoranduma o razumevanju dostaviće se u pisanom obliku CEFTA Komitetu za olakšanje trgovine, najkasnije u roku od šest meseci od stupanja na snagu ovog Protokola. Svi memorandumi o razumevanju potpisani između nadležnih organa i carinskih organa, i koji su dostavljeni CEFTA Komitetu za olakšanje trgovine, navode se u matrici datoj u prilogu 2 ovog protokola kao Aneks II, kao što je predviđeno u članu 18.1. ovog protokola.

- 8.5. CEFTA strana neće zahtevati, kao uslov za uvoz, original ili kopiju izvoznih deklaracija podnetih carinskim organima CEFTA strane izvoznice. Ništa u ovom stavu ne sprečava CEFTA stranu da traži dokumenta, kao što su sertifikati, dozvole ili licence kao uslov za uvoz kontrolisane ili regulisane robe.
- 8.6. CEFTA strane se podstiču da koriste relevantne međunarodne standarde ili njihove delove kao osnovu za svoje uvozne, izvozne ili tranzitne formalnosti i procedure, osim ako ovaj Protokol ne predviđa drugačije. CEFTA strane će doneti odluku o učestalosti periodičnih preispitivanja koje treba preduzimati, kako bi obavestile druge CEFTA strane o tome koji međunarodni standardi ili delovi istih se koriste kao osnova za njihove uvozne, izvozne ili tranzitne formalnosti i procedure. Prvo preispitivanje vrši se najkasnije u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog Protokola.
- 8.7. CEFTA strane se podstiču da usklađuju svoje stavove i učestvuju, u granicama svojih mogućnosti, u pripremi i periodičnom prispitivanju relevantnih međunarodnih standarda od strane odgovarajućih međunarodnih organizacija.
- 8.8. Zajednički CEFTA komitet izrađuje procedure za razmenu relevantnih informacija i najboljih praksa u pogledu sprovođenja međunarodnih standarda od strane CEFTA strana, prema potrebi.

Član 9.

Uobičajene granične procedure i ujednačeni zahtevi u vezi sa dokumentacijom

- 9.1. Svaka CEFTA strana će, u skladu sa stavom 9.2. ovog protokola, primenjivati uobičajene carinske procedure i ujednačene zahteve u vezi sa dokumentacijom za puštanje i carinjenje robe na celoj svojoj teritoriji. Ništa u stavu 9.2. ovog člana se ne tumači kao da predstavlja proizvoljnu ili neopravdanu diskriminaciju ili prikrivenu prepreku između CEFTA strana kada prevladavaju isti uslovi.
- 9.2. Ništa u ovom članu ne sprečava CEFTA stranu da:
 - a) uspostavi različite procedure i potrebnu dokumentaciju prema prirodi i vrsti robe, ili njenih prevoznih sredstava;
 - b) uspostavi različite procedure i potrebnu dokumentaciju za robu na osnovu upravljanja rizikom;
 - c) uspostavi različite procedure i potrebnu dokumentaciju u cilju potpunog ili delimičnog oslobađanja od plaćanja uvoznih dažbina ili poreza;
 - d) primenjuje elektronsko podnošenje ili obradu; ili
 - e) uspostavi različite procedure i potrebnu dokumentaciju na način koji je usklađen sa Sporazumom STO o primeni sanitarnih i fitosanitarnih mera.

Član 10.

Odbijena roba

- 10.1. Kada nadležni organ CEFTA strane odbije robu koja se uvozi jer ista ne ispunjava propisane zahteve iz sanitarnih ili fitosanitarnih propisa ili tehničkih propisa, CEFTA strana će, u skladu sa svojim zakonima i propisima, omogućiti uvozniku da ponovo ustupi ili da vrati odbijenu robu izvozniku ili drugom licu koje odredi izvoznik.
- 10.2. Kada je opcija iz stava 10.1. ovog člana omogućena, a uvoznik je ne iskoristi u razumnom roku, nadležni organ može preuzeti drugačije radnje u vezi sa robom koja ne ispunjava uslove.

Član 11.

Privremeni uvoz robe i aktivno i pasivno oplemenjivanje

11.1. Privremeni uvoz robe

Svaka CEFTA strana će omogućiti, u skladu sa svojim zakonima i propisima, da roba koja se unosi u njeno carinsko područje bude uslovno oslobođena, potpuno ili delimično, od plaćanja uvoznih dažbina i poreza, ako se ta roba unosi u njeno carinsko područje za određenu svrhu, namenjena je za ponovni izvoz u određenom roku i nije na bilo koji način menjana, osim redovne upotrebe i propadanja usled korišćenja.

11.2. Aktivno i pasivno oplemenjivanje

- a) Svaka CEFTA strana će omogućiti, u skladu sa svojim zakonima i propisima, aktivno i pasivno oplemenjivanje robe. Roba za koju je odobreno pasivno oplemenjivanje može biti ponovo uvezena, uz potpuno ili delimično oslobođenje od uvoznih dažbina i poreza, u skladu sa zakonima i propisima CEFTA strane.
- b) U svrhe ovog člana, termin "aktivno oplemenjivanje" znači carinski postupak na osnovu kojeg određena roba može da se unese na carinsko područje CEFTA strane, pri čemu je uslovno oslobođena, potpuno ili delimično, od plaćanja uvoznih dažbina i poreza, ili je podobna za povraćaj dažbina, na osnovu toga što je ta roba namenjena za proizvodnju, obradu ili popravku i kasniji izvoz.
- c) U svrhe ovog člana, termin "pasivno oplemenjivanje" znači carinski postupak na osnovu kojeg roba koja je u slobodnom prometu na carinskom području CEFTA strane, može biti privremeno izvezena za potrebe proizvodnje, prerade ili popravke u inostranstvu, a zatim ponovno uvezena.

Član 12.

Sloboda tranzita

- 12.1. Svi propisi ili formalnosti u vezi sa tranzitom usvojeni od strane CEFTA strane, ne treba da:
 - a) su i dalje na snazi ako okolnosti ili ciljevi koji su doveli do njihovog usvajanja više ne postoje ili ako se promenjene okolnosti ili ciljevi mogu postići na način kojim se manje ograničava trgovina;
 - b) se primenjuju na način koji bi predstavljao prikrivenoograničenje tranzita.
- 12.2. Tranzit ne treba da bude uslovljen naplatom bilo kakvih taksi ili naknada nametnutih u odnosu na tranzit, osim naknada za prevoz ili naknada koje

odgovaraju administrativnim troškovima koji nastaju zbog tranzita ili troškova pruženih usluga.

- 12.3. CEFTA strane neće tražiti, preduzimati, niti održavati na snazi bilo kakva dobrovoljna ograničenja ili bilo koje druge slične mere u pogledu tranzita. Time se ne dovode u pitanje postojeći i budući domaći propisi, bilateralni ili multilateralni sporazumi kojima se reguliše prevoz, u skladu sa pravilima STO.
- 12.4. Svaka CEFTA strana će, proizvodima koji će biti u tranzitu kroz teritoriju bilo koje druge CEFTA strane, priznati tretman koji nije manje povoljan od onog koji bi se primenjivao na takve proizvode da se isti prevoze iz mesta svog porekla do mesta svog odredišta, bez prelaska preko teritorije te druge CEFTA strane.
- 12.5. Formalnosti, potrebna dokumentacija i carinske kontrole u vezi sa tranzitom ne treba da budu više opterećujući nego što je potrebno da bi se:
 - a) identifikovala roba; i
 - b) osiguralo ispunjenje zahteva u pogledu tranzita .
- 12.6. Kada je roba stavljena u tranzitni postupak i dobila je odobrenje da nastavi kretanje iz mesta porekla na teritoriji CEFTA strane, ona više neće podlegati plaćanja carinskih dažbina, niti će biti predmet nepotrebnog odlaganja ili ograničenja, sve do završetka tranzita na mestu odredišta na teritoriji CEFTA strane.
- 12.7. CEFTA strane neće primenjivati tehničke propise i postupke ocenjivanja usaglašenosti za robu u tranzitu, u smislu Sporazuma STO o tehničkim preprekama u trgovini.
- 12.8. CEFTA strane će dozvoliti i obezbediti podnošenje i obradu tranzitne dokumentacije i podataka pre dospeća robe.
- 12.9. Kada roba u tranzitu stigne do carinarnice gde se iznosi iz CEFTA strane, ta carinarnica odmah prekida aktivnost tranzita ako su ispunjeni zahtevi u pogledu tranzita.
- 12.10. Kada CEFTA strana zahteva obezbeđenje za tranzit u obliku garancije, depozita ili drugog odgovarajućeg novčanog ili nenovčanog instrumenta, to obezbeđenje je ograničeno na obezbeđivanje ispunjenosti zahtevi koji proizlaze iz tog tranzita.
- 12.11. Kada CEFTA strana utvrdi da su njeni zahtevi u pogledu tranzita ispunjeni, obezbeđenje se bez odlaganja oslobađa.
- 12.12. Svaka CEFTA strana će omogućiti, u skladu sa svojim zakonima i propisima, zajednička obezbeđenja, koja uključuju višestruke transakcije za iste subjekte ili obnovu obezbeđenja bez raskidanja za naknadne pošiljke.
- 12.13. Svaka CEFTA strana će učiniti dostupnim javnosti relevantne informacije koje koristi za određivanje obezbeđenja, uključujući obezbeđenje za jednu transakciju i, kada je primenjivo, obezbeđenja za više transakcija. Sve informacije predviđene u ovom stavu, postavljaju se na veb sajt relevantnih nadležnih organa CEFTA strana. Svaka CEFTA strana će objavljivati te informacije na svom i na engleskom jeziku. Iste informacije se objavljuju u CEFTA Paketu transparentnosti.
- 12.14. Svaka CEFTA strana može tražiti upotrebu carinskih konvoja ili carinske pratnje za tranzit, samo u okolnostima koje predstavljaju veliki rizik ili kada se upotrebom obezbeđenja ne može osigurati poštovanje carinskih zakona i

propisa. Opšta pravila koja se primenjuju na carinske konvoje ili carinsku pratnju objavljuju se u skladu sa članom 1. Sporazuma STO o olakšanju trgovine. Sve objave, kao što je predviđeno ovim stavom, vrše se elektronski na veb sajtovima carinskih organa CEFTA strana. Svaka CEFTA strana relevantne objave vrši na svom i na engleskom jeziku.

- 12.15. CEFTA strane će nastojati da ostvare međusobnu saradnju i koordinaciju u cilju unapređenja slobode tranzita. Ta saradnja i koordinacija mogu uključivati, ali nisu ograničene na, dogovor o sledećem:
- a) naknadama;
 - b) formalnostima i zahtevima propisanim zakonom; i
 - c) funkcionisanju tranzitnih režima u praksi.
- 12.16. Svako pitanje vezano za saradnju i koordinaciju, kao što je navedeno u stavu 12.15. ovog člana, upućuje se CEFTA Podkomitetu za carine i pravila porekla kao prioritarno pitanje, u slučaju da prethodno nije pronađeno drugo rešenje na bilateralnoj osnovi.
- 12.17. Svaka CEFTA strana će nastojati da imenuje nacionalnog koordinatora za tranzit kojem se mogu upućivati svi upiti i predlozi drugih CEFTA strana, koji se odnose na dobro funkcionisanje tranzita. CEFTA strane će staviti na raspolaganje sve kontakt podatke svog nacionalnog koordinatora za tranzit, putem Sistematske elektronske razmene podataka (SEED) ili bilo kojeg drugog sredstva elektronske komunikacije koje je dostupno svim CEFTA stranama.

Član 13.

Posebne odredbe koje se odnose na razmenu podataka

- 13.1. Carinski i drugi nadležni organi uključeni u carinjenje robe razmenjivaće podatke, na nacionalnom i na međunarodnom nivou, upotrebom infrastrukture za razmenu podataka uspostavljene između carinskih službi, u skladu sa Aneksom I, koji čini sastavni deo ovog Protokola. CEFTA strane neće razmenjivati manje podataka nego što je navedeno u spisku minimalnih podataka, ne dovodeći u pitanje obim podataka za razmenu koji su CEFTA strane bilateralno dogovorile.
- 13.2. CEFTA strane će obavestiti CEFTA Zajednički komitet o svim bilateralnim spiskovima podataka koje će elektronski razmenjivati, pored spiska minimalnih podataka u skladu sa stavom 1. ovog člana, najkasnije u roku od tri meseca nakon stupanja Protokola na snagu. U slučaju bilo kakvih izmena i dopuna tih bilateralnih spiskova, CEFTA strane iste usaglašavaju bilateralno nakon tog datuma. CEFTA strane obaveštavaju o izmenama i dopunama predsedavajućeg CEFTA, koji obaveštava sve ostale CEFTA strane o bilateralnim spiskovima podataka usaglašenim između CEFTA strana ili izmenama i dopunama istih, odmah nakon prijema takvog obaveštenja. Nijedan od članova ovog protokola se ne primenjuje na bilo kakvu bilateralnu razmenu podataka koju su CEFTA strane usaglasile, a o kojoj predsedavajući nije obavešten.
- 13.3. Obim podataka za prekograničnu razmenu može biti drugačiji od podataka koji se razmenjuju na nacionalnom nivou.
- 13.4. Svaka CEFTA strana će uvesti ili nastaviti da sprovodi procedure koje omogućavaju podnošenje uvozne dokumentacije i drugih potrebnih isprava, uključujući i manifeste, kako bi se počela obrada pre dospeća robe, sa ciljem da se ubrza puštanje robe po dospeću.

- 13.5. Svaka CEFTA strana obezbediće, u svrhu prethodnog podnošenja, dokumenta u elektronskom obliku za potrebe obrade tih dokumenata pre dospeća.
- 13.6. Svaka CEFTA strana će obrađivati podatke razmenjene pre dospeća pošiljke, koje se dostavljaju elektronski u okviru upravljanju rizikom od strane svih nadležnih organa uključenih u carinjenje robe, sa ciljem fokusiranja pregleda na pošiljke visokog rizika, u skladu sa članom 5.4. ovog protokola. CEFTA strane će preispitati obim podataka razmenjenih na osnovu ovog Protokola ne kasnije od dve godine od stupanja na snagu Protokola, kako bi procenile da li je postojeći obim razmene podataka dovoljan za efikasnost sistema upravljanja rizikom CEFTA strana, kako za potrebe olakšanja trgovine, tako i za potrebe smanjivanja bezbednosnih i sigurnosnih kontrola.
- 13.7. Republika Moldavija započeće elektronsku razmenu podataka kao što je navedeno u Aneksu I ovog protokola u vezi sa spiskom minimalnih podataka, tek nakon što pristupi Sistemskoj elektronskoj razmeni podataka (SEED).

Član 14.

Bezbednost veze

CEFTA strane, koristeći nacionalne informacione resurse, prilagodiće svoje nacionalne informacione resurse za razmenu podataka pomoću bezbedne internet veze, primenom Sistematske elektronske razmene podataka (SEED) / virtualne privatne mreže (VPN).

Član 15.

Softversko-hardverski kompleks za razmenu informacija

U svrhe unapređenja interoperabilnosti, svaka CEFTA strana, prilikom sprovođenja odredbi ovog Protokola o uspostavljanju softversko-hardverskog kompleksa će:

- a) formirati sopstveni hardverski kompleks, uključujući softver i komunikacioni sistem, koji omogućava međusobnu razmenu informacija;
- b) utvrditi normative koji određuju nivo pristupa i procedure za dokumentaciju, pristup, čuvanje, distribuciju i zaštitu podataka;
- c) obezbediti usklađenost svog softversko-hardverskog kompleksa za elektronsku razmenu podataka sa bezbednošću informacija, u skladu sa standardima predmetne CEFTA strane;
- d) utvrditi i sprovoditi procedure nabavke za dalje održavanje, nakon implementacije, uz domaću ili drugu podršku u pogledu finansiranja; i
- e) obezbediti potpuno, pouzdano i pravovremeno pružanje podataka.

Član 16.

Hronologija elektronske razmene informacija

- 16.1. Elektronska razmena informacija vršiće se u realnom vremenu i u skladu sa dogovorenom strukturom, sastavom, formatom i standardima za prenos podataka, prema Aneksu I ovog protokola.
- 16.2. Struktura, format i standardi za prenos podataka će biti ujednačeni u svim CEFTA stranama.

Član 17.**Tajnost podataka**

- 17.1. Podaci dobijeni od CEFTA strana su tajni i koriste se isključivo u svrhe ovog Protokola.
- 17.2. Bez saglasnosti CEFTA strane koja je dostavila podatke, primljene u skladu sa ovim Protokolom, isti se ne dostavljaju drugim CEFTA stranama.

Član 18.**Transparentnost kod razmene podataka na nacionalnom nivou**

- 18.1. CEFTA strane će preduzeti sve potrebne mere u skladu sa svojim domaćim zakonodavstvom, kako bi se omogućila razmena podataka između njihovih carinskih i drugih nadležnih organa koji su uključeni u carinjenje robe. U svrhu transparentnosti, dogovori na nacionalnom nivou za razmenu podataka između organa, navedeni su u matrici datoj u Aneksu II ovog Protokola).
- 18.2. CEFTA strane će ažurirati spisak memoranduma o razumevanju/saradnji na nacionalnom nivou, uvek kada se izvrši promena u tim memorandumima, putem matrice date u prilogu ovog Protokola. Obaveštenja o ažuriranju se dostavljaju u pisanom obliku CEFTA Komitetu za olakšanje trgovine.

Član 19.**Elektronsko plaćanje**

- 19.1. Svaka CEFTA strana će usvojiti i primenjivati procedure koje omogućavaju elektronsko plaćanje carine, poreza, taksi i naknada koje naplaćuju carinski organi prilikom uvoza i/ili izvoza.
- 19.2. CEFTA strane obaveštavaju CEFTA Zajednički komitet, najkasnije u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog protokola, u pisanom obliku na engleskom jeziku, o spisku postupaka koji omogućavaju elektronsko plaćanje carina, poreza, taksi i naknada, kao što je predviđeno u stavu 19.1. ovog člana.

Član 20.**Razdvajanje puštanja robe od konačnog određivanja carina, poreza, taksi i naknada**

- 20.1. Svaka CEFTA strana će uvesti ili nastaviti da sprovodi procedure koje dozvoljavaju puštanje robe pre konačnog utvrđivanja carina, poreza, taksi i naknada, ako ta odluka nije donesena pre, ili po dospeću robe, ili što je moguće brže nakon dospeća i pod uslovom da su ispunjeni svi ostali uvozno/izvozni zahtevi.
- 20.2. Kao uslov za puštanje iz stava 1. ovog člana, CEFTA strana može zahtevati:
 - a) plaćanje carina, poreza, taksi i naknada određenih pre, ili nakon dospeća robe i obezbeđenja za svaki iznos koji još nije određen u obliku garancije, depozita ili drugog odgovarajućeg instrumenta predviđenog u njenom zakonodavstvu; ili
 - b) obezbeđenje u obliku garancije, depozita ili drugog odgovarajućeg instrumenta predviđenog u njenom zakonodavstvu.
- 20.3. Obezbeđenje ne sme biti veće od iznosa koji CEFTA strane zahtevaju da bi se obezbedilo plaćanje carine, poreza, taksi i naknada za robu pokrivenu obezbeđenjem.

- 20.4. U slučajevima kada je otkriven prekršaj koji zahteva izricanje novčanih kazni, može se zahtevati obezbeđenje novčane kazne koje se mogu izreći.
- 20.5. Kada više nije potrebno, obezbeđenje, kao što je navedeno u st. 20..2. tačka (a) i 20.2. tačka (b) se oslobađa.
- 20.6. Ništa u ovim odredbama ne utiče na pravo CEFTA strana da pregledaju, zadrže, privremeno ili trajno oduzmu ili postupe sa robom na bilo koji način koji nije u suprotnosti sa pravilima iz sporazuma STO.

Član 21.

Naknadna kontrola

- 21.1. U cilju ubrzanja puštanja robe, svaka CEFTA strana će uvesti ili sprovesti naknadne kontrole kako bi se osiguralo poštovanje carinskih i drugih zakona i propisa.
- 21.2. Svaka CEFTA strana će izabrati privredni subjekat ili pošiljku za naknadnu kontrolu na osnovu upravljanja rizikom, što može uključivati odgovarajuće kriterijume za selekciju. Svaka CEFTA strana će vršiti naknadne kontrole na transparentan način. Kada privredni subjekat učestvuje u postupku kontrole i kada se dođe do konačnih rezultata, CEFTA strana bez odlaganja obaveštava privredni subjekat čija evidencija je predmet kontrole, o rezultatima, pravima i obavezama privrednog subjekta, kao i o razlozima takvih rezultata.
- 21.3. Informacije dobijene tokom naknadnih kontrola mogu se koristiti u daljim upravnim ili sudskim postupcima.
- 21.4. CEFTA strane će rezultat naknadnih kontrola koristiti u primeni upravljanja rizikom.

Član 22.

Određivanje i objavljivanje prosečnog vremena potrebnog za puštanje robe

- 22.1. CEFTA strane imaju za cilj pravovremeno i dosledno merenje i objavljivanje svog prosečnog vremena potrebnog za puštanje robe, koristeći instrumente kao što su, *između ostalog*, Studija o vremenu potrebnom za puštanje u slobodan promet Svetske carinske organizacije (dalje u tekstu ovog protokola "SCO"). Svaka CEFTA strana može utvrditi obim i metodologiju merenja prosečnog vremena za puštanje robe, u skladu sa svojim potrebama i mogućnostima. Svaka CEFTA strana će, u pisanom obliku, obavestiti CEFTA Komitet za olakšanje trgovine o obimu i metodologiji svog merenja prosečnog vremena potrebnog za puštanje robe, odmah nakon stupanja na snagu ovog protokola. U ovom obaveštenju, CEFTA strane mogu odlučiti da uvedu prelazni period za sprovođenje ovog člana. Taj prelazni period ne sme biti duži od jedne godine od stupanja na snagu ovog protokola.
- 22.2. CEFTA strane se obavezuju da će sa CEFTA Komitetom za olakšanje trgovine podeliti svoja iskustva u merenju prosečnog vremena potrebnog za puštanje robe, uključujući i korišćenu metodologiju, identifikovane prepreke i sve što može da utiče na efikasnost.

Član 23.

Kvarljiva roba⁶

- 23.1. U cilju sprečavanja gubitka koji se može izbeći ili propadanja kvarljive robe, a pod uslovom da su ispunjeni svi propisani zahtevi, svaka CEFTA strana obezbediće puštanje kvarljive robe:
- pod normalnim okolnostima, u najkraćem mogućem roku; i
 - u izuzetnim okolnostima, kada je potrebno, van radnog vremena carinskih i drugih nadležnih organa.
- 23.2. Svaka CEFTA strana će dati prioritet kvarljivoj robi prilikom zakazivanja pregleda koji bi mogli biti potrebni.
- 23.3. Svaka CEFTA strana će organizovati ili dozvoliti privrednom subjektu da sam organizuje pravilno skladištenje kvarljive robe u iščekivanju puštanja u slobodan promet. CEFTA strane mogu zahtevati da skladišta koja je organizovao privredni subjekat budu odobrena ili određena od strane nadležnih organa. Kretanje robe do tih skladišta, uključujući i odobrenja za subjekta koji robu transportuje, može zavisiti od odobrenja nadležnih organa, ukoliko je potrebno. CEFTA strane, kada je to moguće i u skladu sa domaćim zakonodavstvom, na zahtev privrednog subjekta, će osigurati postupke koji su neophodni kako bi se puštanje moglo izvršiti u tim skladištima.
- 23.4. U slučajevima značajnog kašnjenja u puštanju kvarljive robe u slobodan promet, na pisani zahtev, CEFTA strana uvoznica, u meri u kojoj je to moguće, dostavlja dopis o razlozima za kašnjenje.

Član 24.

Saradnja između graničnih organa i drugih službi

- 24.1. Svaka CEFTA strana će obezbediti da njeni nadležni organi, odgovorni za kontrole na granici i druge kontrole i procedure koje se odnose na uvoz, izvoz i tranzit robe, međusobno sarađuju i usklađuju svoje aktivnosti kako bi se olakšala trgovina.
- 24.2. CEFTA strane se staraju da, izričitim delegiranjem od strane nadležnih organa i u njihovo ime, druga služba, a poželjno carinska služba, može vršiti preglede za koje su zaduženi ti organi i, u meri u kojoj se ti pregledi odnose na zahtev za dostavljanje potrebnih dokumenata, proveravati valjanost i autentičnost istih i identitet robe deklarisanе u tim dokumentima. U tom slučaju, nadležni organi će obezbediti da sredstava potrebna za obavljanje tih provera budu na raspolaganju.
- 24.3. U slučaju robe koja se uvozi ili ulazi u tranzitu, CEFTA strane priznaće zakone i procedure koji se odnose na obavljene preglede i dokumenta sačinjena od strane nadležnih organa druge CEFTA strane, a koji potvrđuju da je roba usklađena sa zahtevima predviđenih zakonom zemlje uvoznice ili ekvivalentnim zahtevima u zemlji izvoznici, pod uslovom da su ti zakoni i procedure i njihovo sprovođenje u potpunosti u skladu sa relevantnom pravnom tekovinom EU. Potvrda usaglašenosti sa EU vršiće se u skladu sa relevantnim procedurama za potvrđivanje usaglašenosti sa EU, koje će usvojiti CEFTA Zajednički komitet. Nije moguće priznavanje pregleda i dokumenata pre potvrđivanja, kao što je predviđeno ovim stavom, ne dovodeći u pitanje bilo koji bilateralni pravni akt između CEFTA strana.

⁶ U svrhe ove odredbe, kvarljiva roba je roba koja brzo propada zbog svojih prirodnih svojstava, a posebno kada se ne čuva u odgovarajućim skladišnim uslovima.

- 24.4. Kada obim saobraćaja to nalaže, CEFTA strane se staraju da:
- a) prelazi budu otvoreni, osim u slučaju kada je saobraćaj zabranjen, tako da:
 - mogu da se pređu 24 sata dnevno uz odgovarajuće preglede i formalnosti u pogledu robe koja je stavljena u postupak tranzita, njenih prevoznih sredstava i vozila bez tereta, osim kada je pregled neophodan kako bi se sprečilo širenje bolesti ili zaštitile životinje;
 - pregledi i formalnosti koje se odnose na kretanje prevoznih sredstava i robe, koji nisu u tranzitnom postupku, mogu da se vrše od ponedjeljka do petka, u neprekidnom trajanju od najmanje 10 sati i subotom u neprekidnom trajanju od najmanje 6 sati, osim ako ti dani nisu državni praznici;
 - b) u pogledu vozila i robe koja se prevozi avionom, rokovi navedeni u stavu 24.4. tačka (a) alineja druga ovog člana prilagođavaju se na takav način da zadovolje stvarne potrebe i, u tu svrhu, dele se ili produžavaju ako je potrebno.
- 24.5. Kada se nekoliko prelaza nalazi u neposrednoj blizini date zone razdvajanja, CEFTA strane mogu zajednički dogovoriti, za neke od tih prelaza, odstupanje od stava 24.1. ovog člana, pod uslovom da se na drugim prelazima u toj zoni može cariniti roba i vozila u skladu sa tim stavom.
- 24.6. U vezi sa prelazima i carinarnicama i službama iz stava 24.1, a pod uslovima koje su predvidele CEFTA strane, nadležni organi će, ako se to od njih izričito zatraži u toku radnog vremena, i iz valjanih razloga, omogućiti da se pregledi i formalnosti, kao izuzetak, vrše van radnog vremena, pod uslovom da, kada je to relevantno, usluge pružene na taj način budu plaćene.
- 24.7. CEFTA strane će nastojati da na prelazima uspostave, kada je tehnički moguće i opravdano obimom saobraćaja, brze trake za robu stavljenu u tranzitni postupak, njena prevozna sredstva, vozila koja putuju bez tereta i svu robu koja podleže pregledima i formalnostima, koji ne prevazilaze preglede i formalnosti potrebne u pogledu robe stavljene u tranzitni postupak.
- 24.8. Primena st. 24.4, 24.5, 24.6. i 24.7. ovog člana počinje dve godine od stupanja na snagu ovog protokola, ne dovodeći u pitanje bilateralne pravne akte između CEFTA strana u kojima se mogu usaglasiti o ranijem datumu. O svim relevantnim bilateralnim pravnim aktima, zaključenim pre tog datuma, blagovremeno se obaveštava, u pisanom obliku i na engleskom jeziku, CEFTA Komitet za olakšanje trgovine, nakon stupanja relevantnog bilateralnog pravnog akta na snagu.

Član 25.

Ovlašćeni privredni subjekat (OPS)

- 25.1. Status "ovlašćenog privrednog subjekta" (u daljem tekstu: OPS) odobrava svaka CEFTA strana u skladu sa Aneksom III ovog protokola. Suspenzija, odbijanje, ukidanje i poništenje statusa ovlašćenog privrednog subjekta vrše se takođe u skladu sa Aneksom III. Status OPS priznaju druge CEFTA strane pod uslovom da je sprovođenje OPS programa u potpunosti u skladu sa Aneksom III. Status usklađivanja i sprovođenja svakog OPS programa potvrđuju druge CEFTA strane, ne dovodeći u pitanje carinske preglede, u skladu sa relevantnim postupcima, koje usvaja CEFTA Zajednički komitet.
- 25.2. U svakoj CEFTA strani, OPS uživaju olakšice u odnosu na carinske kontrole, kao što je navedeno u Aneksu 3.

Član 26.

Razmena informacija između CEFTA strana o programu OPS

CEFTA strane će redovno obavještavati jedna drugu o svojim OPS, u svrhu bezbednosti, što podrazumeva sledeće informacije:

- 1) identifikaciju trgovca;
- 2) naziv i adresu OPS;
- 3) broj dokumenta o davanju statusa OPS;
- 4) trenutni status (aktivan, suspendovan, ukinut);
- 5) periode tokom kojih je status promenjen;
- 6) datum na koji sertifikat počinje da važi; i
- 7) organ koji je izdao sertifikat.

Član 27.

Zaštita profesionalne tajne i podataka o ličnosti

- 27.1. Podaci koje razmenjuju CEFTA strane uživaju zaštitu kao poslovne tajne i podaci o ličnosti, kao što je definisano u zakonima i propisima na teritoriji CEFTA strane primaoca podataka.
- 27.2. Podaci iz stava 27.1. ovog člana ne šalju se drugim licima, osim nadležnih organa u predmetnoj CEFTA strani, niti ih ti organi mogu koristiti u druge svrhe, osim onih koje su predviđene ovim Protokolom.

Član 28.

Obaveštenje o novim pregledima i formalnostima

- 28.1. Kada CEFTA strana namerava da uvede novi pregled ili formalnost u oblast koja ne potpada u oblasti obuhvaćene ovim Protokolom, ona će o tome obavestiti druge CEFTA strane najmanje šezdeset dana pre njegovog uvođenja.
- 28.2. Dotična CEFTA strana osigurava da mere preduzete u cilju olakšanja prelaska granice ne postanu nefunkcionalne zbog primene novih pregleda ili formalnosti.

Član 29.

Zabrane ili ograničenje uvoza, izvoza ili tranzita robe

- 29.1. Odredbe ovog Protokola ne sprečavaju zabrane ili ograničenja uvoza, izvoza ili tranzita robe koje su uvele CEFTA strane zbog javnog morala, javne politike ili javne bezbednosti, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja, biljaka ili životne sredine, zaštite nacionalnog blaga umetničke, istorijske ili arheološke vrednosti ili zaštite industrijske ili komercijalne svojine.
- 29.2. Svaka CEFTA strana će ovaj član sprovoditi na način da se izbegne proizvoljna ili neopravdana diskriminacija između CEFTA strana kada prevladavaju isti uslovi, ili prikriveno ograničavanje trgovine između CEFTA strana.

Član 30.

Organ za sprovođenje

CEFTA Zajednički komitet nadzire i upravlja sprovođenjem ovog protokola u skladu sa čl. 40. i 41. CEFTA 2006.

Član 31.**Rešavanje sporova**

U skladu sa članom 14.4 CEFTA 2006, CEFTA strane primenjivaće sve odredbe ovog Protokola za pojednostavljenje i olakšavanje carinskih procedura i smanjiće formalnosti u trgovini. Svaki spor između CEFTA strana, koji se odnosi na tumačenje ili primenu ovog protokola, podleže proceduri predviđenoj u članu 42. CEFTA 2006.

Član 32.**Sprovođenje**

Svaka CEFTA strana preduzeće odgovarajuće mere kako bi osigurala da se odredbe ovog protokola efikasno i usklađeno primenjuju, uzimajući u obzir potrebu da se olakša prelaz roba i potrebu da se postignu obostrano zadovoljavajuća rešenja za sve teškoće koje proizlaze iz primene navedenih odredbi.

Član 33.**Revizija**

Ovaj protokol i njegovi aneksi čine sastavni deo CEFTA 2006. Sve izmene i dopune ovog protokola vršiće se u skladu sa članom 47. CEFTA 2006.

Član 34.**Nepodudarnosti**

U slučaju značajnih nepodudarnosti podataka u međusobnoj razmeni informacija, CEFTA strane sprovodiće bilateralne konsultacije u cilju identifikacije razloga, u roku od mesec dana od slanja obaveštenja o nepodudarnosti i uklanjanju greške što je pre moguće.

Član 35.**Ratifikacija**

- 35.1. Ovaj protokol podleže ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju, u skladu sa zahtevima predviđenim domaćim zakonodavstvom svake CEFTA strane. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja deponuju se kod depozitara.
- 35.2. Ovaj protokol stupa na snagu tridesetog dana nakon deponovanja trećeg instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju.
- 35.3. Za svaku CEFTA stranu koja deponuje svoj instrument ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja nakon datuma deponovanja trećeg instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju, ovaj dodatni protokol 5 stupa na snagu tridesetog dana nakon dana kada ta CEFTA strana deponuje svoj instrument ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja.
- 35.4. Ako ustavni zahtevi dozvoljavaju, svaka CEFTA strana može privremeno primenjivati ovaj protokol. Depozitar se obaveštava o privremenoj primeni ovog protokola, u skladu sa ovim stavom.

KAO POTVRDU NAVEDENOG, punomoćnici svih CEFTA strana, za to propisno ovlašćeni, usvojili su ovaj protokol.

Sačinjeno u Beogradu, dana 26. maja 2017. godine, u jednom autentičnom primerku na engleskom jeziku, koji se deponuje kod depozitara CEFTA 2006, koji će dostaviti overene prepise svim CEFTA stranama.

ANEKS I

Elektronska razmena podataka

1. Pojednostavljenje kontrola koje se odnose na postupke carinjenja i smanjenje formalnosti u najvećoj mogućoj meri

1.1. Razmena podataka između nadležnih organa uključenih u carinjenje robe

Ovo poglavlje definiše:

- a. Institucije koje će razmenjivati podatke;
- b. Vrste dokumenata koji će se razmenjivati između Strana CEFTA ;
- c. Relevantni međunarodni standard/model koji se koristi;

Detaljna specifikacija namene, očekivane prednosti za državne institucije/poslovne zajednice, subjekti, klasteri podataka, aktivator, interfejs, integracioni i komunikacioni nivoi razmene podataka između nadležnih organa uključenih u carinjenje robe prikazani su u Dodatku I ovog aneksa.

Tabela 1.1. (1) : Dokumenti za razmenu

	Vrsta dokumenta	CEFTA strana izdavalac	CEFTA strana primalac	Korišćeni standard * / Model
1.	Veterinarsko-zdravstveni sertifikat za proizvode životinjskog porekla	Strana izvoznica - Veterinarska uprava vlasti/Nacionalna uprava za bezbednost hrane/Ministarstvo poljoprivrede	Strana uvoznica - Veterinarska uprava/Nacionalna uprava za bezbednost hrane/Ministarstvo poljoprivrede	Evropska unija - Veterinarski sertifikat za EU
2.	Veterinarsko-zdravstveni sertifikat za žive životinje	Strana izvoznica - Veterinarska uprava/Nacionalna uprava za bezbednosti hrane/Ministarstvo poljoprivrede	Strana uvoznica - Veterinarska uprava/Nacionalna uprava za bezbednosti hrane/Ministarstvo poljoprivrede	Evropska unija - Veterinarski sertifikat za EU
3.	Fitosanitarni sertifikat za izvoz	Strana izvoznica - Uprava za bezbednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove/Ministarstvo poljoprivrede	Strana uvoznica - Uprava za bezbednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove/Ministarstvo poljoprivrede	Međunarodna konvencija o zaštiti biljaka - ISPM 12 ((Međunarodni standardi za fitosanitarne mere - 12) - Prilog 1 Model fitosanitarnog sertifikata za izvoz
4.	Fitosanitarni sertifikat za reeksport	Strana izvoznica - Uprava za poljoprivredne i fitosanitarne poslove/Ministarstvo poljoprivrede	Strana izvoznica - Uprava za poljoprivredne i fitosanitarne poslove/Ministarstvo poljoprivrede	Međunarodna konvencija za zaštitu biljaka - ISPM 12 (Međunarodni standardi za fitosanitarne mere - 12) -Prilog 2 Model fitosanitarnog sertifikata za reeksport

5.	Sertifikat za farmaceutski proizvod	Strana izvoznica - Agencija za lekove/Ministarstvo zdravlja	Strana uvoznica - Agencija za lekove/Ministarstvo zdravlja	Svetska zdravstvena organizacija (WHO) - Model sertifikata za farmaceutski proizvod
6.	Izvozna dozvola za grupe lekova koji sadrže kontrolisane supstance	Strana izvoznica - Agencija za lekove/Ministarstvo zdravlja	Strana uvoznica - Agencija za lekove/Ministarstvo zdravlja	Nema posebnog standarda / model koji se koristi

**Dodatni protokol 5, član 8.6: CEFTA Strane se podstiču da koriste relevantne međunarodne standarde ili njihove delove kao osnovu za njihov uvoz, izvoz, ili formalnosti i procedure tranzita, osim ako nije drugačije predviđeno ovim Protokolom.*

1.2. Detaljne specifikacije nivoa Subjekti i nivoa Skup podataka

Ovo poglavlje definiše uobičajene skupove podataka iz dokumenata predstavljenih u tabeli 1.1. (1), koji će biti razmenjeni između CEFTA Strana:

- Prva kolona navodi reference za odgovarajuće polje datog dokumenta (ako ih ima);
- Druga kolona prikazuje naziv evidentiranih podataka koji će biti razmenjeni;
- Treća kolona određuje da li su evidentirani podaci:
 - M –Obavezni;
 - O –Neobavezni (po izboru);
 - C –Uslovni;

Tabela 1.2.(1) : Veterinarsko zdravstveni sertifikat za proizvode životinjskog porekla

1.	Veterinarsko- zdravstveni sertifikat za proizvode životinjskog porekla	M/O/C
I	Deo I- Informacija o pošiljaocu / primaocu	
I.1.	Pošiljalac	
	Ime	M
	Adresa	M
	Tel.	M
I.2.	Referentni broj sertifikata	M
I.3.	Centralni nadležni organ	M
I.4.	Lokalni nadležni organ	M
I.5.	Primalac robe	
	Ime	M
	Adresa	M
	Poštanski broj	O
	Tel.	O
I.6.	Osoba odgovorna za pošiljku na odredištu	
	Ime	M
	Adresa	M
	Poštanski broj	O

1.	Veterinarsko- zdravstveni sertifikat za proizvode životinjskog porekla	M/O/C
I.7.	Tel.	O
I.8.	Zemlja porekla (Zemlja porekla / ISO Kod)	M
I.9.	Region porekla (Region porekla / Kod)	M
I.10.	Zemlja odredišta (Zemlja odredišta / ISO kod)	M
I.11.	Region odredišta (Regija odredišta /Kod)	O
	Mesto porekla	
	Ime	M
	Broj odobrenja	M
I.12.	Adresa	M
	Mesto odredišta	
	Mesto odredišta	M
I.13.	Adresa	M
	Mesto utovara	
	Mesto utovara	M
	Adresa	M
I.14.	Broj odobrenja	M
I.15.	Datum odlaska	M
	Prevozno sredstvo (označite odgovarajuća polja)	
I.16.	Avion-Železnički vagon-Drumsko vozilo-Ostalo/Identifikacija / Dokumentarne reference	M
I.17.	Ulazno granično inspekcijsko mesto (BIP) CEFTA Strane uvoznice	M
I.18.	Br.(i) CITES	O
I.19.	Opis robe	M
I.20.	Oznaka robe (HS kod)	M
I.21.	Količina	M
	Temperatura proizvoda (označite odgovarajuća polja)	
I.22.	Sredina-Rashlađena-Zamrznuta	M
I.23.	Broj paketa	M
I.24.	Identifikacija kontejnera / Broj pečata	M
I.25.	Vrsta pakovanja	M
	Roba sertifikovana za: (označite odgovarajuća polja)	
I.26.	Ljudska upotreba - Stočna hrana - Tehnička upotreba	M
I.27.	Za tranzit do treće zemlje (Zemlja / ISO kod)	O
I.28.	Za uvoz ili ulazak u CEFTA Stranu uvoznicu	M
	Identifikacija roba	
	Vrste [Naučni naziv]	M
	Odobreni broj objekta	M
	Priroda robe	M
	Vrsta obrade	M
	Klaonica	M
	Broj paketa	M
	Broj odobrenja	M
	Neto težina	M
	Postrojenje za rezanje	O
	Broj serije	M
	Hladnjača	M
	Službeni inspektor	
	Ime	M
	Kvalifikacija i zvanje	M
	Datum	M

1.	Veterinarsko- zdravstveni sertifikat za proizvode životinjskog porekla	M/O/C
II ⁷	Nadležni organ	M
II.1.	Deo II - Sertifikat (Informacije o zdravlju)	M
II.2.	Zdravstvena potvrda	M
II.2.	Potvrda o javnom zdravlju	M
	Potvrda o zdravlju životinja	M
	Beleške	O

⁷ Svaki tekst o sertifikaciji koji se razmenjuje između Strana je dogovoren i definisan na bilateralnoj osnovi (između CEFTA Strana) posebno za svaki tip robe koji zahteva veterinarsko-zdravstveni sertifikat. Izmene teksta o sertifikaciji biće dogovorene na bilateralnoj bazi između CEFTA Strana u pitanju.

Tabela 1.2.(2): Veterinarski sertifikat za žive životinje

2.	Veterinarsko-zdravstveni sertifikat za žive životinje	M/O/C
I	Deo I- Informacije o pošiljaocu / primaocu	
I.1.	Pošiljalac	
	Ime	M
	Adresa	M
	Tel.	M
I.2.	Referentni broj sertifikata	M
I.3.	Centralni nadležni organ	M
I.4.	Lokalni nadležni organ	M
I.5.	Primalac robe	
	Ime	M
	Adresa	M
	Poštanski broj	O
	Tel.	O
I.6.	Osoba zadužena za pošiljku na odredištu	
	Ime	M
	Adresa	M
	Poštanski broj	O
	Tel.	O
I.7	Zemlja porekla (Zemlja porekla / ISO kod)	M
I.8.	Region porekla (Region porekla / Kod)	O
I.9.	Zemlja odredišta (Zemlja odredišta / ISO kod)	M
I.10.	Region odredišta (Region odredišta / kod)	M
I.11.	Mesto porekla	
	Ime	M
	Broj odobrenja	M
	Adresa	M
I.12.	Odredište	
	Odredište	M
	Adresa	M
I.13.	Mesto utovara	
	Mesto utovara	M
	Adresa	M
	Broj odobrenja	M
I.14.	Datum odlaska	M
I.15.	Prevozno sredstvo (označite odgovarajuća polja)	
	Avion-Železnički vagon-Drumsko vozilo-Ostalo / Identifikacija / Dokumentarne reference	M
I.16.	Ulazno granično inspekcijsko mjesto (BIP) CEFTA Strane uvoznice	M
I.17.	Br. (i) CITES	O
I.18.	Opis robe	M
I.19.	Oznaka robe (HS kod)	M
I.20.	Količina	M
I.22.	Broj paketa	M
I.23.	Identifikacija kontejnera/Broj pečata	M
I.24.	Vrsta pakovanja	M
I.25.	Roba sertifikovana za: (označite odgovarajuća polja)	
	Klanje- Uzgoj – Klanje – Uzgoj	M

2.	Veterinarsko-zdravstveni sertifikat za žive životinje	M/O/C
I.26.	Za tranzit do treće zemlje (Zemlja / ISO kod)	O
I.27.	Za uvoz ili ulazak u CEFTA Stranu uvoznicu	M
I.28.	Identifikacija robe	
	Vrste [Naučni naziv]	M
	Vrsta	M
	Sistem identifikacije	M
	Identifikacioni broj	M
	Starost	M
	Pol	M
	Službeni inspektor	
	Ime	M
	Kvalifikacija i zvanje	M
	Datum	M
	Nadležni organ	M
II ⁸	Deo II - Sertifikati (Informacije o zdravlju)	
II.1.	Zdravstvena potvrda	M
II.2.	Potvrda o javnom zdravlju	M
II.2.	Potvrda o zdravlju životinja	M
II.3.	Potvrda o transportu životinja	M
	Beleške	

Tabela 1.2.(3): Fitosanitarni sertifikat za izvoz

3.	Fitosanitarni sertifikat za izvoz	M / O
	Detalji sertifikata:	
1.	Ime i adresa izvoznika	M
2.	Broj sertifikata	M
	Opis pošiljke:	
3.	Označeno ime i adresa primaoca	M
4.	Organizacija zaštite biljaka (izdavanje ovlašćenja)	M
5.	Mesto porekla	M
6.	Označeno sredstvo prenosa	M
5.	Mesto porekla	M
6.	Označeno sredstvo prenosa	M
7.	Označena tačka ulaska	M
8.	Karakteristične oznake	
a.	Broj i opis paketa	M
b.	Naziv proizvoda	M
v.	Botanički naziv biljaka	M
9.	Označena količina	M
10	Vrsta sertifikata: izvoz	
	Ovim se potvrđuje da su biljke, proizvodi od biljaka ili drugi regulisani proizvodi opisani ovde pregledani i ili testirani u skladu sa odgovarajućim zvaničnim procedurama i smatra se da ne sadrže karantinske štetočine koje je naznačila ugovorne strana uvoznica i da su u skladu sa važećim fitosanitarnim zahtevima ugovorne strane uvoznice, uključujući i one za regulisane nekarantinske štetočine.	M

⁸ Svaki tekst o sertifikaciji koji se razmenjuje između Strana je dogovoren i definisan na bilateralnoj osnovi (između CEFTA Strana) posebno za svaki tip robe koji zahteva veterinarsko-zdravstveni sertifikat. Izmene teksta o sertifikaciji biće dogovorene na bilateralnoj bazi između CEFTA Strana u pitanju.

	Dodatna deklaracija	
11.	Dodatna deklaracija	O
	Tretman dezinfekcije i / ili dezinfekcije	
12.	Tretman	M
13.	Hemijski (aktivni sastojak)	O
14.	Trajanje i temperatura	O
15.	Koncentracija	O
16.	Datum	M
17.	Dodatne informacije	
a.	Mesto izdavanja	M
b.	Ime i potpis ovlašćenog lica	M
c.	Datum	M

Tabela 1.2.(4): Fitosanitarni sertifikat za reeksport

4.	Fitosanitarni sertifikat za reeksport	M / O / C
	Detalji sertifikata:	
1.	Ime i adresa izvoznika	M
2.	Broj sertifikata	M
	Opis pošiljke:	
3.	Označeno ime i adresa primaoca	M
4.	Organizacija zaštite biljaka (izdavanje ovlašćenja)	M
5.	Mesto porekla	M
6.	Označeno sredstvo prenosa	M
5.	Mesto porekla	M
6.	Označeno sredstvo prenosa	M
7.	Označeno mesto ulaska	M
8.	Karakteristične oznake	
a.	Broj i opis paketa	M
b.	Naziv proizvoda	M
c.	Botanički naziv biljaka	M
9.	Označena količina	M
10	Vrsta sertifikata: izvoz	
	Ovim se potvrđuje da su biljke, biljni proizvodi ili drugi regulisani proizvodi opisani ovde uvezeni u	
	[CEFTA Strana reeksporta]	M
	Iz	
	[Zemlja porekla]	M
	obuhvaćena Fitosanitarnim sertifikatom	
	[Broj sertifikata]	M
	[original]	O
	[overena originalna kopija]	O
	koja je priložena ovom sertifikatu;	
	da su	
	[upakovani]	O
	[prepakovani]	O
	U	
	[original]	O
	[novo]	O
	da su zasnovani na	
	[originalni fitosanitarni sertifikat] i	O
	[dodatni pregled],	O
	smatra se da su u skladu sa važećim fitosanitarnim zahtevima Ugovorne	

4.	Fitosanitarni sertifikat za reeksport	M / O / C
	strane uvoznice, i da tokom skladištenja u	
	[CEFTA Strana reeksporta],	M
	pošiljka nije bila izložena riziku od zaraze ili infekcije.	
	Dodatna deklaracija	
11.	Dodatna deklaracija	O
	Tretman dezinfekcije i/ili dezinfekcije	
12.	Tretman	M
13.	Hemijski (aktivni sastojak)	O
14.	Trajanje i temperatura	O
15.	Koncentracija	O
16.	Datum	M
17.	Dodatne informacije	O
a.	Mesto izdavanja	M
b.	Ime i potpis ovlašćenog lica	M
v.	Datum	M

Tabela 1.2.(5): Sertifikat o farmaceutskom proizvodu

5.	Sertifikat o farmaceutskom proizvodu	M / O / C
	Odgovorna agencija	M
	Broj	M
	Datum izdavanja	M
	Mesto izdavanja	M
	Broj sertifikata	M
	Pošiljalac izvoz: [Agencija za lekove iz CEFTA Strane izvoznice]	M
	Primalac/Uvoz: [Agencija za lekove iz CEFTA Strane uvoznice]	M
1.	Naziv i oblik doziranja proizvoda:	M
1.1.	Aktivni sastojak i količina po jedinici doze	M
1.2.	Da li ovaj proizvod ima dozvolu da se plasira na tržište za upotrebu u zemlji izvoznici?	(da/ne)
1.3.	Da li ovaj proizvod stvarno postoji na tržištu u zemlji izvoznici?	(da/ne)
	<i>Ako je odgovor na 1.2. DA: (nastaviti sa delom 2A i izostaviti deo 2B)</i>	
2.A.1.	Broj licence proizvoda i datum izdavanja	C, M
2.A.2.	Nosilac licence proizvoda (ime i adresa)	C, M
2.A.3.	Status nosioca licence proizvoda:	C, M
2.A.3.1.	Za kategorije b i c naziv i adresa proizvođača koji proizvodi dozne oblike	C, O
2.A.4.	Da li je obrazloženje za usvajanje dato u prilogu?	(da/ne)
2.A.5.	Da li su priložene, zvanično odobrene informacije o proizvodu potpune i saglasne sa licencom?	(da/ne/nisu priložene)
2.A.6.	Podnosilac zahteva za sertifikatom, ako se razlikuje od nosioca licence (ime i adresa)	C
	<i>Ako je odgovor na 1.2 NE (izostaviti deo 2A i dati podatke iz dela 2B)</i>	
2.B.1.	Podnosilac zahteva za sertifikatom (ime i adresa)	C, M
2.B.2.	Status podnosioca zahteva:	C, M
2.B.2.1.	Za kategorije B i C, naziv i adresa proizvođača koji proizvodi dozne oblike	C, O
2.B.3.	Zašto nedostaje odobrenje za stavljanje leka u promet? (Nije potrebno/ ne traži se/u razmatranju/odbijeno)	C, M
2.B.4.	Primerbe	C, O
3.	Da li telo za sertifikovanje organizuje periodičnu kontrolu proizvodnog pogona u kome se proizvodi dozni oblik?	(da / ne / nije primjenljivo)

	<i>(Ako ne, ili nije primjenljivo, pređite na pitanje 4.)</i>	
3.1.	Periodičnost rutinskih kontrola (godine)	C, M
3.2.	Da li se vršila kontrola proizvodnje ovog tipa doznog oblika?	(da/ne)
3.3	Da li su postrojenja i aktivnosti u skladu sa GMP kao što je preporučeno od strane Svetske zdravstvene organizacije?	(da / ne / nije primjenljivo)
4.	Da li informacije dostavljene od strane podnosioca zahteva zadovoljavaju telo za sertifikovanje u svim aspektima proizvodnje proizvoda:	
	<i>(Ako ne, objasniti)</i>	
	Objašnjenje	C, M
	Adresa nadležnog tela za sertifikovanje:	M
	Telefon/Faks:	O
	Ime ovlašćene osobe:	M
	Datum:	M

Tabela 1.2.(6): Odobrenje izvoza za grupe lekova koje sadrže kontrolisane supstance

6.	Odobrenje izvoza za grupe lijekova koji sadrže kontrolisane supstance	M / O/C
	Broj odobrenja	M
	INN	M
	Carinska tarifa	M
	Ime proizvođača, oblik, snaga, pakovanje	M
	Merna jedinica	M
	Količina robe koja se izvozi	M
	Količina materije odobrene za izvoz	M
	Izvoznik	
	Ime	M
	Adresa	M
	Poštanski broj	O
	Grad	O
	Država	O
	Uvoznik	
	Ime	M
	Adresa	M
	Poštanski broj	M
	Grad	M
	CEFTA Strana	M
	Broj odobrenja uvoza izdatog u zemlji uvoza	M
	Datum odobrenja uvoza izdatog u zemlji uvoza	M
	Krajnji - korisnik	
	Ime	M
	Adresa	M
	Poštanski broj	M
	Grad	M
	CEFTA Strana	M
	Svrha izvoza	M
	Način transporta odobrena materija/materije	M
	Naziv graničnog prelaza	M
	Naziv carinarnice	M
	Naziv špeditera	M
	Odobrenje izdato na dan	M

	Odobrenje važi do	M
	Posebne napomene	
	1) Odobrenje se odnosi na jedan uvoz / izvoz	M
	2) Ako uvoz/izvoz nije izvršen u roku navedenom u odobrenju za uvoz/izvoz, uvoznik/izvoznik je dužan da obavesti Agenciju o tome i da vrati sve primerke odobrenja u roku od 15 dana nakon isteka odobrenja za uvoz/izvoz	M

1.3. Zajedničke baze podataka i centralne usluge

Dodatni protokol 5 i Aneks I pružaju pravnu osnovu za stvaranje zajedničkih regionalnih baza podataka i centralnih usluga u okviru potpisnica CEFTA.

Pored mehanizama razmjene "od tačke do tačke" kao što je definisano u članovima 1.1, 1.2 i 2.1, u ovom Aneksu se navodi spisak zajedničkih baza podataka i centralnih usluga koje će se ustanoviti tokom implementacije Dodatnog protokola 5.

Institucije koje će postaviti na *hosting* ove regionalne baze podataka i centralne usluge su sekretarijat CEFTA ili sekretarijat Saveta za regionalnu saradnju. U slučaju da sekretarijat Saveta za regionalnu saradnju postavi na *hosting* regionalne baze podataka i centralne usluge, biće potpisan Memorandum o razumevanju između CEFTA sekretarijata i sekretarijata Saveta za regionalnu saradnju kako bi se regulisala prava i obaveze u pogledu *hosting-a*.

Tabela 1.3.(1): Zajedničke baze podataka

	Zajednička baza podataka	Svrha	Prava pristupa
1.	Baza podataka međusobno priznatih CEFTA OPS (ovlašćeni privredni subjekat)	Širenje informacija o kompanijama koje imaju OPS status: - Detalji o kompanijama - CEFTA Strana koja je sertifikovala ovlašćenje	Carinska uprava Nadležni organi uključeni u carinjenje robe
2.	Baza podataka o nebezbednim/neusklađenim proizvodima registrovanim na tržištu CEFTA.	Sprečavanje distribucije/plasiranja na tržište nebezbednih proizvoda u trgovini u okviru CEFTA kao što su: 1) proizvodi koji nisu u skladu sa tehničkim propisima; 2) spisak proizvoda koji su u skladu sa tehničkim propisima, ali su opasni za javni interes, život ljudi, životinja i biljaka; 3) spisak proizvoda čiji uvoz nije dozvoljen;	Javni pristup

Tabela 1.3.(2): Centralne usluge

	Centralna usluga	Svrha usluge	Prava pristupa
1.	Regionalna baza podataka izdatih licenci	Čuvanje podataka o izdatim licencama od strane nadležnih organa i akreditovanih laboratorija (na osnovu funkcionalnih i drugih tehničkih specifikacija EU TRACES, slična regionalna baza podataka i prateće IT rešenje će biti kreirani)	SPS organi TBT organi

2. Određivanje sredstava i obaveza razmene podataka između carinskih organa u meri u kojoj to dozvoljava nacionalno zakonodavstvo svake zemlje

2.1. Razmena podataka putem SEED-a (Sistem za razmenu podataka o akcizama) koja je trenutno podržana bilateralnim protokolima (Memorandumima o razumevanju)

Ranije uspostavljeni sistem za razmenu podataka o akcizama (SEED) između Uprava carina potpisnica CEFTA u regionu zapadnog Balkana podržan je bilateralnim protokolima (Memorandum o razumevanju). Ovi Memorandumi o razumevanju će ostati na snazi i dalje će predstavljati pravni osnov za već uspostavljenu bilateralnu razmenu elektronskih podataka između Uprava carina.

Svrha specifikacija u Aneksu I je objedinjavanje i generalizovanje specifikacija iz Memoranduma o razumevanju, na osnovu Obrasca Informativnog bloka SEED (predstavljen u Aneksu II), koji je zvanično prihvaćen od strane Globalno umreženih carina (GNC), inicijative Svetske carinske organizacije (WCO).

Sa ciljem slanja podataka pre dolaska robe iz Izvoznih carinskih deklaracija (iz CEFTA Strane izvoznice u CEFTA Stranu uvoznicu) tokom implementacije Dodatnog protokola 5, svaka CEFTA Strana (njena Uprava carina) će uspostaviti dodatne veze za sigurnu razmenu podataka sa svim ostalim (nesusednim) CEFTA Stranama. Ova komunikaciona infrastruktura će predstavljati okosnicu za celokupni sistem razmene podataka između CEFTA Strana.

2.2. Detaljne specifikacije nivoa skupa podataka:

U sledećoj tabeli je prikazana zajednička lista podataka iz izvoznih deklaracija koji će biti razmenjeni između CEFTA Strana:

Tabela 2.2.(1): Zajednički skup podataka iz Izvozne deklaracije

Polje JAD	Polje podataka	Opis
Polje A	Referentni broj Jedinственog administrativnog dokumenta	Referentni broj jedinstvenog administrativnog dokumenta
Polje 5	Stavke	Ukupan broj stavki
Polje 22 P1	Valuta fakture	ISO 4217 kod valute
Polje 22 P2	Iznos fakture	Ukupan fakturisani iznos
Polje 29	Granična carinarnica	Izlazna carinarnica (njen referentni broj)
Polje 35	Bruto masa	Ukupna bruto masa
Polje 54	Mesto deklaracije	Mesto podnošenja carinske deklaracije
Polje 54	Datum deklaracije	Datum podnošenja deklaracije
Polje 2	Ime pošiljaoca	Pošiljalac / Naziv kompanije
Polje 2	Identitet pošiljaoca	Pošiljalac / PIB
Polje 19	Transportni kontejner	Da li se transport obavlja kontejnerom (DA / NE)
Polje 21 P1	Granični identitet transporta	Kamion (prevozno sredstvo) broj registarskih tablica
Polje 21 P2	Transportni granični identitet prikolice	Broj tablica prikolice
Polje 21 P2	Granična nacionalnost transporta	Zemlja registracije vozila
Polje 25	Granični način transporta	Način transporta
Polje 15	Zemlja polazišta	CEFTA Strana izvoznica (ISO ALPHA 2 kod)
Polje 17	Zemlja odredišta	CEFTA Strana odredišta (ISO ALPHA 2 kod)
Polje 31	Opis	Opis robe
Polje 32	Stavka	Broj serije stavke

Polje JAD	Polje podataka	Opis
Polje 33	Robni kod	Robni kod
Polje 31	Pakovanje paketa	Broj paketa
Polje 31	Pakovanje komada	Broj komada

Strane CEFTA se ne obavezuju da razmenjuju samo gore navedeni zajednički skup podataka iz Izvozne deklaracije. CEFTA Strane se mogu dogovoriti da razmenjuju širi skup podataka na bilateralnom nivou.

2.3. Geografsko proširenje:

Uprava carina Republike Moldavije može biti uključena u SEED razmenu, u skladu sa specifikacijama prikazanim u Aneksu II. Kako Republika Moldavija nema zajedničke granice sa drugim potpisnicama CEFTA, primenjivaće se specifikacije koje se odnose samo na razmenu podataka pre dolaska SEED-a (Sistema za razmenu podataka o akcizama).

2.4. Područja za proširenje razmene podataka između Uprava carina

SEED razmena podataka između Uprava carina može se proširiti da obuhvati sledeće poslovne potrebe

- a. Razmena podataka o rezultatima analize rizika i kontrola pošiljke (razlozi za vršenje kontrole, indikator rizika, rezultat kontrole);
- b. Razmena podataka na povraćaju PDV-a na granicama;
- v. Razmena podataka o skener (x-zraci) snimcima kontrolisanih kamiona/kontejnera
- g. Razmena podataka o Zahtevima za preduzimanjem mera u vezi sa kršenjem prava intelektualne svojine

3. Međusobno priznavanje nacionalnih programa ovlašćenih privrednih subjekata (OPS)

Detaljne tehničke specifikacije za Međusobno priznavanje Programa OPS-a (ovlašćenih privrednih subjekata) su napisane na osnovu Informativnog bloka (*Utility Block*) Svetske carinske organizacije koji se odnosi na Sporazum o međusobnom priznavanju ovlašćenih privrednih subjekata i prikazane su u Dodatku III Aneksa I.

U ovom delu se navode zajednički skupovi podataka (navedeni abecednim redom) koji se odnose na Međusobno priznavanje OPS koji će biti razmenjeni između CEFTA Strana:

Tabela 3.1: Polja podataka za Međusobno priznavanje OPS

Podneseni podaci	Definicija	Vrednosti domena; primedbe
Prihvaćeni	Status OPS zapisa podataka u Poruci o rezultatima	Vrednosti: 0 = Odbijeno, 1 = Prihvaćeno
Status OPS sertifikata	Kod za razlikovanje postojećih, obustavljenih i ukinutih sertifikata.	Vrednosti: C = Postojeći, S = Obustavljeni, R = Ukinuti
Vrsta OPS sertifikata	Vrsta OPS sertifikata	Vrste sertifikata: Treba da definišu partneri
OPS IBT (IBT-identifikacioni broj trgovca)	Jedinstveni identifikator za ovlašćenog privrednog subjekta koji dodeljuje partner "Dodelitelj" i koji je povezan sa relevantnim OPS sertifikatom.	"Dodeljeni" identifikacioni broj trgovca OPS koji dodeljuje partner "Dodelitelj"
"ALTERNATIVNI" IBT	"Alternativni" IBT koji dodeljuje partner "Obrađivač podnesaka" svakom "Dodeljenom" IBT-u OPS u slučaju da partner "Obrađivač podnesaka" ne može obraditi "Dodeljeni" IBT OPS koji je dodeljen od strane partnera "Dodelitelja".	"Alternativni" IBT dodeljen od strane partnera "Obrađivača podnesaka" "Dodeljenom" IBT OPS
Grad	Ime grada OPS	Grad
Skraćenice potrebnosti podataka	o	R = Potrebni, O = Opcioni
Skraćenice za vrstu podataka		a = Alpha, n = Numerički, d = Datum, dt = Datum Vreme
Vrsta Datuma isteka	To je datum isteka perioda punovažnosti IBT OPS. Zajedno sa stavkom podaci o Datumu početka, pruža potpunu sliku punovažnosti koju IBT OPS-a može imati tokom svog životnog ciklusa.	Definiše datum kada status OPS sertifikata prestaje da važi. Zajedno sa stavkom Datum početka, definiše period tokom koga važi status OPS sertifikata. Ako je datum isteka prazan period punovažnosti je 'otvorenog tipa'.
Vrsta ekstrakcije	Vrsta ekstrakcije koja se vrši	Vrednosti: F = Puna, D = Diferencijalna
Puni naziv	Puni naziv OPS	
Jezička oznaka	Jezička oznaka koja identifikuje jezički /znakovni skup.	Jezička oznaka koja se koristi za definisanje jezika koji se koristi za sve tekstualne

		informacije (ISO Alpha 2 kodifikacija - ISO 639).
Identifikacija poruke	Jedinstveni identifikator poruke	Identifikator kreiran pomoću GUID algoritma
Operacija	Oznaka za razlikovanje između kreiranih, ažuriranih i izbrisanih podataka.	Vrednosti: C = Kreiran, U = Ažuriran, D = Obrisan
Ostali IBT	Nacionalno definisan identifikacioni broj	Koristi se u slučajevima kada partner ima Identifikacioni broj koji nije u skladu sa Modelom podataka SCO (Svetske carinske organizacije)
Poštanski broj	Poštanski broj OPS.	
Referentna vrsta ekstrakcije	Vrsta ekstrakcije koja se vrši u Poruci ekvivalencije	Vrednosti: F = Puna, D = Diferencijalna
Referentna identifikacija poruke	Jedinstveni identifikator poruke o rezultatima	Jedinstveni identifikator poruke uz pomoć GUID algoritma
Referentni broj serije	Broj poruke o rezultatima	Identifikuje seriju Poruke o rezultatima
Detalji statusa	Opis detalja statusa	Slobodni tekst do 500 znakova sa detaljima statusa
Vreme i datum slanja	Datum kada je podatak poslat	Datum i vremenska oznaka kada je podatak poslat
Organizacija slanja	ISO - 3166 alpha 2 kod za partnera koji šalje podatak.	
Broj serije	Identifikuje razmjene podataka, kao rezultat ekstrakcije	Ako je ovo puna ekstrakcija podataka, broj serije odgovara broju serije obuhvaćene diferencijalne ekstrakcije
Skraćeni naziv	Skraćeni naziv OPS.	Skraćeni naziv OPS ograničen na maksimalno 35 znakova koji su predviđeni u modelu podataka SCO.
Datum početka	Koristi se za definisanje datuma početka perioda punovažnosti IBT OPS. Zajedno sa stavkom Datum isteka, pruža potpunu sliku o punovažnosti određene vrednosti koju opisana stavka može imati tokom svog životnog ciklusa.	Definiše datum od koga važi status sertifikata OPS. Zajedno sa stavkom Datum isteka, definiše period tokom koga važi status OPS sertifikata.
Oznaka statusa	Oznake za posebne scenarije	Vrednosti: E00001 = Nije uspelo unošenje, podatak već postoji, E00002 = Nije uspelo ažuriranje, podatak ne postoji, W00003 = Nije uspelo brisanje, podatak ne postoji, I10001 = Podatak ažuriran, ali promene nisu uključene
Vrsta statusa	Identifikuje tip informacije o statusu.	Vrednosti: 'E' = Greška, 'W' = Upozorenje, 'I' = Informacije samo
Ulica i broj	Ulica i broj OPS.	

Nacionalni identifikator trgovca	Jedinstveni identifikator za ovlaštenog privrednog subjekta dodijeljen od strane nadležnog organa i povezan sa relevantnim OPS sertifikatom	
Identifikacija transakcija	Tehnički elemenat koji omogućava da se grupiše nekoliko operacija u jednu automatsku transakciju	
Verzija	Tehnički element da ukaže na verziju strukture poruke	

4. Završne odredbe

4.1. Vlasništvo nad sistemom razmene podataka

U ovom poglavlju se označava vlasnik podataka, kada se sistem implementira.

Kada je Dodatni protokol 5 implementiran i sistem elektronske razmjne podataka sa relevantnim bazama podataka u funkciji:

- Vlasništvo nad podacima pohranjenim u SEED + bazama podataka, kod svake CEFTA Strane će pripadati datoj CEFTA Strani, koja mora da poštuje pravila o zaštiti podataka kao što je navedeno u članu 11 Dodatnog protokola 5;
- Vlasnik podataka pohranjenih u zajedničke baze podataka i centralnih usluga će biti Carinska uprava CEFTA Strana

4.2. Održavanje sistema za razmenu podataka

U ovom poglavlju se navodi kako će održavanje biti organizovana, kada se sistem implementira.

Kada je Dodatni protokol 5 implementiran i sistem razmene elektronskih podataka u funkciji:

- *Održavanje zajedničkih baza podataka i centralnih usluga će biti u nadležnosti CEFTA sekretarijata ili sekretarijat Saveta za regionalnu saradnju. U tom slučaju, sekretarijat Saveta za regionalnu saradnju će obezbediti održavanje regionalnih baza podataka i centralnih usluga i Memorandum o razumevanju između CEFTA sekretarijata i sekretarijata Saveta za regionalnu saradnju će biti potpisan kako bi se regulisala prava i obaveze u pogledu održavanja.*
- Održavanje hardvera i komunikacione opreme za nacionalne i bilateralne (između Strana) komunikacione veze će biti u nadležnosti Carinske uprave CEFTA Strana ili drugog nadležnog državnog organa sa odgovarajućom infrastrukturu informaciono-komunikacione tehnologije (IKT). Svaka CEFTA Strana će utvrditi odgovorne stručnjake za informaciono-komunikacione tehnologije i dostaviti svoje kontakt podatke ovlaštenim tehničkim stručnjacima u svim drugim potpisnicama CEFTA, kao i drugim nacionalnim institucijama koje su uključene u razmenu podataka;
- Odgovornost za održavanje usluga za automatsko i/ili polu-automatsko pohranjivanje podataka u zajedničku bazu podataka i centralne usluge, biće zajednički podijeljena između svake pojedine CEFTA Strane i sekretarijata CEFTA ili sekretarijata Saveta za regionalnu saradnju. U tom slučaju, sekretarijat Saveta za regionalnu saradnju će obezbediti održavanje regionalnih baza podataka i centralnih usluga i Memorandum

o razumevanju između CEFTA sekretarijata i sekretarijata Saveta za regionalnu saradnju će biti potpisan kako bi se regulisala prava i obaveze u pogledu održavanja.

- Održavanje softverskih modula za razmenu podataka između CEFTA Strana mora biti koordinisano za celi CEFTA region;

4.3. Izmene i dopune specifikacija Aneksa I

U ovom poglavlju se definiše način na koji će tehničke specifikacije (prvenstveno ona koja se odnosi na popis dokumenata, njihovih skupova podataka, zajedničke baze podataka) izmeniti/ažurirati nakon usvajanja Dodatnog protokola 5.

Nakon usvajanja Dodatnog protokola 5, specifikacije ovog Aneksa I će se možda izmeniti kroz relevantne CEFTA strukture.

Dodatak I – Informativni blok Pojednostavljenje/olakšavanje kontrola

Predgovor: Specifikacije u Dodacima Aneksa I Dodatnog protokola 5 se zasnivaju na Obrascu Svetske carinske organizacije (WCO) za Informativni blok (Utility block), tačnije Rezime inicijative Globalno umreženih carina (GNC) Informativnog bloka.

SVRHA	<p>Slanje podataka iz sertifikata (odluke/odobrenja/dozvole) izdatih od strane nadležnih organa (tehničke agencije) iz CEFTA Strane izvoznice nadležnim organima CEFTA Strane uvoznice robe.</p> <p>Nadležni organi CEFTA Strane uvoznice će koristiti dobijene podatke da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izvrše analizu rizika i druge analitičke mere unapred (pre dolaska robe); • Ubrzaju u najvećoj mogućoj meri procedure i formalnosti za izdavanje ulaznih i/ili uvoznih sertifikata (odluke/odobrenja/dozvole);
PREDNOST ZA VLADU	<p>Očekuje se da će se ostvariti prednosti za sledeće državne organe CEFTA Strana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organe nadležne za fitosanitarne poslove; • Organe nadležne tehničke propise; • Carinske organe; • Organe nadležne u oblasti saobraćaja;
PREDNOSTI ZA PREDUZEĆA / STEJKHOLDERE	<p>Prednosti i koristi za poslovnu zajednicu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ubrzanje i olakšavanje legalne trgovine u svim fazama carinjenja; • Predvidljivije i transparentnije procedure carinjenja robe;
<u>NIVO SUBJEKATA</u>	<p>Sledeći organi CEFTA Strane izvoznice roba će poslati podatke nadležnim organima CEFTA Strane uvoznice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organi nadležni za fitosanitarne poslove; • Organi nadležni za veterinarske poslove; • Agencija za lekove i medicinska sredstva;
<u>NIVO SKUPA PODATAKA</u>	<p>Podaci iz sledećih vrsta dokumenata će biti razmenjeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veterinarsko-zdravstveni sertifikat za žive životinje • Veterinarsko-zdravstveni sertifikat za proizvode životinjskog porekla • Fitosanitarni sertifikat za izvoz • Fitosanitarni sertifikat za reeksport

	<ul style="list-style-type: none"> • Sertifikat o farmaceutskom proizvodu • Izvozna dozvola za grupe lekova koji sadrže kontrolisane supstance (1) opojne droge, 2) psihotropne supstance, 3) prekursori, 4) lekovi koji sadrže prekursore <p>Po potrebi, odgovarajući međunarodni obrasci za gore navedene vrste dokumenata će se koristiti kao modeli.</p> <p>S obzirom na strukturu podataka, najnovija verzija modela podataka SCO, konkretnije, Informacioni paket za razmenu podataka između vlada će se koristiti kao model.</p>
NIVO AKTIVACIJE	<p>Događaj koji inicira protok podataka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenutak izdavanja dokumenata navedenih u nivou sloja podataka od strane ovlašćene institucije CEFTA Strane izvoznice;
INTERFEJS INTEGRACIJA KOMUNIKACIJA	<p>Veza između uključenih organa Strana CEFTA će biti uspostavljena na sledeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SEED+ mreža za sistematsku elektronsku razmenu podataka između carina će se koristiti kao okosnica za bilateralnu razmenu podataka; • Razmena informacija će se odvijati putem interneta i preko Virtuelnih privatnih mreža. • Nadležni organi za fitosanitarne, veterinarske poslove, Agencija za lekove i organi za tržišni nadzor će uspostaviti vezu sa carinskom SEED+ mrežom na nacionalnom nivou; • Interfejsi između IT sistema ovih institucija i carinske SEED mreže obezbeđuju: tehničke poruke u HML sistemima (<i>Exstensible Markup Language</i>) i definisanje Web Servisa u WSDL jeziku (jeziku za definisanje <i>web servisa</i>). • Sigurnost svih razmenjenih poruka će biti dodatno osigurana asimetričnim šifrovanjem ključem (koristeći digitalne sigurnosne sertifikate, koje izdaju kvalifikovana sertifikaciona tela);

Dodatak II – Informativni blok za SEED (Sistem za razmenu podataka o akcizama)

SVRHA	<p>Sistematska i automatska elektronska razmena podataka iz carinskih dokumenata (izvoz, uvoz i tranzitne carinske deklaracije, TIR i ATA karneti, pojednostavljeni prateći dokumenat - faktura, uključujući i podatke o prelazima praznih kamiona) između Uprava carina CEFTA Strana, sa sledećim ciljevima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Da se omogući slanje podataka pre dolaska robe u trenutku pokretanja carinske procedure u partnerskoj CEFTA Strani (iz Odlazne carinarnice), sa sledećim ciljevima: <ul style="list-style-type: none"> - Ubrzanje carinske procedure i inspeksijskih formalnosti (povezanih sa datom carinskom oznakom (a)) na tački ulaska na carinsku teritoriju CEFTA Strane uvoza (ili tranzita); - Ubrzanje carinskih i inspeksijskih procedura na Carinarnici CEFTA Strane uvoznice; - Analiza podataka pre dolaska robe pomoću unapred definisanih kriterijuma rizika i slanje upozorenja ovlašćenim službenicima. • Da se izvrši provera konzistentnosti deklaracija podnesenih u dve susedne Uprave carina. Drugim rečima, da se omogući automatsko upoređivanje (uparivanje i poređenje) podataka iz carinske dokumentacije podnesene kod dve susedne Strane CEFTA (Carinarnica izlaza i Carinarnica ulaza)
PREDNOST ZA VLADU	<p>Prednosti i koristi za Uprave carina CEFTA Strana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprečavanje krijumčarenja i jačanje borbe protiv organizovanog kriminala; • Sprečavanje potcenjivanja - povećanje naplate carinskih dažbina; • Sprečavanje korupcije; • Poboljšanje 'Analize rizika' podataka pre dolaska robe; • Poboljšanje ukupnih tehničkih kapaciteta carinskih uprava CEFTA Strana; • Promocija i unapređenje komunikacije i saradnje između državnih institucija CEFTA Strana; • Efikasniji rad carinskih službenika;
PREDNOSTI ZA PREDUZEĆA / STEJKHOLDERE	<p>Prednosti i koristi za poslovne subjekte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ubrzanje carinskih procedura i olakšavanje zakonite trgovine;
PRAVNI OKVIR I USKLAĐENOST	<ul style="list-style-type: none"> • CEFTA Dodatni protokol 5;

	<ul style="list-style-type: none"> • Carinski sporazumi o međusobnoj administrativnoj pomoći; • Bilateralni protokoli o elektronskoj razmeni podataka (definisane, između ostalog, bilateralnog obima podataka za razmenu); • Razmjena informacija je u skladu sa zakonskim propisima o zaštiti podataka i podaci će ostati bezbjedni u odgovarajućim sistemima
NIVO SUBJEKATA	<p>Carinske uprave CEFTA Strana: Carinske uprave za izvoz, tranzit i uvoz, koje imaju sledeće uloge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uprava za odlazak: <ul style="list-style-type: none"> - Pružanje PRED-DOLAZNIH i IZLAZNIH podataka - Dobijanje rezultata o automatskom upoređivanju podataka iz druge (ulazne) strane prelaza; • Uprava za dolazak: <ul style="list-style-type: none"> - Pružanje ULAZNIH podataka; - Dobijanje rezultata o automatskom upoređivanju podataka; - Dobijanje upozoravajućih obaveštenja o primljenim PRED-DOLAZNIM podacima, a na osnovu dinamički definisanih kriterijuma rizika;
NIVO POSLOVNIH PRAVILA	<p>1. Ubrzanje ulaznih i uvoznih procedura</p> <ul style="list-style-type: none"> • U trenutku IZVOZNOG carinjenja u Upravi carina za odlazak, podaci iz prihvaćene izvozne deklaracije će biti poslani putem SEED++ sistema u Upravu za dolazak i koristiti se za: <ul style="list-style-type: none"> • ubrzanje carinskih formalnosti na mestu ulaska; • ubrzanje izdavanja potrebnih dozvola za ulazak (kako je definisano u carinskim propisima) od strane nadležnih organa; • ubrzanje uvoznog carinjenja na krajnjem odredištu robe; <p>2. Analiza rizika i upozoravanje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na početku carinskog postupka u Upravi za odlazak, podaci iz prihvaćenog carinskog dokumenta će biti poslani putem SEED+ sistema u Upravu za dolazak i upotrebljeni za analizu rizika i generisanje alarma. • Ako je CEFTA Strana Uprava za dolazak tranzitna CEFTA Strana, CDPS će poslati informacije iz nacionalne Tranzitne deklaracije u SEED+ sistem i podaci će biti poslani putem SEED+ sistema susednoj CEFTA Strani kao PRED-DOLAZNI podaci koji će se koristiti za analizu rizika i generisanje alarma.

	<p>3. Automatsko upoređivanje podataka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kada roba odlazi iz CEFTA Strane A, i ulazi u CEFTA Stranu B, poruke se obrađuju u skladu sa sledećim pravilima poslovanja: <ul style="list-style-type: none"> - CEFTA Strana A deluje kao Uprava za odlazak i Sistem obrade carinske deklaracije šalje informacije iz nacionalne izvozne deklaracije putem SEED+ sistema susednoj CEFTA Strani B koja deluje kao Uprava za dolazak - CEFTA Strana B deluje kao Uprava za dolazak i Sistem obrade carinske deklaracije šalje informacije iz nacionalne uvozne ili tranzitne deklaracije putem SEED+ sistema, čime se procedura za automatsko upoređivanje podataka za kretanje završava.
<p>NIVO SKUPA PODATAKA</p>	<p>SEED+ će podržati razmenu podataka sadržanih u sledećim carinskim dokumentima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. SEED+ poruke za Tranzitne Deklaracije, kao i poruke Novog kompjuterizovanog tranzitnog sistema iz nacionalnog i zajedničkog domena: model podataka zasnovan na Modelu podataka Svetske carinske organizacije i Novog kompjuterizovanog tranzitnog sistema EU); 2. SEED+ poruke za Izvozne deklaracije: model podataka koji se zasniva na Modelu podataka SCO i Sistemu kontrole izvoza EU; 3. SEED+ poruka za Uvozne deklaracije: model podataka zasnovan na MP SCO i Sistemu kontrole uvoza EU - ova poruka će se koristiti za upoređivanje podataka, i neće se prenositi na susedne CEFTA Strane; 4. SEED+ poruke za TIR karnete: model podataka zasnovan na UNECE (Ekonomaska Komisija Ujedinjenih naroda za Evropu) TIR modelu podataka; 5. SEED+ poruke za ATA karnete; 6. SEED+ poruka za prateći dokument Pojednostavljena procedura (faktura); 7. SEED+ poruka za prelaske Praznih kamiona;
<p>NIVO AKTIVACIJE</p>	<p>Događaji koji iniciraju protok podataka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pred-dolazak: početak carinske procedure u Upravi za odlazak. U trenutku prihvatanja carinskog dokumenta – Izvozni jedinstveni administrativni dokument (SAD), Tranzitni SAD, TIR karnet, Pojednostavljeni prateći dokument. Ovi podaci će se koristiti za ubrzanje carinskih i inspekcijских procedura i analizu rizika / generisanje alarma.

	<p>2. Izlaz: završetak carinske procedure u Upravi za odlazak. U trenutku potvrđivanja dolaska kamiona na izlaznu carinarnicu u susednoj Upravi i provera kamiona koji izlazi iz susedne CEFTA Strane. Ovi podaci će se koristiti kao reference za automatsko upoređivanje podataka.</p> <p>3. Ulazak: početak carinske procedure u Upravi za dolazak. U trenutku prihvatanja carinske dokumentacije na Ulaznoj carinarnici podaci će se koristiti za automatsko upoređivanje sa referentnim podacima dobijenim iz susedne Uprave za odlazak.</p>
INTERFEJS	<p>Tehničke poruke povezane sa nivoima skupa podataka i aktivacije se zasnivaju na sledećim carinskim dokumentima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SAD (jedinstveni administrativni dokument) tranzitne poruke; - SAD izvozne poruke; - SAD uvozne poruke; - TIR karneti; - ATA karneti; - Pojednostavljeni prateći dokumenti; - Podaci o Praznom kamionu; <p>Tehničke poruke su opisane HML sistemima (Extensible Markup Language) i definisanjem Web Servisa u WSDL jeziku (jeziku za definisanje web servisa).</p>
INTEGRACIJA	<p>Carinski SEED+ ima "<i>point-to-multipoint</i>" topologiju, što znači da će svaka uključena Uprava carina imati svoj SEED+ čvor, povezan sa odgovarajućim SEED+ čvorovi u svim ostalim CEFTA Stranama. SEED+ čvor treba da bude u potpunosti integrisan u nacionalnu carinsku IT infrastrukturu, i povezan sa ostalim nacionalnim aplikacijama preko Enterprise Service Bus (ESB) i standardnih WSDL interfejsa.</p>
KOMUNIKACIJA	<p>Razmena informacija će se vršiti putem Interneta i preko Virtuelnih privatnih mreža. Sigurnost poruka će dodatno biti osigurana asimetričnim šifriranjem ključem (koristeći digitalne sigurnosne sertifikate koje izdaju nadležna kvalifikovana tela za sertifikovanje. SEED + čvor treba da bude izgrađen kao Servisno orijentisana arhitektura (SOA), implementirana pomoću tehnologije i standarda Web usluga. Interfejs (i) treba da se zasniva na " Enterprise Service Bus " (ESB) softverskoj arhitekturi, omogućavajući fleksibilnu konfiguraciju za međusobnu povezanost.</p>

Dodatak III – Informativni blok – Međusobno priznavanje ovlaštenih privrednih subjekata

SVRHA	<ul style="list-style-type: none"> • Da se odredi proces koji reguliše informativnu interakciju između Carinskih uprava CEFTA Strana ("partnera") i uključenih trgovaca koji se obavezuju na Sporazum/Ugovor o međusobnom priznavanju OPS; • Da se omogući svakom od partnera da odobri povlastice OPS svih drugih CEFTA Strana u kojima su i zakonodavstvo i implementacija nacionalnih programa u potpunosti u skladu sa relevantnim <i>EU acquis</i>;
PREDNOST ZA VLADU	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređen proces za razmenu podataka koji omogućava ponovno korišćenje ovog istog pristupa za sve bilateralne Ugovore o međusobnom priznavanju OPS na koje se CEFTA Strana obavezuje; • Sigurnost u konzistentnu i koherentnu automatsku implementaciju bilateralnih Ugovora o međusobnom priznavanju OPS kod svih CEFTA Strana, promovirajući sve predviđene koristi kroz geografski otisak bilateralnih Ugovora o međusobnom priznavanju OPS (bolja kontrola, targetiranje, kao direktan rezultat efikasnije automatske analize rizika); • Niski troškovi za uspostavljanje bilateralnog Ugovora o međusobnom priznavanju OPS sa visokom sigurnošću za ponovnu upotrebu, a time i smanjenje troškova za implementaciju informacione tehnologije.
PREDNOSTI ZA PREDUZEĆA/STEJKHOLDERE	<ul style="list-style-type: none"> • Transparentnost i predvidljivost koristi za OPS koje odobravaju CEFTA Strane; • Sigurnost da se CEFTA Strane obavezuju da uspešno implementiraju bilateralne Ugovore o međusobnom priznavanju OPS i odobre beneficije za priznate OPS (olakšice, niži rezultat rizika, smanjenje kontrole pri uvozu i izvozu, manji utrošak vremena do oslobađanja robe sa carine) na sistematičan i predvidljiv način; • Omogućava potpunu transparentnost Identifikacionog broja trgovca (IBT) koji treba da koristi svaka CEFTA Strana kako bi se osiguralo priznavanje njihovog statusa OPS.
PRAVNI OKVIR I USKLAĐENOST	<ul style="list-style-type: none"> • Pravni okvir - Dodatni protokol 5, Tehnički Aneks i bilateralni Ugovori o međusobnom priznavanju OPS između partnera;

	<ul style="list-style-type: none"> • Usklađenost - CEFTA Stranemoraju osigurati da razmena informacija OPS i svih pratećih podataka bude u skladu sa zakonom o zaštiti podataka svake Strane; da podaci ostanu sigurni u svojim sistemima i sinhronizovani u okviru IT sistema svih uključenih CEFTA Strana. Dostupnost informacija OPS-a se navodi i definišu se mere u slučaju kada informacije OPS-a nisu dostupne za obradu carinskog obaveštenja ili carinske deklaracije.
NIVO SUBJEKATA	<p><i>Partner</i> se odnosi na ugovornu CEFTA Stranu (njenu Upravu carina) bilateralnog Ugovora o međusobnom razumevanju OPS. Važno je napomenuti da će svaki partner delovati u okviru dve različite uloge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uloga "Dodelitelja": Kao partner "Dodelitelj" koji dodeljuje status OPS trgovcu, vrši ponovnu procjenu i evaluaciju ovog OPS. • Uloga "Obrađivača podnesaka": Kao partner "Obrađivač podnesaka" koji obrađuje obaveštenje/izjavu koju podnosi trgovac u njegov carinski transakcioni sistem. • <i>Trgovac</i> se odnosi na privredne subjekte koji imaju aktivnu ulogu podrške u razmeni informacija, podupirući bilateralne Ugovore o međusobnom priznavanju OPS. Ove dve uloge trgovca učestvuju u procesu bilateralnog Ugovora o međusobnom priznavanju OPS: • "OPS": Kao trgovac sertifikovan kao OPS od strane partnera "Dodelitelja"; • Trgovac "Obrađivač podnesaka": Kao trgovac koji podnosi obaveštenje/izjavu partneru "Obrađivaču podnesaka" pozivajući se na njegov status OPS i status OPS njegovih partnera. <p>Proces bilateralnog Ugovora o međusobnom priznavanju OPS uređuje razmenu informacija između partnera. Dve uloge trgovca su uključene kako bi se ilustrovao proces u celosti (<i>end-to-end</i>). Međutim, treba napomenuti da prvi stub pokriva samo interakcije između carina.</p>
NIVO POSLOVNIH PRAVILA	<p>Sadrži niz detaljnih pravila koja se odnose na sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontakt tačke između partnera (CEFTA Strana); • Zahteve koji se odnose na: <ul style="list-style-type: none"> ○ informacije OPS; ○ trgovca kao jednog od učesnika koji pruža podršku u poslovnim procesu od početka do kraja;

	<ul style="list-style-type: none"> ○ sisteme carinskih transakcija kod partnera "Obrađivača podnesaka"; ○ sisteme analize rizika kod partnera "Obrađivača podnesaka"; ○ Upravljanje identitetom OPS i, posebno, procesom određivanja alternativnog naziva od strane partnera "Obrađivača podnesaka"; ○ prirodu i učestalost razmene podataka, praćenje i statističke zahtjeve. <p>Usklađenost svih partnera bilateralnog Ugovora o međusobnom priznavanju OPS u skladu sa standardom SCO u pogledu strukture IBT je velika prilika za pojednostavljenje.</p>
NIVO SKUPA PODATAKA	<p>Ugovor o međusobnom priznavanju OPS oslanja se na razmenu dve funkcionalne poruke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Dodeljene" informacije OPS; • "Alternativni" Identifikacioni broj trgovca između partnera "Dodelitelja" i partnera "Obrađivača podnesaka".
NIVO AKTIVACIJE	<p>Ugovor o međusobnom priznavanju OPS ima tri varijante za uređivanje interakcija između partnera u skladu sa sledećim kriterijumima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Da li postoji ili ne postoji potreba da partner "Obrađivač podnesaka" dodeli "Alternativni" Identifikacioni broj trgovca (TIN) (iniciran neusklađenim strukturama IBT brojeva između partnera); • U slučaju usklađivanja strukture identifikacionog broja trgovca između partnera, mogućnost da partner "Obrađivač podnesaka" izabere "Pull" režim (umesto "Push" režima) za pristup informacijama OPS od partnera "Dodelitelja". <p>Tri opcije su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Push" "Dodeljenog" Identifikacionog broja trgovca OPS i "Push back" "Alternativnog" Identifikacionog broja trgovca između partnera "Dodelitelja" i partnera "Obrađivača podnesaka", za one slučajeve kada partneri nisu uskladili Identifikacioni broj trgovca; • "Push" "Dodeljenog" Identifikacionog broja OPS od partnera "Dodelitelja" do partnera "Obrađivača podnesaka" kada su partneri uskladili identifikacioni broj trgovca; • "Pull" "Dodeljenog" Identifikacionog broja trgovca OPS

	od partnera "Dodelitelja" od strane partnera "Obrađivača podnesaka", kada se zahteva usklađivanje Identifikacionog broja trgovca.
INTERFEJS	<p>Ugovor o međusobnom priznavanju OPS definiše skup četiri tehničke poruke povezane sa sledeće tri opcije u nivou aktivacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Dodeljena" informacija OPS se šalje od partnera "Dodelitelja" i "Alternativni" Identifikacioni broj OPS se vraća od partnera "Obrađivača podnesaka", za one slučajeve kada partneri nisu usaglasili Identifikacione brojeve trgovaca; • Kada su partneri uskladili Identifikacione brojeve trgovaca, "Dodeljeni" Identifikacioni broj trgovca OPS se šalje od partnera "Dodelitelja" partneru "Obrađivaču podnesaka"; • "Dodeljenu" informaciju OPS direktno preuzima partner "Obrađivač podnesaka" od partnera "Dodelitelja". <p>On takođe predviđa tehničke poruke u HML sistemima (Extensible Markup Language) i definisanje Web Servisa u WSDL jeziku (jeziku za definisanje web servisa).</p>
INTEGRACIJA	Nivo integracije treba da bude profilisan od strane svakog partnera bilateralnog Ugovora o međusobnom priznavanju OPS. To uključuje poslovni slučaj za nacionalno profilisanje, korišćenje informacija OPS za procenu rizika obaveštenja/izjave i nacionalne odredbe za identifikaciju OPS. Takođe postavlja zahtev za dostupnošću razmenjenih podataka, daje naznaku mogućeg obima podataka i zahteve u pogledu usklađenosti i infrastrukture.
KOMUNIKACIJA	Razmena informacija se odvija preko interneta. Sigurnost razmene se obezbeđuje uspostavljanjem veza i šifrovanja pomoću sigurnosnih sertifikata.

ANEKS II

MATRICA MEMORANDUMA O RAZUMEVANJU POTPISANOG IZMEĐU CARINSKIH ORGANA I NADLEŽNIH ORGANA U VEZI SA ELEKTRONSKOM RAZMENOM PODATAKA

	Veterinarska uprava	Nacionalna Uprava za bezbednost hrane	Nacionalna Uprava za fitosanitarne poslove	Nacionalna Uprava za farmaceutske proizvode	Nacionalna Direkcija za saobraćaj	Nacionalna Uprava za tehničku kontrolu	Nacionalna policija
Uprava carina	DP DA						

DP: Datum potpisivanja

DP: Datum aplikacije

ANEKS III**Ovlašćeni privredni subjekat****GLAVA I****DODELJIVANJE STATUSA OVLAŠĆENOG PRIVREDNOG
SUBJEKTA NA NACIONALNOM NIVOU OD STRANE SVAKE
CEFTA STRANE****Član 1****Prijava i odobrenje**

1. Privredni subjekat koji je osnovan u CEFTA strani i koji ispunjava kriterijume iz člana 2. ovog Aneksa može podneti zahtev za status ovlašćenog privrednog subjekta.

Carinski organi će, nakon konsultacija sa drugim nadležnim organima, ako je potrebno, odobriti taj status, koji će biti predmet nadzora.

2. Status ovlašćenog privrednog subjekta može biti dodeljen kroz sledeće vrste odobrenja:
 - (a) ovlašćeni privredni subjekt za carinska pojednostavljenja, koje će omogućiti nosiocu da ima koristi od određenih pojednostavljenja u skladu sa carinskim propisima (AEOC- Carinska pojednostavljenja); ili
 - (b) ovlašćeni privredni subjekt u pogledu sigurnosti i bezbednosti koji ima pravo na olakšice u pogledu sigurnosti i bezbednosti (AEOS - Sigurnost i bezbednost).

Obe vrste ovlašćenja iz stava 2. ovog člana se mogu posedovati u isto vreme (AEOF - Carinska pojednostavljenja / Sigurnost i bezbednost).

Kada podnosilac ima pravo da mu se odobri i AEOC i AEOS, carinski organ nadležan za donošenje odluke izdaje jedno kombinovano odobrenje.

Član 2**Dodeljivanje statusa**

1. Kriterijumi za dodeljivanje statusa ovlašćenog privrednog subjekta su sledeći:
 - (a) odsustvo bilo kakvog ozbiljnog ili ponovljenog kršenja carinskih propisa i poreskih pravila, uključujući i odsustvo teških krivičnih dela koja su u vezi sa poslovnom aktivnošću podnosioca zahteva;
 - (b) posedovanje visokog nivoa kontrole poslovanja i protoka robe od strane podnosioca zahteva, putem sistema vođenja poslovne evidencije, i po potrebi, evidencije o prevozu, koji omogućava odgovarajuće carinske kontrole;
 - (c) finansijska solventnost, koja se smatra dokazanom kada podnosilac zahteva ima dobro finansijsko stanje, što mu omogućava da ispunjava svoje obaveze, uzimajući u obzir njegove poslovne aktivnosti;
 - (d) u pogledu ovlašćenja iz tačke (a) člana 1 (2) ovog Aneksa, praktični standardi kompetencija ili stručnih kvalifikacija direktno povezanih sa delatnošću koja se obavlja; i
 - (e) u pogledu ovlašćenja iz tačke (b) člana 1 (2) ovog Aneksa, odgovarajući standardi sigurnosti i bezbednosti, koji se smatraju ispunjenim kada podnosilac zahteva pokazuje da održava odgovarajuće mere kako bi se

osigurala sigurnost i bezbednost međunarodnog lanca snabdevanja uključujući oblasti fizičkog integriteta i kontrole pristupa, logističkih procesa i rukovanje posebnim vrstama robe, kadrove i identifikovanje poslovnih partnera.

2. Svaka Strana CEFTA određuje procedure za zahtevanje i izdavanje statusa ovlašćenog privrednog subjekta i pravne posledice ovog statusa.
3. Carinski organi će pratiti uslove i kriterijume koje mora da ispunjava nosilac ovlašćenja OPS. Oni takođe prate usklađenost sa obavezama koje proizlaze iz ovlašćenja OPS. U slučaju kada OPS postoji manje od tri godine, carinski organi ga strože nadziru tokom prve godine nakon davanja statusa OPS.

Član 3

Usklađenost

1. Kada je podnosilac zahteva fizičko lice, kriterijum utvrđen u članu 2 (1a) ovog Aneksa se smatra ispunjenim ako, u poslednje 3 godine, podnosilac zahteva i, po potrebi, zaposleni, zadužen za carinska pitanja podnosioca zahteva nisu počinili ozbiljnije kršenje ili ponovljena kršenja carinskih propisa i poreskih pravila i nemaju dosije za teška krivična dela koja se odnose na njihovu privrednu delatnost.

Kada podnosilac zahteva nije fizičko lice, kriterijum utvrđen u članu 2 (1a) ovog Aneksa se smatra ispunjenim, u slučaju kada, u poslednje 3 godine, ni jedno od sledećih lica nije počinilo ozbiljno kršenje ili ponovljena kršenja carinskih propisa i poreskih pravila ili nema dosije za teška krivična dela u vezi sa njihovom privrednom delatnošću:

- (a) podnosilac zahteva;
 - (b) odgovorno lice kod podnosioca zahteva ili kojevrši kontrolu nad njegovim upravljanjem;
 - (c) zaposleni zadužen za carinska pitanja podnosioca zahteva.
2. Međutim, kriterijum iz člana 2 (1a) ovog Aneksa može se smatrati ispunjenim kada carinski organ nadležan za donošenje odluke smatra da je prekršaj manjeg značaja, u odnosu na broj ili veličinu predmetnih poslovnih aktivnosti, a carinski organ nema sumnje u dobru veru podnosioca zahteva.
 3. Kada je lice iz 1 (b) osnovano ili ima prebivalište u drugoj zemlji, carinski organ nadležan za donošenje odluke treba da proceni ispunjenost kriterijuma iz člana 2 (1a) ovog Aneksa na osnovu evidencije i informacija koje su mu dostupne.
 4. Kada nije prošlo 3 godine od osnivanja podnosioca zahteva, carinski organ nadležan za donošenje odluke treba da proceni ispunjenost kriterijuma iz člana 2 (1a) ovog Aneksa na osnovu evidencije i informacija koje su mu dostupne.

Član 4

Zadovoljavajući sistem vođenja poslovne evidencije i evidencije o prevozu

1. Kriterijum utvrđen u članu 2 (1b) ovog Aneksa se smatra ispunjenim ako su ispunjeni sledeći uslovi:
 - (a) podnosilac zahteva koristi računovodstveni sistem koji je u skladu sa opšteprihvaćenim računovodstvenim principima koji se primenjuju u državi potpisnici u kojoj se računi vode, omogućava carinsku kontrolu na

- bazi revizije i vodi arhivu podataka koja obezbeđuje revizijski trag od trenutka kada podaci uđu u evidenciju;
- (b) evidencija koju vodi podnosilac zahteva za carinske svrhe je integrisana u računovodstveni sistem podnosioca zahteva ili su dozvoljene unakrsne provere informacija sa računovodstvenim sistemom;
 - (c) podnosilac zahteva dozvoljava carinskim organima fizički pristup svom računovodstvenom sistemu i, po potrebi, svojoj poslovnoj evidenciji i evidenciji o prevozu;
 - (d) podnosilac zahteva omogućava carinskom organu elektronski pristup svojim računovodstvenim sistemima i, po potrebi, svojoj poslovnoj evidenciji i evidenciji o prevozu ako se ti sistemi ili evidencija vodi elektronskim putem;
 - (e) podnosilac zahteva ima logistički sistem koji identifikuje robu kao domaću ili stranu robu i označava, po potrebi, njenu lokaciju;
 - (f) podnosilac zahteva ima administrativnu organizaciju koja odgovara vrsti i veličini poslovanja i koja je podesna za upravljanje protokom roba, i ima interne kontrole za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje grešaka i sprečavanje i otkrivanje nelegalnih ili neregularnih transakcija;
 - (g) po potrebi, podnosilac zahteva ima zadovoljavajuće procedure na snazi za postupanje u pogledu dozvola i ovlašćenja odobrenih u skladu sa merama poslovne politike ili u pogledu trgovine poljoprivrednim proizvodima;
 - (h) podnosilac zahteva ima zadovoljavajuće procedure za arhiviranje svojih evidencija i informacija i za zaštitu od gubitka informacija;
 - (i) podnosilac zahteva osigurava da se relevantni zaposleni upućuju da obaveste carinske organe kad god se otkriju poteškoće u pogledu usklađenosti i uspostavlja procedure za obaveštavanje carinskih organa o takvim poteškoćama;
 - (j) podnosilac zahteva ima odgovarajuće sigurnosne mere da zaštiti kompjuterski sistem od neovlašćenog upada i osigura dokumentaciju;
 - (k) po potrebi, podnosilac zahteva ima na raspolaganju zadovoljavajuće procedure za korišćenje dozvola za uvoz i izvoz u vezi sa zabranama i ograničenjima, uključujući i mere za razlikovanje roba koje podležu zabranama ili ograničenjima od drugih roba i mere kako bi se osigurala usklađenost sa tim zabranama i ograničenjima.
2. Kada podnosilac zahteva zahteva samo ovlašćenje kao privredni subjekat ovlašćen za sigurnost i bezbednost, kao što je navedeno u članu 1 (2b) ovog Aneksa, zahtev iz stava 1 (e) se ne primenjuje.

Član 5

Finansijska solventnost

1. Kriterijum utvrđen u članu 2 (1c) ovog Aneksa smatra se ispunjenim kada podnosilac zahteva postupa u skladu sa navedenim:
- a) nad podnosiocem zahteva se ne sprovodi stečajni postupak;
 - b) tokom poslednje 3 godine koje su prethodile podnošenju zahteva, podnosilac zahteva je ispunio svoje finansijske obaveze u vezi sa plaćanjem carina i svih drugih dažbina, poreza ili naknada koje se naplaćuju ili su u vezi sa uvozom ili izvozom robe;

- v) podnositelj zahteva ukazuje, na osnovu evidencije i dostupnih informacija za protekle 3 godine pre podnošenja zahteva, da ima zadovoljavajuće finansijsko stanje da ispuni svoje obaveze s obzirom na vrstu i obim poslovne aktivnosti, uključujući nepostojanje negativne neto imovine, osim gde može da se pokrije.
2. Ako podnositelj zahteva postoji manje od 3 godine, njegova finansijska solventnost, kao što je navedeno u članu 2 (1c) ovog Aneksa, se proverava na osnovu dostupne evidencije i informacija.

Član 6

Praktični standardi kompetencija ili stručnih kvalifikacija

1. Kriterijum utvrđen u članu 2 (1d) ovog Aneksa se smatra ispunjenim ako je ispunjen bilo koji od sledećih uslova:
- (a) podnositelj zahteva ili osoba zadužena za carinska pitanja podnosioca zahteva poštuju jedan od sledećih praktičnih standarda kompetencije:
- (i) dokazano praktično iskustvo od najmanje 3 godine u carinskim poslovima;
- (ii) standard kvaliteta u vezi sa carinskim pitanjima koji je usvojilo Evropsko telo za standardizaciju;
- (b) podnositelj zahteva ili osoba zadužena za carinska pitanja podnosioca zahteva su uspešno završili obuku koja obuhvata carinske propise koji su u skladu sa i koji odgovaraju obimu njegove uključenosti u carinske aktivnosti, pruženu od strane nekog od navedenih:
- (I) carinskog organa CEFTA strane;
- (II) obrazovne ustanove priznate za potrebe pružanja takve kvalifikacije od strane carinskih organa ili tela CEFTA strane zadužene za stručno osposobljavanje;
- (III) profesionalnog ili trgovinskog udruženja priznatog od strane carinskih organa CEFTA strane ili akreditovano u CEFTA strani, u svrhu pružanja takve kvalifikacije.
2. Kada je osoba zadužena za carinska pitanja podnosioca zahteva osoba pod ugovorom, kriterijum utvrđen u članu 2 (d) ovog aneksa se smatra ispunjenim ako je osoba pod ugovorom privredni subjekat ovlašćen za carinska pojednostavljena kao što je navedeno u članu 1 (2a) ovog aneksa.

Član 7

Standardi sigurnosti i bezbednosti

1. Kriterijum utvrđen u članu 2 (e) ovog aneksa se smatra ispunjenim ako su ispunjeni sledeći uslovi:
- (a) zgrade koje će se koristiti u vezi sa operacijama koje se odnose na AEOS pružaju zaštitu od nezakonitog upada i izgrađene su od materijala koji sprečavaju nezakonit ulazak;
- (b) postoje odgovarajuće mere za sprečavanje neovlašćenog pristupa kancelarijama, mestima za dostavu, dokovima za utovar, površinama za skladištenje tereta i drugim relevantnim mestima;
- (c) preduzete su mere za rukovanje robom koje uključuju zaštitu od neovlašćenog unošenja ili zamene, nepravilnog rukovanja robom i neovlašćenog postupanja sa teretnim jedinicama;

- (d) podnosilac zahteva je preduzeo mere koje omogućavaju da se jasno identifikuju njegovi poslovni partneri i da se osigura, kroz implementaciju odgovarajućih ugovornih aranžmana ili drugih odgovarajućih mera u skladu sa poslovnim modelom podnosioca zahteva, da ti poslovni partneri garantuju sigurnost svog dela međunarodnog lanca snabdevanja;
 - (e) podnosilac zahteva sprovodi u onoj meri u kojoj to nacionalni zakon dozvoljava, bezbednosnu proveru na potencijalnim zaposlenim licima na bezbednosno osetljivim pozicijama i periodično vrši provere relevantnih podataka postojećih zaposlenih na takvim pozicijama i gde to okolnosti opravdavaju;
 - (f) podnosilac zahteva primenjuje odgovarajuće bezbednosne procedure za sve spoljne ugovorene provajdere usluga;
 - (g) podnosilac zahteva osigurava da njegovo osoblje koje je zaduženo za pitanja bezbednosti redovno učestvuje u programima za podizanje svesti o tim bezbednosnim pitanjima;
 - (h) podnosilac zahteva je imenovao kontakt osobu zaduženu za pitanja u vezi sa sigurnošću i bezbednošću.
2. Kada je podnosilac zahteva nosilac sertifikata za sigurnost i bezbednosti izdatog na osnovu međunarodne konvencije ili međunarodnog standarda Međunarodne organizacije za standardizaciju, ili evropskog standarda Evropskog tela za standardizaciju, ovi sertifikati će se uzeti u obzir prilikom provere usklađenosti sa kriterijumima utvrđenim u članu 2 (e) ovog aneksa.
- Smatra se da su kriterijumi ispunjeni u meri u kojoj se utvrdi da su kriteriji za izdavanje sertifikata identični ili ekvivalentni onima utvrđenim u članu 2 (e) ovog aneksa.
3. Kada je podnosilac zahteva regulisani agent (avio-prevoznik, agent, špediter ili bilo koji drugi subjekat koji osigurava bezbednosne kontrole u pogledu tereta ili pošte) ili poznati pošiljalac (pošiljalac koji šalje robu ili poštu za svoj račun i čije procedure ispunjavaju opšta bezbednosna pravila i standarde dovoljne da omoguće prevoz tereta ili pošte na svakom avionu) i ispunjava zahteve opštih osnovnih standarda o bezbednosti vazdušnog saobraćaja, smatra se da su kriterijumi iz stava 1 ovog člana ispunjeni u pogledu lokacija i poslovnih aktivnosti za koje je podnosilac zahteva dobio status regulisanog agenta ili poznatog pošiljaoca u meri u kojoj su kriterijumi za izdavanje statusa regulisanog agenta ili poznatog pošiljaoca identični ili ekvivalentni onima utvrđenim u članu 2 (e) ovog aneksa.

Član 8

Uslovi za prihvatanje zahteva za dobijanje statusa OPS

1. Pored opštih uslova za prihvatanje zahteva, kako bi se prijavio za status OPS, podnosilac zahteva podnosi upitnik za samoprocenu, koji carinski organi obezbeđuju, zajedno sa zahtevom.
2. Privredni subjekat podnosi jedan zahtev za status OPS koji obuhvata sve njegove stalne poslovne objekte na carinskom području CEFTA strane.

GLAVA II**POVLASTICE KOJE PROISTIČU IZ STATUSA OPS KOJE SE
DODELJUJU U OKVIRU NACIONALNIH PROGRAMA OPS U
CEFTA STRANAMA****Član 9****Pojednostavljenja u pogledu deklaracija pre otpreme**

1. Kada privredni subjekat ovlašćen za sigurnost i bezbednost kao što je navedeno u članu 1 (2b) ovog Aneksa podnosi u svoje ime deklaraciju pre otpreme u obliku carinske deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz, nisu potrebni nikakvi drugi podaci osim onih navedenih u tim deklaracijama.
2. Kada AEOS podnosi, u ime nekog drugog lica koje je takođe AEOS, deklaraciju pre otpreme u obliku carinske deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz, nisu potrebni nikakvi drugi podaci osim onih navedenih u tim deklaracijama.

Član 10**Povoljniji tretman u pogledu procene rizika i kontrole**

1. Ovlašćeni privredni subjekat (OPS) podleže manjem broju fizičkih ili dokumentarnih kontrola od drugih privrednih subjekata.
2. Kada je AEOS podneo ulaznu sažetu deklaraciju ili carinsku deklaraciju ili deklaraciju za privremeni smeštaj ili kada je AEOS podneo obaveštenje i omogućio pristup podacima koje se odnose na njegovu ulaznu sažetu deklaraciju u njegovom kompjuterskom sistemu, carinarnica odmah, kada je pošiljka izabrana za fizičku kontrolu, obaveštava AEOS o toj činjenici. To obaveštenje se dostavlja pre dolaska robe na carinsku teritoriju CEFTA strane.

To obaveštenje će takođe biti dostupno i prevozniku ako se razlikuje od AEOS iz prvog podstava, pod uslovom da je prevoznik AEOS i da je povezan sa elektronskim sistemima koji se odnose na deklaracije iz prvog podstava.

To obaveštenje se ne dostavlja u slučaju da može da ugrozi kontrole koje treba izvršiti ili rezultate istih.

3. Kada OPS podnese deklaraciju za privremeni smeštaj ili carinsku deklaraciju pre podnošenja robe, carinarnica nadležna za prijem date deklaracije za privremeni smeštaj ili carinske deklaracije, kada je pošiljka određena za carinsku kontrolu, obaveštava OPS o toj činjenici. To obaveštenje se dostavlja pre podnošenja robe na carinu.

To obaveštenje se ne dostavlja u slučaju da može da ugrozi kontrole koje treba izvršiti ili rezultate istih.

4. Kada su pošiljke deklarirane od strane OPS izabrane za fizičku i dokumentarnu kontrolu, te kontrole se vrše kao prioritetne.

Na zahtev OPS kontrola se može izvršiti na nekom drugom mestu koje nije mesto gde se roba podnosi na carinu.

5. Obaveštenja iz st. 2. i 3. se ne odnose na carinske kontrole o kojima je odlučeno na osnovu deklaracije za privremeni smeštaj ili carinske deklaracije nakon podnošenja robe.

Član 11

Izuzeće od povlašćenog tretmana

Povoljniji tretman iz člana 10. ovog aneksa se ne primenjuje na carinske kontrole koje se odnose na posebno povišen nivo pretnje ili obaveze kontrole predviđene drugim propisima CEFTA strane.

Međutim, carinski organi obavljaju potrebne obrade, formalnosti i kontrole za pošiljke deklarirane od strane AEOS kao prioritetnu stvar.

GLAVA III

SUSPENZIJA, ODBACIVANJE, UKIDANJE I PONIŠTENJE STATUSA OVLAŠĆENOG PRIVREDNOG SUBJEKTA U NACIONALNIM PROGRAMIMA OPS CEFTA STRANA

Član 12

Pravne posledice suspenzije

1. Kada se odobrenje OPS suspenduje zbog neusklađenosti sa nekim od kriterijuma iz člana 2 ovog aneksa, svaku odluku donetu u vezi sa tim OPS, koja se zasniva na ovlašćenju OPS u celini ili na bilo kom određenom kriterijumu koji je doveo do suspenzije odobrenja OPS, carinski organ koji ju je doneo suspenduje.
2. Suspenzija odluke koja se odnosi na primenu carinskih propisa donesena u pogledu OPS, ne dovodi do automatske suspenzije odobrenja OPS.
3. Kada se odluka koja se odnosi na lice koje je i AEOS i privredni subjekat ovlašćen za carinska pojednostavljenja, kao što je navedeno u članu 1 (2a) ovog aneksa, (AEOC) suspenduje, a ne poništava, ukida ili menja, u slučaju kada:
 - (a) carinski organ smatra da može postojati dovoljno osnova za poništavanje, ukidanje ili izmenu i izmenu odluke, ali da još uvek ne postoje svi potrebni elementi za donošenje odluke o poništenju, ukidanju ili izmeni;
 - (b) carinski organ smatra da nisu ispunjeni uslovi za donošenje odluke ili da OPS ne postupa u skladu sa obavezama koje proističu iz ovlašćenja OPS, i da je potrebno omogućiti OPS-u vreme da preduzme mere kako bi se osiguralo ispunjavanje uslova ili usklađenost sa obavezama;
 - (c) OPS zahteva takvu suspenziju jer privremeno ne može da ispunji uslove propisane za datu odluku ili da postupa u skladu sa obavezama koje ta odluka nameće zbog neispunjavanja uslova iz člana 2 (d) ovog aneksa, njegovo ovlašćenje AEOC se suspenduje, ali njegovo AEOS ovlašćenje ostaje na snazi.

Kada je odluka koja se odnosi na lice koje je i AEOS i AEOC suspendovana u skladu sa 3 (a), 3 (b) ili 3 (c) zbog neispunjenja uslova propisanih u članu 2 (e) ovog aneksa, njegovo AEOS ovlašćenje se suspenduje, ali njegovo AEOC ovlašćenje ostaje na snazi.

Član 13

Odbijanje zahteva

Odbijanje zahteva OPS ne utiče na postojeće povoljne odluke donesene u pogledu podnosioca zahteva u skladu sa carinskim propisima, osim ako se donošenje tih

povoljnih odluka ne zasniva na ispunjenju bilo kog od kriterijuma OPS za koje je dokazano da nisu ispunjeni tokom razmatranja zahteva OPS.

Član 14

Ukidanje odobrenja

1. Ukidanje odobrenja OPS neće uticati na bilo koju povoljnu odluku koja je donesena u pogledu istog lica, osim ako je status OPS bio uslov za tu povoljnu odluku, ili je ta odluka bila zasnovana na kriterijumu navedenom u članu 2 ovog aneksa koji više nije ispunjen.
2. Ukidanje ili izmena povoljne odluke koja je donesena u vezi sa nosiocem ovlašćenja ne utiču automatski na ovlašćenje OPS tog lica.
3. Kada je isto lice i AEOC i AEOS, zbog neispunjenja uslova iz člana 2 (d) ovog Aneksa, ovlašćenje AEOC se ukida, a ovlašćenje AEOS ostaje na snazi.

U slučaju kada je isto lice i AEOS i AEOC, zbog neispunjenja uslova predviđenih u članu 2 (a) ovog aneksa, ovlašćenje AEOS se ukida, a ovlašćenje AEOC ostaje na snazi.

Član 15

Poništavanje

1. Carinski organi će poništiti odobrenje OPS ako su ispunjeni sledeći uslovi:
 - (a) odluka o odobrenju OPS je doneta na osnovu netačnih ili nepotpunih informacija;
 - (b) OPS je znao ili je trebalo razumno da zna da su podaci bili netačni ili nepotpuni;
 - (c) da su podaci bili tačni i potpuni, odluka o odobrenju OPS bi bila drugačija.
2. OPS se obaveštava o poništavanju.
3. Poništenje proizvodi pravno dejstvo od dana donošenja poništene odluke, osim ako nije drugačije navedeno u odobrenju OPS u skladu sa carinskim zakonodavstvom.

**ODLUKA ZAJEDNIČKOG KOMITETA SPORAZUMA O
SLOBODNOJ TRGOVINI U CENTRALNOJ EVROPI****broj 3/2015****usvojena 26. novembra 2015. godine****o izmeni Odluke Zajedničkog komiteta Sporazuma o slobodnoj
trgovini u Centralnoj Evropi broj 3/2013, u vezi sa Aneksom 4
Sporazuma o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi (CEFTA
2006), Protokol o definiciji pojma „proizvodi sa poreklom” i
metode administrativne saradnje iz člana 14, st. 1. i 3, usvojene
20. novembra 2013. godine**

Zajednički Komitet,

Imajući u vidu Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi (CEFTA 2006), (u daljem tekstu: Sporazum) potpisan u Bukureštu 19. decembra 2006. godine, a posebno član 14. CEFTA 2006 o pravilima o poreklu i saradnji carinskih administracija,

Imajući u vidu Aneks 4 CEFTA 2006, Protokol o definiciji pojma „proizvodi sa poreklom” i metode administrativne saradnje, (u daljem tekstu: Protokol),

S obzirom na to da:

- (1) se član 14. CEFTA 2006 odnosi na Aneks 4 koji propisuje pravila o poreklu i omogućava CEFTA kumulaciju porekla i kumulaciju porekla u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja,
- (2) je Protokol poslednji put izmenjen Odlukom Zajedničkog komiteta broj 3/2013 od 20. novembra 2013, o izmeni Aneksa 4 CEFTA 2006 koji se odnosi na definiciju pojma proizvoda sa poreklom i metode administrativne saradnje, tako da se poziva na Regionalnu Konvenciju o pan-evro-mediteranskim preferencijalnim pravilima o poreklu⁹, (u daljem tekstu: Konvencija)
- (3) su učesnice u procesu stabilizacije i pridruživanja uključene u pan-evro-mediteransku zonu kumulacije porekla kroz Konvenciju,
- (4) strane ugovornice Konvencije nisu ograničene Konvencijom da u bilateralnim sporazumima odstupe od Konvencije. Ove posebne odredbe o odstupanju sadržane su u Aneksima Priloga II Konvencije. Posebnu pažnju treba obratiti na transparentnost uključujući celishodnost izmena procedure za izmene ili dopune Priloga II Konvencije.
- (5) postojeći prelazak ka Konvenciji nije istovremen za sve strane ugovornice u zoni kumulacije, to ne bi trebalo da vodi do manje povoljnog položaja od prethodnog predviđenog Protokolom,

ODLUČIO JE O SLEDEĆEM:

Član 1.**Pravila o poreklu**

Aneks Odluke broj 3/2013 je zamenjen Aneksom uz ovu odluku, koji sadrži Protokol A i Protokol B sa svojim pripadajućim Prilogom 1 i Prilogom 2.

⁹ „Službeni list Evropske unije”, broj L 54, od 26.2.2013, str. 4.

Član 2.

Stupanje na snagu

- (1) Ova odluka stupa na snagu danom njenog usvajanja.
- (2) Datumi primene ove odluke neće biti pre 26. novembra 2016. godine, o čemu će, svaka CEFTA strana pismenim putem obavestiti predsedavajućeg Podkomiteta za carine i poreklo.

Usvojeno u Kišnjevu 26. novembra 2015. godine, u prisustvu predstavnika svih CEFTA strana.

ANEKS**Protokol A o definiciji pojma „proizvodi sa poreklom“ i metode administrativne saradnje****Član 1.****Važeća pravila o poreklu**

- (1) U svrhu primene člana 14. Aneksa 1 (CEFTA 2006) uz Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi, potpisanog u Bukureštu 19. decembra 2006 (Sporazum), primenjuje se Prilog I i odgovarajuće odredbe Priloga II Regionalne Konvencije o pan-evro-mediteranskim preferencijalnim pravilima o poreklu¹⁰, (u daljem tekstu: Konvencija).

Sva pozivanja na „odgovarajući sporazum“ u Prilogu I i u odgovarajućim odredbama Priloga II Regionalne Konvencije o pan-evro-mediteranskim preferencijalnim pravilima o poreklu, tumače se tako da znače Sporazum.

Član 2.**Rešavanje sporova**

- (1) Ako dođe do sporova u odnosu na postupke provere iz člana 32. Priloga I Konvencije, koji ne mogu biti rešeni između carinskih organa koji su podneli zahtev za proveru i carinskih organa odgovornih za obavljanje provere, isti se upućuju Zajedničkom komitetu iz člana 42. i 43. CEFTA 2006.
- (2) U svim slučajevima rešavanja sporova između uvoznika i carinskih organa CEFTA strane uvoznice, primenjuje se zakonodavstvo te CEFTA strane.

Član 3.**Izmene Protokola**

Zajednički komitet iz člana 14. stav 1. CEFTA 2006, može odlučiti da izmeni odredbe važećeg Protokola.

Član 4.**Istupanje iz Konvencije**

- (1) Ukoliko bilo koja od CEFTA strana dostavi pismeno obaveštenje depozitaru Konvencije o svojoj nameri da istupi iz Konvencije u skladu sa njenim članom 9, ostale CEFTA strane odmah ulaze u pregovore o pravilima o poreklu u svrhu primene Sporazuma.
- (2) Do stupanja na snagu takvih novodogovorenih pravila o poreklu, u ovom Sporazumu primenjuju se pravila o poreklu sadržana u Prilogu I, i kada je to potrebno, odgovarajuće odredbe Priloga II Konvencije koje su na snazi u momentu istupanja. Međutim, od trenutka istupanja, pravila o poreklu sadržana u Prilogu I, i kada je to potrebno, odgovarajućim odredbama Priloga II Konvencije, tumače se tako da omoguće bilateralnu kumulaciju između strane ugovornice koja istupa i ostalih CEFTA strana.

¹⁰ SL EU 54, 26.2.2013, str. 4

Član 5.**Prelazne odredbe - kumulacija**

- (1) Izuzetno od člana 3. Priloga I Konvencije, pravila o kumulaciji sadržana u čl. 3. i 4. Aneksa 4, Protokola o definiciji pojma „proizvodi sa poreklom“ i metodama administrativne saradnje, poslednji put izmenjenog Odlukom broj 3/2013, nastavljaju da se primenjuju između CEFTA strane koja još nije počela da primenjuje Konvenciju i ostalih CEFTA strana, dok odgovarajuća CEFTA strana ne počne sa primenom Konvencije.
- (2) Izuzetno od čl. 16(5) i 21(3) Priloga I Konvencije, kada kumulacija uključuje isključivo države EFTA, Farska ostrva, EU, Tursku i CEFTA strane, kao dokaz o poreklu može se koristiti uverenje o kretanju robe EUR.1 ili izjava o poreklu.
- (3) Uzorak uverenja o kretanju robe EUR.1 ili izjava o poreklu, propisani Aneksom 4 CEFTA Sporazuma, neće biti u upotrebi nakon 1. juna 2016. godine.

Protokol B o primeni pune kumulacije i povraćaja dažbina u CEFTA i metode administrativne saradnje

Član 1.

Isključenja iz kumulacije porekla

Proizvodi koji su stekli poreklo primenom odredaba predviđenih ovim protokolom isključuju se iz kumulacije predviđene članom 3. Priloga I Konvencije.

Član 2.

Kumulacija porekla

- (1) U cilju primene odredaba člana 2(1)(b) Priloga I Konvencije, obrada ili prerada sprovedena u jednoj od CEFTA strana, smatra se obradom sprovedenom u bilo kojoj drugoj CEFTA strani, kada se dobijeni proizvodi naknadno obrađuju ili prerađuju u određenoj strani. Kada su proizvodi sa poreklom, u skladu sa ovom odredbom, dobijeni u dve ili više određenih strana, smatra se da imaju CEFTA poreklo samo ako obrada ili prerada prevazilaze radnje iz člana 6. Priloga I Konvencije.
- (2) U cilju primene odredaba člana 2(1)(b) Priloga I Konvencije, obrada ili prerada sprovedena u Evropskoj uniji, Farskim ostrvima, Islandu, Norveškoj, Švajcarskoj (uključujući Lihtenštajn) i Turskoj, smatra se obradom sprovedenom u CEFTA stranama, kada se dobijeni proizvodi naknadno obrađuju ili prerađuju u jednoj od CEFTA strana. Kada su proizvodi sa poreklom, u skladu sa ovom odredbom, dobijeni u dve ili više određenih strana, smatra se da imaju CEFTA poreklo samo ako obrada ili prerada prevazilaze radnje iz člana 6. Priloga I Konvencije.
- (3) U cilju primene odredaba člana 2(1)(b) Priloga I Konvencije, obrada ili prerada sprovedena u CEFTA stranama, smatra se obradom sprovedenom u Evropskoj uniji, Farskim ostrvima, Islandu, Norveškoj, Švajcarskoj (uključujući Lihtenštajn) i Turskoj, kada se dobijeni proizvodi naknadno obrađuju ili prerađuju u Evropskoj uniji, Farskim ostrvima, Islandu, Norveškoj, Švajcarskoj (uključujući Lihtenštajn) i Turskoj. Kada su proizvodi sa poreklom, u skladu sa ovom odredbom, dobijeni u dve ili više određenih strana, smatra se da imaju poreklo iz Evropske unije, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) i Turske samo ako obrada ili prerada prevazilaze radnje iz člana 6. Priloga I Konvencije.
- (4) Kumulacija pod uslovima iz člana 2(2) i 2(3), može se primeniti samo pod uslovom:
 - (a) da se između EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske i CEFTA strane koja je uključena u sticanje statusa proizvoda sa poreklom i odredišne CEFTA strane, primenjuje sporazum o preferencijalnoj trgovini u skladu sa članom XXIV Opšteg sporazuma o carinama i trgovini (GATT);
 - (b) da su materijali i proizvodi stekli status proizvoda sa poreklom primenom pravila o poreklu koja su identična pravilima iz ovog protokola; i
 - (v) da je obaveštenje o odstupanju od Konvencije dostavljeno Zajedničkom komitetu Konvencije u skladu sa Prilogom II Konvencije.

Član 3.

Dokazi o poreklu

- (1) Ne dovodeći u pitanje član 16 (4) i (5) Priloga I Konvencije, uverenje o kretanju robe EUR.1 izdaju carinski organi CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske ako se dati proizvodi mogu smatrati proizvodima poreklom iz CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske primenom kumulacije u skladu sa članom 2. ovog protokola i ispunjavaju ostale uslove iz Priloga I Konvencije.
- (2) Ne dovodeći u pitanje član 21 (2) i (3) Priloga I Konvencije, izjava o poreklu može se sačiniti ako se dati proizvodi mogu smatrati proizvodima poreklom iz CEFTA strane, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske primenom kumulacije u skladu sa članom 2. ovog protokola i ispunjavaju ostale uslove iz Priloga I Konvencije.

Član 4.

Izjava dobavljača

- (1) Prilikom izdavanja uverenja o kretanju robe EUR.1 ili sačinjavanja izjave o poreklu robe u CEFTA strani, EU, Farskim ostrvima, Islandu, Norveškoj, Švajcarskoj (uključujući Lihtenštajn) ili Turskoj za proizvode sa poreklom, u čijoj proizvodnji je korišćena roba koja dolazi iz druge CEFTA strane, EU, Farskih ostrva, Islanda Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske, a koja je prošla obradu ili preradu u tim stranama, i u datim zemljama bez dobijenog statusa proizvoda sa preferencijalnim poreklom, uzima se u obzir izjava dobavljača data za tu robu u skladu sa ovim članom.
- (2) Izjava dobavljača iz stava (1) služi kao dokaz obrade ili prerade sprovedene u CEFTA stranama, EU, Farskim ostrvima, Islandu, Norveškoj, Švajcarskoj (uključujući Lihtenštajn) ili Turskoj na datoj robi u svrhu određivanja da li se proizvodi u čijoj su izradi korišćene ove robe, mogu smatrati proizvodima poreklom iz CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske i da li ispunjavaju ostale uslove iz Priloga I Konvencije.
- (3) Osim u slučajevima predviđenim u stavu (4) ovog člana, dobavljač može sačiniti zasebnu izjavu dobavljača za svaku pošiljku robe u formi predviđenoj u Prilogu 1 ovog protokola, na listu papira koji će biti priložen uz fakturu, dostavnicu ili bilo koji drugi komercijalni dokument koji opisuje datu robu sa dovoljno detalja koji omogućavaju njenu identifikaciju.
- (4) Kada dobavljač redovno snabdeva određenog kupca robom za koju se očekuje da će obrada ili prerada sprovedena u CEFTA stranama, EU, Farskim ostrvima, Islandu, Norveškoj, Švajcarskoj (uključujući Lihtenštajn) ili Turskoj, ostati nepromenjena u znatnom vremenskom periodu, dobavljač može obezbediti jedinstvenu izjavu dobavljača koja obuhvata i naknadne pošiljke te robe (u daljem tekstu: dugoročna izjava dobavljača).

Dugoročna izjava dobavljača uobičajeno važi za period do godinu dana od dana sačinjavanja izjave. Carinski organ CEFTA strane u kojoj je sačinjena izjava, propisuje uslove pod kojima se mogu koristiti i duži periodi.

Dugoročnu izjavu dobavljača sačinjava dobavljač u formi predviđenoj Prilogom 2 ovog protokola i opisuje robu sa dovoljno detalja kako bi se omogućila njena identifikacija. Izjava se dostavlja datom kupcu pre nego što

mu je isporučena prva pošiljka robe obuhvaćene ovom izjavom ili zajedno sa prvom pošiljkom robe.

Dobavljač će odmah obavestiti svog kupca ukoliko se dugoročna izjava dobavljača više ne može primeniti na robu kojom ga snabdeva.

- (5) Izjava dobavljača iz st. (3) i (4) je otkucana ili odštampana na engleskom jeziku, u skladu sa odredbama nacionalnih zakona u strani u kojoj je sačinjena i ima originalni potpis dobavljača u rukopisu. Izjava takođe može biti napisana rukom; u tom slučaju, je ispisana mastilom i štampanim slovima.
- (6) Dobavljač koji sačinjava izjavu mora biti spreman da u svako doba, na zahtev carinskih organa strane u kojoj je izjava data, podnese svu odgovarajuću dokumentaciju kojom će dokazati da su informacije pružene u izjavi tačne.

Član 5.

Prateći dokumenti

Izjava dobavljača kojom se dokazuje da je obrada ili prerada sprovedena u CEFTA stranama, EU, Farskim ostrvima, Islandu, Norveškoj, Švajcarskoj (uključujući Lihtenštajn) ili Turskoj na korišćenim materijalima, sačinjena u jednoj od ovih strana, smatraće se ispravom u skladu sa odredbama čl. 16 (3) i 21(5) Priloga I Konvencije i člana 4 ovog protokola koja se koristi za svrhu dokazivanja da se proizvodi koji su obuhvaćeni uverenjem o kretanju robe EUR.1 ili izjavom o poreklu mogu smatrati proizvodima poreklom iz CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske i koji ispunjavaju ostale zahteve iz Priloga I Konvencije.

Član 6.

Čuvanje izjave dobavljača

- (1) Dobavljač koji sačinjava izjavu dobavljača čuvaće najmanje tri godine primerke izjava i faktura, dostavnica ili drugih komercijalnih dokumenata koji su priloženi uz izjavu, kao i isprave iz člana 5. ovog protokola.
- (2) Dobavljač koji sačinjava dugoročnu izjavu dobavljača će najmanje tri godine čuvati primerke svih izjava i svih faktura, dostavnica ili drugih komercijalnih dokumenata koja se odnose na robu obuhvaćenu tom izjavom i koja je poslata datom kupcu, kao i isprave iz člana 5. ovog protokola. Ovaj period počinje da teče od datuma isteka važenja dugoročne izjave dobavljača.

Član 7.

Administrativna saradnja

Bez obzira na čl. 31 i 32 Priloga I Konvencije u cilju obezbeđenja pravilne primene ovog aneksa, CEFTA strane, EU, Farska ostrva, Island, Norveška, Švajcarska (uključujući Lihtenštajn) ili Turska će uzajamno sarađivati, preko nadležnih carinskih organa, u proveravanju autentičnosti uverenja o kretanju robe EUR.1, izjave o poreklu ili izjave dobavljača i tačnosti informacija pruženih u tim ispravama.

Član 8.

Provera izjava dobavljača

- (1) Naknadne provere izjava dobavljača ili dugoročnih izjava dobavljača mogu se sprovesti nasumično ili kada god carinski organi strane u kojoj se takva izjava uzima u obzir za izdavanje uverenja o poreklu robe EUR.1 ili sačinjavanje izjave o poreklu, imaju osnovane razloge za sumnju u verodostojnost isprave ili tačnost informacija datih u tim ispravama.

- (2) U svrhu primene odredbi iz stava (1), carinski organi strane iz stava (1) ovog člana vraćaju izjavu dobavljača ili dugoročnu izjavu dobavljača i fakture, dostavnice ili druge komercijalne dokumente koji se odnose na robu obuhvaćenu tom izjavom, carinskim organima strane u kojoj je izjava sačinjena, uz navođenje, gde je to prikladno, formalnih ili suštinskih razloga zahteva za proveru.

Oni prosleđuju, kao prilog zahtevu za naknadnu proveru, sve pribavljene isprave i informacije koje upućuju na to da podaci navedeni u izjavi dobavljača ili dugoročnoj izjavi dobavljača nisu tačni.

- (3) Proveru obavljaju carinski organi strane u kojoj je sačinjena izjava dobavljača ili dugoročna izjava dobavljača. U tu svrhu, oni imaju pravo da zatraže sve dokaze i izvrše sve provere računa dobavljača ili druge provere koje smatraju potrebnim.
- (4) Carinski organi koji zahtevaju proveru biće informisani o rezultatima provere što je pre moguće. U tim rezultatima se jasno navodi da li su informacije sadržane u izjavi dobavljača ili dugoročnoj izjavi dobavljača tačne i omogućava carinskim organima da utvrde da li i u kojoj meri takva izjava može biti uzeta u obzir za izdavanje uverenja u kretanju robe EUR.1 ili sačinjavanje izjave o poreklu.

Član 9.

Kazne

Kazniće se svaka osoba koja izradi ili omogući izradu isprave koja sadrži netačne informacije u svrhu sticanja preferencijalnog tretmana za proizvode.

Član 10.

Zabrana povraćaja ili oslobođenja od carinskih dažbina

- (1) Zabrana iz stava 1 člana 14. Priloga I Konvencije ne primenjuje se u bilateralnoj trgovini između CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske.
- (2) CEFTA strane, EU, Farska ostrva, Island, Norveška, Švajcarska (uključujući Lihtenštajn) ili Turska mogu primenjivati institut povraćaja ili oslobođenja od carinskih dažbina ili dažbina sa istovetnim učinkom, koji se primenjuje na materijale bez porekla upotrebljene u proizvodnji proizvoda sa poreklom, pod uslovom da:
- (a) da se između EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske i CEFTA strane koja je uključena u sticanje statusa proizvoda sa poreklom i odredišne CEFTA strane, primenjuje sporazum o preferencijalnoj trgovini u skladu sa članom XXIV Opšteg sporazuma o carinama i trgovini (GATT);
 - (b) da su materijali i proizvodi stekli status robe sa poreklom primenom pravila o poreklu koja su identična pravilima iz ovog protokola; i
 - (v) da je obaveštenje o odstupanju od Konvencije dostavljeno Zajedničkom komitetu Konvencije u skladu sa Prilogom II Konvencije.

Prilog 1**Izjava dobavljača**

Izjava dobavljača, čiji je tekst naveden u nastavku, mora biti izrađena u skladu sa fusnotama. Međutim, fusnote ne moraju biti prikazane.

IZJAVA DOBAVLJAČA

za robu koja je prošla obradu ili preradu u CEFTA stranama, EU, Farskim ostrvima, Islandu, Norveškoj, Švajcarskoj (uključujući Lihtenštajn) ili Turskoj bez sticanja preferencijalnog statusa proizvoda sa poreklom

Ja, dole potpisani, dobavljač robe navedene u priloženim ispravama, izjavljujem da:

1. Sledeći materijali, koji nisu poreklom iz CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske, su korišćeni u CEFTA stranama za proizvodnju ove robe:

Opis dostavljene robe ⁽¹⁾	Opis korišćenih materijala bez porekla	Tarifni broj korišćenih materijala bez porekla ⁽²⁾	Vrednost korišćenih materijala bez porekla ⁽²⁾⁽³⁾
		Ukupno	
		Ukupno	

2. Svi ostali materijali korišćeni u CEFTA stranama za proizvodnju ove robe su poreklom iz CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske;

3. Sledeća roba je prošla obradu ili preradu van CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske u skladu sa članom 11. Priloga I Konvencije i tamo je stekla sledeću ukupnu dodatu vrednost:

Opis dostavljene robe	Ukupna dodata vrednost stečena van CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske ⁽⁴⁾
(Mesto i datum)	
(Adresa i potpis dobavljača; dodatno, ime osobe koja je potpisnik izjave treba da treba da bude ispisano čitkim rukopisom)	

⁽¹⁾ Kada se faktura, dostavnica ili neki drugi komercijalni dokument uz koji se prilaže izjava odnosi na različite vrste robe ili na robu koja ne sadrži materijale bez porekla u istoj meri, dobavljač ih mora jasno razdvojiti.

Primer:

Isprava se odnosi na različite modele elektromotora iz tarifnog broja 8501 koji se koriste u izradi već mašina iz tarifnog broja 8450. Karakteristike i vrednost materijala bez porekla koji se koriste u izradi ovih motora se razlikuju od modela do modela. Stoga, se ti modeli moraju razdvojiti u prvoj koloni, dok se podaci u drugim kolonama moraju naznačiti posebno za svaki model kako bi se proizvođaču već mašina omogućilo da izvrši tačnu procenu o statusu porekla ovih proizvoda u zavisnosti od modela električnog motora koji koristi.

⁽²⁾ Oznake koje se traže u ovim kolonama navode se samo ako su neophodne.

Primeri:

Pravilo koje se odnosi na odeću iz ex Glave 62 dozvoljava upotrebu prediva bez porekla. Ukoliko proizvođač te odeće u Srbiji koristi tkaninu koja je uvezena iz Makedonije koja je dobijena tkanjem prediva bez porekla, dovoljno je da dobavljač iz Makedonije u svojoj izjavi opiše materijal bez porekla koji se koristio kao predivo, a da pritom nije potrebno da navede tarifni broj i vrednost tog prediva.

Proizvođač proizvoda od gvožđa iz tarifnog broja 7217, koji se dobijaju proizvodnjom od gvozdene šipke bez porekla, mora u drugoj koloni da naznači „gvozdene šipke“. Kada se ta žica koristi za proizvodnju mašine, za koju prema pravilu postoji ograničenje za sve materijale bez porekla korišćene do određene procentualne vrednosti, neophodno je u trećoj koloni naznačiti vrednost šipke bez porekla.

⁽³⁾ „Vrednost materijala“ označava carinsku vrednost u vreme uvoza materijala bez porekla koji su korišćeni u proizvodnji, ili ukoliko je ona nepoznata ili se ne može utvrditi, prvu cenu koja se može utvrditi, a koja je za te materijale plaćena u nekoj od CEFTA strana. Tačna vrednost za svaki korišćeni materijal bez porekla se mora naznačiti po jedinici robe navedenoj u prvoj koloni.

⁽⁴⁾ „Ukupna dodata vrednost“ označava sve troškove akumulirane van CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske, uključujući vrednost svih materijala koji su tu dodati. Tačna vrednost ukupne dodate vrednosti stečene van CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske se mora naznačiti po jedinici robe navedenoj u prvoj koloni.

Prilog 2**Dugoročna izjava dobavljača**

Dugoročna izjava dobavljača, čiji je tekst naveden u nastavku, mora biti izrađena u skladu sa fusnotama. Međutim, fusnote ne moraju biti prikazane.

DUGOROČNA IZJAVA DOBAVLJAČA

za robu koja je prošla obradu ili preradu u CEFTA stranama, EU, Farskim ostrvima, Islandu, Norveškoj, Švajcarskoj (uključujući Lihtenštajn) ili Turskoj bez sticanja preferencijalnog statusa proizvoda sa poreklom

Ja, dole potpisani, dobavljač robe navedene u prilogu, koja se redovno isporučuje⁽¹⁾ izjavljujem da:

1. Sledeći materijali, koji nisu poreklom iz CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske, su bili korišćeni u CEFTA stranama za proizvodnju ove robe:

Opis dostavljene robe ⁽²⁾	Opis korišćenih materijala bez porekla	Tarifni broj korišćenih materijala bez porekla ⁽³⁾	Vrednost korišćenih materijala bez porekla ⁽³⁾⁽⁴⁾
			Ukupno

2. Svi ostali materijali korišćeni u CEFTA stranama za proizvodnju ove robe su poreklom iz CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske;
3. Sledeća roba koja je podvrgnuta obradi ili preradi van CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske u skladu sa članom 11. Priloga I Konvencije i koja je tamo stekla sledeću ukupnu dodatnu vrednost:

Opis dostavljene robe	Ukupna dodatna vrednost stečena van CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske ⁽⁴⁾
	Ukupno

(Mesto i datum)

(Adresa i potpis dobavljača;
dodatno, ime osobe koja je potpisnik izjave
treba da treba da bude ispisano čitkim rukopisom

Ova izjava važi za sve naredne pošiljke ove robe poslate

iz

u (6)

Obavezujem se da ću bez odlaganja obavestiti.....(1) u
slučaju da ova izjava nije više važeća.

.....
(Mesto i datum)

.....
.....

(Adresa i potpis dobavljača;
dodatno, ime osobe koja je
potpisnik izjave treba da bude
čitko ispisano)

- (1) Ime i adresa kupca
- (2) Kada se faktura, dostavnica ili neki drugi komercijalni dokument uz koji se prilaže izjava odnosi na različite vrste robe ili na robu koja ne sadrži materijale bez porekla u istoj meri, dobavljač ih mora jasno razdvojiti.

Primer:

Isprava se odnosi na različite modele elektromotora iz tarifnog broja 8501 koji se koriste u izradi veš mašina iz tarifnog broja 8450. Karakteristike i vrednost materijala bez porekla koji se koriste u izradi ovih motora se razlikuju od modela do modela. Stoga se ti modeli moraju razdvojiti u prvoj koloni, dok se podaci u drugim kolonama moraju naznačiti posebno za svaki model kako bi se proizvođaču veš mašina omogućilo da izvrši tačnu procenu o statusu porekla ovih proizvoda u zavisnosti od modela električnog motora koji koristi.

- (3) Oznake koje se traže u ovim kolonama navode se samo ako su neophodne.

Primeri:

Pravilo koje se odnosi na odeću iz ex Glave 62 dozvoljava upotrebu prediva bez porekla. Ukoliko proizvođač te odeće u Srbiji koristi tkaninu koja je uvezena iz Makedonije koja je dobijena tkanjem prediva bez porekla, dovoljno je da dobavljač iz Makedonije u svojoj izjavi opiše materijal bez porekla koji se koristio kao predivo, a da pritom nije potrebno da navede oznaku i vrednost tog prediva.

Proizvođač koji izrađuje proizvode od gvožđa iz tarifnog broja 7217 od čeličnih šipki, mora u drugoj koloni da naznači „šipke od gvožđa”. Kada se ta žica koristi za proizvodnju mašine, za koju prema pravilu postoji ograničenje za sve materijale bez porekla korišćene do određene procentualne vrednosti, neophodno je u trećoj koloni naznačiti vrednost šipki bez porekla.

- (4) „Vrednost materijala” označava carinsku vrednost u vreme uvoza materijala bez porekla koji su korišćeni u proizvodnji ili ukoliko je ona nepoznata ili se ne može utvrditi, prvu cenu koja se može utvrditi, a koja je za te materijale plaćena u CEFTA stranama.

Tačna vrednost za svaki korišćeni materijal bez porekla se mora naznačiti po jedinici robe navedenoj u prvoj koloni.

- (5) „Ukupna dodata vrednost” označava sve troškove akumulirane van CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske, uključujući vrednost svih materijala koji su tu dodati. Tačna vrednost ukupne dodate vrednosti stečene van CEFTA strana, EU, Farskih ostrva, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući Lihtenštajn) ili Turske se mora naznačiti po jedinici robe navedenoj u prvoj koloni.

- (6) Navesti datume. Period važenja dugoročne izjave dobavljača obično ne bi trebalo da bude duži od 12 meseci, što podleže uslovima koje utvrđuju carinski organi države u kojoj je dugoročna izjava dobavljača sačinjena.

Član 3.

Prilikom deponovanja instrumenta potvrđivanja Dodatnog protokola 5 uz Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi, depozitaru Dodatnog protokola 5 dostavlja se i tekst Deklaracije, koji glasi:

Budući da je teritorija Kosova i Metohije u sastavu Republike Srbije i da se na osnovu Rezolucije saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 (1999) nalazi pod međunarodnom upravom, izražavanje pristanka na obavezivanje Republike Srbije na Dodatni protokol 5 uz Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi, ne može tumačiti kao priznavanje nezavisnosti Kosova^{11}, koje u Sporazumu o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi predstavlja UNMIK, niti se time između Republike Srbije i Kosova* formira ugovorni odnos u smislu pravila Bečke konvencije o ugovornom pravu (1969), kojom je regulisana materija zaključenja i izvršenja međunarodnih ugovora.*

Zaključivanjem i izvršavanjem Dodatnog protokola 5 uz Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi se ni na koji način ne prejudicira pitanje statusa Kosova, kao ni nadležnosti i ovlašćenja Specijalnog predstavnika generalnog sekretara UN i KFOR u skladu sa Rezolucijom 1244 (1999) i Ustavnim okvirom za privremenu samoupravu na Kosovu (Uredba UNMIK br.2001/9 od 15.maja 2001.)*

Nijedna radnja koju vlada Kosova, odnosno Privremene institucije samouprave u Prištini, preduzmu prilikom zaključivanja i sprovođenja ovog protokola se ne može smatrati validnom ukoliko prekoračuje ovlašćenja Privremenih institucija samouprave u Prištini ili zadire u ovlašćenja i dužnosti koje su rezervisane za specijalnog predstavnika generalnog sekretara UN kako je određeno Rezolucijom Saveta bezbednosti UN br.1244 (1999) i Ustavnim okvirom za privremenu samoupravu na Kosovu.*

Član 4.

O prihvatanju izmena i dopuna tehničkih propisa koji su sastavni deo Sporazuma o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi i njihovoj primeni u Republici Srbiji odlučuje Vlada, a o njihovom objavljivanju stara se ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

* ovo određenje ne dovodi u pitanje stavove o statusu, i u skladu je sa rezolucijom Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 (1999) i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o proglašenju nezavisnosti Kosova

O B R A Z L O Ź E N J E

1. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov sadrжан je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava, gde je propisano da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kad je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

2. RAZLOZI ZA POTVRĐIVANJE MEĐUNARODNOG SPORAZUMA I ODLUKE

Republika Srbija je 19. decembra 2006. godine postala članica Sporazuma o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi - CEFTA 2006. Pored Republike Srbije, CEFTA strane su Republika Albanija, Bosna i Hercegovina, Republika Makedonija, Republika Moldavija, Crna Gora i UNMIK/Kosovo. CEFTA sporazum definiše opšte obaveze koje se odnose na trgovinu svih vrsta robe.

Osnovni ciljevi ovog sporazuma su, između ostalog, konsolidacija, u okviru jedinstvenog sporazuma, postojećeg nivoa trgovinske liberalizacije postignutog kroz mrežu bilateralnih sporazuma o slobodnoj trgovini, poboljšanje uslova za dalje unapređenje ulaganja, proširenje trgovine robom i uslugama, kao i otklanjanje prepreka i nepravilnosti u trgovini i olakšanje kretanje robe i usluga između strana u ovom sporazumu.

Članom 40. Sporazuma o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi - CEFTA 2006 (u daljem tekstu: Sporazum) („Službeni glasnik RS”, broj 88/07 i „Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, broj 8/11), predviđeno je osnivanje Zajedničkog komiteta kao organa čiji su članovi predstavnici svih strana ugovornica i čija nadležnost je nadgledanje i sprovođenje izvršavanja odredaba Sporazuma. U skladu sa ovlašćenjima, Zajednički komitet može da donosi odluke u slučajevima koji su predviđeni Sporazumom. Ove odluke su obavezujuće za sve strane ugovornice.

Dodatni protokol 5 uz Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi

CEFTA strane su Ministarskim zaključcima usvojenim na sastanku CEFTA Zajedničkog komiteta, održanom u novembru 2014. godine u Skoplju, identifikovale olakšanje trgovine kao jedan od glavnih prioriteta u radu CEFTA do 2020. godine. Dogovoreno je započinjanje pregovora i postavljeni su ciljevi koji se time žele postići. Ciljevi ovog sporazuma su:

- pojednostavljenje kontrole prilikom carinjenja i smanjenje formalnosti u najvećoj mogućoj meri;
- utvrđivanje načina i obaveza u vezi sa razmenom podataka između carinskih službi, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom;
- međusobno priznavanje odobrenih statusa ovlašćenih privrednih subjekata (OPS) u svakoj CEFTA strani, pod uslovom da je i nacionalno zakonodavstvo svake CEFTA strane u ovoj oblasti u skladu sa propisima EU.

Ostvarenje ovih ciljeva doprineće smanjenju troškova trgovine, njenom olakšanju i unapređenju, povećanju konkurentnosti proizvoda, kao i privlačenju direktnih investicija.

Sekretarijat CEFTA je izradio pregovarački tekst, ugovorne strane su pozvane da dostave svoje predloge u vezi sa pregovaračkim tekstom. Takođe, dogovoreno je da se pismenim putem dostave imena glavnog pregovarača i njegovog zamenika.

U vezi sa ovim, Vlada je Zaključkom 05 Broj: 337-9237/2015 od 28. avgusta 2015. godine utvrdila Osnovu za vođenje pregovora i zaključivanje Okvirnog sporazuma o pojednostavljenju pregleda, razmeni podataka i saradnji u oblasti programa trgovinskih partnerstava (OPS) između CEFTA strana i imenovala delegaciju Republike Srbije za vođenje pregovora i zaključivanje ovog sporazuma. Delegacija je bila sačinjena od predstavnika Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija, Ministarstva finansija – Sektor za carinski sistem i politiku i Ministarstva finansija – Uprava carina.

Nakon niza rundi pregovora, usaglašavanja teksta i pravno-tehničke redakcije teksta sporazuma, Zajednički komitet CEFTA je 26. maja 2017. godine usvojio Dodatni protokol 5 uz Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi. S obzirom da je članom 35. Sporazuma predviđeno da Protokol podleže ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju, u skladu sa zahtevima predviđenim domaćim zakonodavstvom svake CEFTA strane, to je i obaveza Republike Srbije da, u skladu sa svojim zakonodavstvom, potvrdi Dodatni protokol 5 uz Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi.

Imajući u vidu mišljenje Ministarstva spoljnih poslova da bi CEFTA strane trebalo da budu zvanično obaveštene o stavu Republike Srbije u vezi sa prihvatanjem i sprovođenjem Protokola od strane UNMIK/Kosovo, to će prilikom deponovanja instrumenta potvrđivanja Dodatnog protokola 5 uz Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi kod depozitara, biti dostavljena i Deklaracija iz člana 3. ovog zakona.

Odluka Zajedničkog komiteta Sporazuma o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi broj 3/2015

Sve strane ugovornice Sporazuma o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi - CEFTA 2006 (u daljem tekstu: Sporazum) („Službeni glasnik RS”, broj 88/07 i „Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, broj 8/11) istovremeno su i učesnice u procesu stabilizacije i pridruživanja EU i kao takve su uključene u pan-evro-mediteransku zonu kumulacije porekla robe kroz Regionalnu konvenciju o pan-evro-mediteranskim preferencijalnim pravilima o poreklu („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 7/13). Ova konvencija sadrži jedinstvena pravila o poreklu robe koja su za sve strane ugovornice obavezna za primenu u okviru sporazuma o slobodnoj trgovini koje su međusobno zaključile.

U cilju primene Konvencije, strane ugovornice su u obavezi da postojeće protokole o poreklu u okviru međusobno zaključenih bilateralnih i regionalnih sporazuma o slobodnoj trgovini, zamene odredbama Priloga I i odgovarajućim odredbama Priloga II Konvencije. U tu svrhu, Odlukom broj 3/2013 Zajedničkog komiteta CEFTA od 20. novembra 2013. godine, Protokol o poreklu uz Sporazum je zamenjen odredbama Konvencije, a tekst Odluke je prihvaćen Zaključkom Vlade 05 Broj 337-1967/2014 od 7. marta 2014. godine („Službeni glasnik RS”, broj 28/14). S obzirom da su sve strane ugovornice Sporazuma ispunile uslove za primenu, Konvencija se u međusobnoj preferencijalnoj trgovini u potpunosti primenjuje.

Prilog I Konvencije sadrži opšte odredbe za definisanje pojma proizvoda sa poreklom i metode administrativne saradnje. Prilog II Konvencije sadrži posebne odredbe koje se primenjuju između pojedinih strana ugovornica i odstupanja od odredbi navedenih u Prilogu I.

Uzimajući u obzir, da Prilog I Konvencije ne sadrži odredbe o punoj kumulaciji porekla i sadrži odredbe o zabrani povraćaja ili oslobođenja od plaćanja carine, mogućnost da u skladu sa članom 1. Priloga II PEM Konvencije strane ugovornice u svojim sporazumima o slobodnoj trgovini odstupe od pravila sadržanih u Prilogu I

Konvencije, činjenicu da CEFTA strane u ovom trenutku imaju neujednačene uslove za primenu pune kumulacije porekla i povraćaja carina u svojim regionalnim i bilateralnim sporazumima o slobodnoj trgovini u odnosu na preferencijalne trgovinske sporazume ostalih strana ugovornica Konvencije, u skladu sa Ministarskim zaključcima donetim na devetom sastanku Zajedničkog Komiteta CEFTA održanog 26. novembra 2015. godine u Kišinjevu, usvojena je Odluka broj 3/2015 Zajedničkog komiteta CEFTA, kojom se menja Odluka broj 3/2013 Zajedničkog komiteta CEFTA, usvojena 20. novembra 2013. godine u Sarajevu.

Odlukom 3/2015 Zajedničkog komiteta CEFTA, Aneks Odluke broj 3/2013 Zajedničkog komiteta CEFTA je zamenjen novim Aneksom, koji sadrži Protokol A i Protokol B sa svojim pripadajućim Prilogom 1 i Prilogom 2.

Protokol A sadrži iste odredbe kao Aneks Odluke broj 3/2013 Zajedničkog komiteta CEFTA, odnosno predviđa primenu Konvencije za potrebe pravila o poreklu robe.

Protokol B sadrži odredbe o odstupanju od Priloga I PEM Konvencije, odnosno odredbe o punoj kumulaciji porekla robe i ukidanju zabrane povraćaja ili oslobođenja od plaćanja carine. U članu 2. stav 1. Protokola B, predviđa se puna kumulacija u okviru CEFTA, dok se st. 2. i 3. ovog protokola odnose na mogućnost proširenja zone pune kumulacije i na ostale trgovinske partnere CEFTA strana, odnosno EU, države EFTA, i Tursku. Prilozi 1. i 2. Protokola B sadrže obrazac kratkoročne i dugoročne Izjave dobavljača, koji predstavlja dokument na osnovu kojeg se prate proizvodne operacije na robi u zoni pune kumulacije.

Puna kumulacija znači da se sve proizvodne operacije obavljene u stranama učesnicama (koje su dogovorile punu kumulaciju), uzimaju u obzir kod utvrđivanja porekla proizvoda koji se izvozi. Ovo pretpostavlja da nije nužno da materijal stekne poreklo pre nego što se pošalje u drugu stranu učesnicu na dalju obradu ili preradu.

U svrhu dokazivanja porekla gotovog proizvoda, teritorije svih strana učesnica smatraju se jednom teritorijom sa zajedničkim poreklom (zona). Prednosti pune kumulacije se ogledaju u omogućavanju veće fragmentacije proizvodnog procesa nego u slučaju bilateralne i dijagonalne kumulacije, kao i to da je manje restriktivna u odnosu na postojeće modele kumulacije porekla robe.

Zabrana povraćaja ili oslobođenja od plaćanja carine znači da materijali bez porekla koji se koriste u proizvodnji proizvoda sa poreklom koji se izvozi po povlašćenom režimu trgovine neće u strani ugovornici biti predmet povraćaja ili oslobođenja od plaćanja carine bilo koje vrste. Ova zabrana primenjuje se na svaki postupak kojim se predviđa povraćaj, oslobođenje ili neplaćanje, bilo delimično ili potpuno, carina ili dažbina sa jednakim dejstvom koje se u strani ugovornici izvoznici primenjuju na materijal upotrebljen u proizvodnji, kada se proizvodi dobijeni od tog materijala izvoze.

U skladu sa procedurom predviđenom PEM Konvencijom, na 6. sastanku Zajedničkog komiteta PEM Konvencije, održanom 16. maja 2017. godine, jednoglasno je usvojena Odluka broj 2/2017 Zajedničkog komiteta PEM Konvencije o dopuni Priloga II Konvencije Aneksom XIII, koji sadrži odredbe o primeni pune kumulacije porekla i ukidanju zabrane od povraćaja ili oslobođenja od plaćanja carine u okviru CEFTA Sporazuma, čime je odstupanje od pravila sadržanih u Prilogu I Konvencije, predviđeno Odlukom broj 3/2015 Zajedničkog komiteta CEFTA, odobreno. Usvojena Odluka broj 2/2017 Zajedničkog komiteta PEM Konvencije ne odnosi se na odredbe predviđene u st. 2 i 3. Protokola B uz Odluku broj 3/2015 Zajedničkog Komiteta CEFTA, kojima se predviđa mogućnost proširenja zone pune kumulacije i na ostale trgovinske partnere CEFTA strana, odnosno EU, države EFTA, i Tursku, odnosno njena primena je ograničena samo na strane ugovornice CEFTA Sporazuma.

Za razliku od Odluke broj 3/2013 Zajedničkog komiteta CEFTA koja je bila tehničkog karaktera i bez uticaja na materijalne odredbe Sporazuma, zbog čega nije bilo potrebno sprovesti proceduru potvrđivanja od strane Narodne skupštine, Odluka broj 3/2015 Zajedničkog komiteta CEFTA sadrži materijalne odredbe koje se odnose na ukidanje zabrane povraćaja ili oslobođenja od plaćanja carine, te je u ovom slučaju potrebno potvrđivanje Odluke od strane Narodne skupštine, kako bi se što pre omogućila primena ove odluke u okviru CEFTA Sporazuma.

3. FINANSIJSKE OBAVEZE KOJE NASTAJU IZVRŠAVANJEM MEĐUNARODNOG SPORAZUMA I ODLUKE

Izvršavanjem Dodatnog protokola 5 uz Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi ne stvaraju se nove finansijske obaveze za Republiku Srbiju.

Izvršavanjem Odluke broj 3/15 uz Sporazum o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi ne stvaraju se nove finansijske obaveze za Republiku Srbiju.

4. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA IZVRŠAVANJE MEĐUNARODNOG SPORAZUMA I ODLUKE

Implementacija Dodatnog protokola 5 i Odluke broj 3/15 ne iziskuje dodatna finansijska sredstva.